

צילום: בן מיזרחי

חג שבועות שמח

פרויקט חג, פה ושם
בארץ ישראל
על חקלאים וציונות
ללא מרכאות

מנכ"ל משרד החקלאות
אלון לביא בראיון בלעדי,
מבקר קשות את שר
החקלאות הקודם, פורר

לנדיני סדרה 5 השותף שלך לעבודות ברפת!

100 | 110 | 120 כ"ס

100%
made in Italy

תא מפעיל מפואר

ProDesign

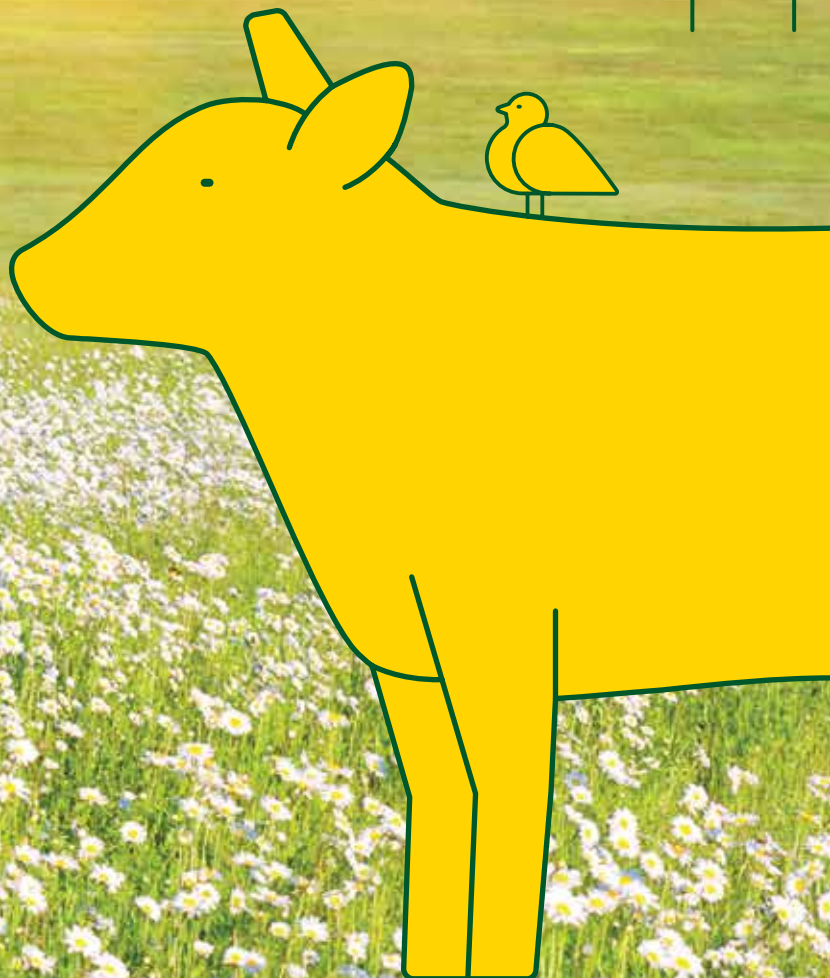
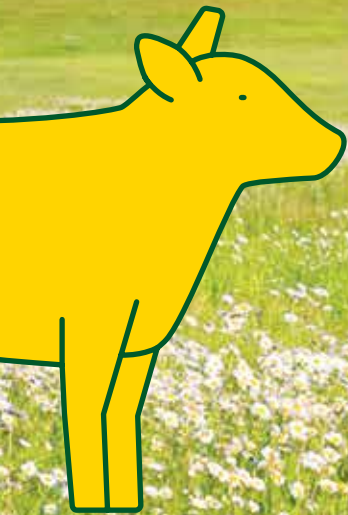
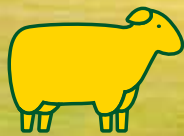
מבית:
Landini®

לפרטים: 03-9533200
www.czapnik.co.il

צפניק

אמבר

חג שבועות שמח!

ר.ו.מ. רפואה וטרינרית מתקדמת

שירות רפואי וטרינרי מקיף, מתקדם וחדשני
אשר שם לנגד עיניו את רווחת הפרה,
רווחת הרפתן ושיפור מתמיד
בביצועים המקצועיים והכלכליים של הרפת.

סל השירותים של וטמרקט ר.ו.מ. כולל מענה מלא לצרכי רפת החלב:

- רפואה פרטנית ורפואה מונעת
- ייעוץ מקצועי והדרכה
- פגישות קבועות ופגישות לפי צורך
- כיסוי מעבדה מלא
- אספקת תרופות, מוצרים וציוד באופן שוטף
- דגש על יחס אישי וזמינות בכל עת

אתם מוזמנים ליצור קשר ולקבוע פגישת היכרות:

ד"ר ניר אלפרט 058-7959100

ד"ר ערן אפריים 058-7959101

ד"ר יוני ברקוביץ 058-7959102

ד"ר יעל בן אריה 058-7959104

וטמרקט הינה החברה המקצועית בישראל לשיווק והפצה של תרופות, מוצרים וציוד וטרינרי לחיות משק, עופות סוסים וחיות מחמד. אנו מציעים למגדלים מגוון מוצרים איכותיים מהחברות המובילות בעולם הכולל תרופות, תרכיבים, ציוד רפואי ודיאגנוסטי, תוספי תזונה, מזון ועוד.

השירות שלנו מתבסס על מתן פתרונות עסקיים נרחבים, מענה לוגיסטי מקצה לקצה וכפוף לתקנות. וטמרקט כועלת מאתר בית מסחר לתרופות מורשה GMP & GDP.

אנו שותפים ומחויבים בדאגה לבריאות בעלי החיים, לאספקת מוצרים איכותיים ולמתן שירות מסור ומקצועי ללקוחותינו.

למידע נוסף צרו קשר עם שירות לקוחות וטמרקט
03-9393000 או היכנסו לאתר vetmarket.co.il

צמח תערובות מאחלת

חג שבועות שמח!

לכל הרפתנים, הבוקרים, החקלאים ולשותפים
בשרשרת המזון הישראלית

יש לנו ארץ זבת חלב, בזכותכם

עיצוב: מיכל ונאלה

דבר העורך

קוראים כותבים ומגיבים

מסדרונות השלטון, פורום שרק לאחרונה נחשפים את מימדיהם, כספיו ומטרותיו. פורום מסוכן הן לחקלאות הישראלית ולחזון הציוני שחלקו מתבטא בעבודת אדמה. פורום שאם יצליח, יותר איתנו נטולי ביטחון תזונתי, התלויים אך ורק ביבוא ובטייקוני היבוא. כן, הגיע הזמן לא רק לנסות ולשכנע ולהצטדק, אלא להשיב מלחמה, כי על חיינו, עתידנו ופרנסתנו אנחנו נאבקים. ואין לי בכלל ספק כי ההיסטוריה היא בצד שלנו, חוץ מזה שנמאס לי להתנצל. וחייב מילה לחברה המסחרית המפרסמת בענק תחליפי חלב ומנסה לפגוע בענף החלב הישראלי. אתם לא באים לי בטוב אין לכם מה להתפאר במוצר תעשייתי 100%. כי בשבילי רק חלב ישראלי. אז תרגיעו!!!

שלום לכולם,

כי בשבילי רק חלב ישראלי

ואתחיל בנימה אופטימית, כן, איזה ענף חלב מפואר יש לנו. אל מול כל חורשי הרעה, פורום קהלת, פוליטיקאים חסרי מעוף השבויים בקונספציות קפיטליסטיות, פופוליסטיות. אל מול כל אלה, עם ישראל חייב לדעת, כי יש להם כאן ענף חלב מפואר, איכותי, מתקדם, הנחשב לאחד מהטובים בעולם, אם לא הטוב שבהם. 'משק הבקר והחלב', העיתון שלכם, יצרני החלב, החליט להתחיל קמפיין ומקווים שתהיו שותפים לו. כי 'שבילי רק חלב ישראלי' (ומוצרי)

אז יש לנו רפתות מהמשובחות בעולם, רפתנים מקצועיים מהטובים בעולם, ציוד הנחשב למתקדם ביותר. מעטפת נהדרת המחבכת את היצרנים בדמות 'שיאון' ו'החקלאית'. יש כאן מחלבות בוטיק מהטובות בתחומן הזוכות בפרסים ומדליות ברחבי העולם. ויש כאן את הערך המוסף, אנשים, רפתנים, יצרני חלב וגבינות, העובדים קשה לפרנסתם. ואל מול כל מבקשי רעתנו, אנחנו לא נשכח מהיכן באנו ולאן אנחנו הולכים, כי האמת והצדק נמצאים בצד שלנו. המאבק הוא לא רק על הפרנסה והעתיד הכלכלי, אלא על עתידנו כחברה עובדת, כחברה יצרנית, כחברה ערכית ומוסרית. והגיע הזמן שנצא להיאבק ללא חשש ופחד, לומר את האמת, להכריח פוליטיקאים להקשיב לדברינו.

יוקר המחיה ואנחנו

אז נכון, אולי לא נצליח לשכנע את מירב ארלזורוב בצדקת דרכינו ובטח שלא את אנשי פורום קהלת, אבל הגיע הזמן לצאת למאבק על דעת הקהל הישראלי. להזכיר להם את מה שאולי שכחו. ואם צריך להשקיע בזה כסף, זה בהחלט הזמן. צריך להזכיר לאזרחי ישראל את עפי השום והדגה, שקרסו אל מול יבוא מתחרה מחו"ל, יבוא שמיותר לציין, לא הוריד את המחיר לצרכן ולא בשקל אחד. הביא לארץ, איך לומר, סחורה פחות טובה, לדעתי כמובן אך גרם לאיבוד פרנסה למאות משפחות, מפעלים וקיבוצים ברחבי הארץ. צריך וחייבים לדבר על היבוא שהפך את החמאה ליקרה בעשרות אחוזים מאז נפתח השוק. חייבים לדבר על טייקוני היבוא ועל רשתות המזון האחראים לקביעת מחירי השוק. חייבים לדבר על התפיסה האולטרה ימנית של פורום קהלת שהשתלטה על

מנכ"ל משרד החקלאות, נגד פורר

רוח חדשה נושבת במשרד החקלאות, השר דיכטר ומנכ"ל המשרד, הבינו כי מדיניות השר לשעבר פורר לא גרמה לירידה ביוקר המחיה אלא רק לפגיעה קשה בענפי חקלאות שונים. מנכ"ל משרד החקלאות הנכנס, איש ליכוד וותיק שאי אפשר להאשימו באהבת סוציאליזם יתירה, יצא (בראיון בלעדי המתפרסם במהדורה זו) נגד המדיניות של שר החקלאות הקודם, פורר. והוא לא היחיד, לאט לאט נופל האסימון ואנחנו חייבים להיות שם, בכל הצמתים.

הגיע הזמן לצאת למאבק על דעת הקהל הישראלי. להזכיר להם את מה שאולי שכחו. ואם צריך להשקיע בזה כסף, זה בהחלט הזמן. צריך להזכיר לאזרחי ישראל את עפי השום והדגה, שקרסו אל מול יבוא מתחרה מחו"ל, יבוא שמיותר לציין, לא הוריד את המחיר לצרכן ולא בשקל אחד

להזכיר ולהגיד כי ייצור כחול לבן, חקלאות ישראלית, ענף החלב הישראלי, הוא כאן והוא זה שהביא אותנו עד הלום. אנו גאים מאוד במהדורה הנוכחית של 'משק הבקר והחלב', השקענו המון מחשבה ועבודה בכדי לנסות ולהביא את ענף החלב, כפי שאנו רואים אותו, איכותי, מתקדם ובעיקר התמקדנו הפעם באנשים ההופכים אותו לכל כך מיוחד.

אז זה הזמן וזו השעה לומר לכל מי שרוצה לשמוע, כי בשבילי רק חלב ישראלי על שלל מוצריו האיכותיים. וזה הסלוגן שירוצו איתנו מהיום והלאה לכל מקום ובכל מקום, כולל סטייקרים (חכו חכו) עד שננצח.

חג חלב שמח לכם, יצרני החלב, הגבינות ולכל אנשי הענף, בריאות ופרנסה טובה

שלכם ובשבילכם,
עורך המגזין, ראובן זלץ
050-5518827
meshekhbakar@gmail.com

תוכן העניינים

דבר העורך [7]
דברים בשם אומרם ליאור שמחה [11]

שוטף ענפי [12]

חקלאות ישראלית

אורן לביא מנכ"ל משרד החקלאות
"ההתמודדות עם יוקר המחיה בישראל,
דרך פגיעה אנושה בחקלאות המקומית,
היא טעות קשה לטווח הארוך"
ראובן זלץ [20]

מועצת החלב

אלי ג'ורנו "להערכתי לא תהיה
תוספת מכסה ארצית לשנת 2024"
ראובן זלץ [24]

החקלאית

ד"ר שני שיינין, הרופאה הראשית הנכנסת
של "החקלאית" השימוש באנטיביוטיקה
חייב להיות מושכל ומוצדק" ראובן זלץ [28]

נוקדים

אילנית דעדוש כלפון
"המטרה, ענף צאן בריא וחזק יותר" [34]

טור אישי

אומרים
שהיה כאן שמח.... ארנון אושרי [38]

חקלאות ישראלית

טעימה נשיאותית ראובן זלץ [42]

פה ושם בארץ ישראל...

כתיבה וצילום: ראובן זלץ [45]

SAY CHEESE פרויקט בניחוח גבינות

כתיבה וצילום: ראובן זלץ [58]

חקלאות ישראלית

מבקר המדינה "ציתן להוריד את מחיר החלב לצרכן"
ראובן זלץ [74]

קראנו בשבילכם

השפעת מינונים שונים של ויטמין A על ייצור חלב
וסיכון לקטוזיס בפרות בתקופת המעבר
יואב שעני וד"ר גבי עדין [80]

משק הבקר והחלב

התאחדות יצרני החלב בישראל
ת.ד. 3015 פארק התעשייה קיסריה 3088900
טל- 04-6279700 פקס. 04-6273501
www.icba.org.il

עורך: ראובן זלץ - טל. 050-5518827
meshehabakar@gmail.com
מרכזת מערכת: נירית הקר, טל. 050-5288969
nirithaker08@gmail.com

הפקה ומודעות: שנאר מדיה ומידע בע"מ
טל. 03-6959352 פקס. 03-6956116
דואר אלקטרוני: nirithaker08@gmail.com

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות
המאמרים ומודעות הפרסומת הם על דעת הכותבים בלבד
ואינם משקפים את דעת המערכת

תוצאות גדולות מתחילות בפרטים הקטנים.

אנחנו במילובר מקפידים על כל פרט, במטרה לספק שירותים
ומוצרים איכותיים ומתקדמים, שיסייעו ללקוחותינו להגיע
לתוצאות עסקיות מעולות.

החברה הווטרינרית הגדולה והמובילה בעולם גאה להציג לכם את מגוון חיסוני החברה למעלי - גירה

חיסונים למערכת הנשימה והרבייה:

תרכיב חי מוחלש למניעה של מחלות נשימה בבקר הנגרמות על ידי הנגיפים: BVD, IBR (מסוג 1 ו-2), PI3, BRSV ודלקת ריאות כתוצאה מחיידק *Mannheimia Haemolytica*.

BOVI-SHIELD GOLD
ONE SHOT

תרכיב חי מוחלש בריסוס תוך אפי לחיסון בקר בריא מגיל 3 ימים, כולל פרות הרות, למניעת מחלת נשימה הנגרמת על ידי הנגיף BRSV וכסיוע במניעת מחלת נשימה הנגרמת על ידי הנגיפים IBR ו-PI3.

INFORCE™ 3

תרכיב מומת לחיסון בקר בריא, כולל פרות בהריון ועגלות מגיל 4 שבועות ומעלה למניעה של מחלת הלפטוספירוזיס (עכברת) בבקר.

Spirovac® L5

חיסונים למערכת העיכול:

תרכיב בקטרין טוקסואיד מומת. לחיסון של פרות ומבכירות הרות לסיוע במניעה של שלשול בעגליהן, הנובע מנגיף רוטה, נגיף קורונה וזנים אנטרו-טוקסיגניים של *E. Coli* בעלי גורם הצמדות K99 ו-*Clostridium perfringens* מטיפוס C.

ScourGuard™ 4KC

חיסוני קלוסטרידיום:

תרכיב מומת לשימוש בבקר וכבשים המיועד למניעה של שחור השוק (blackleg) הנגרם ע"י *C. chauvoei*, malignant edema הנגרמת ע"י *C. septicum*, bacillary hemoglobinuria הנגרמת ע"י *C. haemolyticum*, black disease הנגרמת ע"י *C. novyi*, gas-gangrene הנגרמת ע"י *C. sordellii* וסימום מעיים (enterotoxemia) ודלקת מעי (enteritis) הנגרמים ע"י *C. perfringens* מטיפוס C, B ו-D.

Ultrachoice™ 8

התרכיב מכיל אנטיגנים מומתים של *C. chauvoei*, *C. septicum*, *C. haemolyticum*, *C. novyi* ו-*C. perfringens* מטיפוס C ו-D (המקנים הגנה צולבת גם כנגד טיפוס B).

תרכיב מומת לחיסון של כבשים, עיזים, טלאים וגדיים, מגיל 3 שבועות ומעלה לסיוע במניעה של CLA (מחלת האבצסים) הנגרם על ידי *Corynebacterium pseudotuberculosis*, סימום מעיים הנגרם על ידי *Clostridium perfringens* מטיפוס D וטטנוס הנגרם על ידי *Clostridium tetani*.

Glanvac 3

חיסונים נוספים:

תרכיב חי מוחלש לסיוע במניעה של קדחת קיקיונית/קדחת שלושת הימים הנגרמת על ידי *Bovine Ephemeral Fever Virus* בבקר מגיל 6 חודשים ומעלה.

Ultravac BEF

יש להתייעץ עם הווטרינר המטפל

שיווק דרך המפיצים המורשים: החקלאית / וטמרקט

למידע נוסף ניתן לפנות לד"ר דודי ריש - טלפון: 054-4428254 | מייל: david.rish@zoetis.com

ליאור שמחה

"לדעתי, יש הבנה שיוקר המחיה אינו באשמת יצרני החלב והחקלאים"

למרות החודש הקשוח שעבר על ענף החלב, כולל 2 דוחות מבקר המדינה, חייבים להזכיר לכולנו, בכל הזדמנות, כי באם הענף לא היה מתוכנן, המצב היה הרבה יותר גרוע באופן קיצוני, עד לאיום ממשי על חלק גדול מהרפתות הפועלות וענף החלב כולו. וזה כלל לא מובן מאליו כי הענף נמצא תחת מתקפה קשה כבר תקופה ארוכה. ליאור שמחה, מנכ"ל התאחדות יצרני החלב, מסמן את ה'אויב', פורום קהלת ואומר "כמו שאני רואה זאת, הם מעוניינים לחסל את החקלאות הישראלית"

בסביבה פוליטית הרחוקה שנות אור מדבריו, אך עדיין הוא אומר אותם, מעל כל במה "עלינו לשמור על הרפת המשפחתית והשיתופית, כי אין לנו חקלאות אחרת ובטח שאין ארץ אחרת, עלינו להילחם על ערכינו, על צדקת דרכנו. עלינו להמשיך ולהוריד את המסכות מעל פניה של הימין הכלכלי הקיצוני המסכן את שגרת חיינו. זה כלל לא עניין פוליטי של שמאל ימין או ארץ ישראל השלמה, אלא מאבק קשה ומר באויב שצעדיו יביאו, בסופו של דבר, חלילה, לחיסולה של החקלאות הישראלית".

= פורום קהלת, סכנה לחקלאות הישראלית

שמחה אינו חושש לסמן היטב את היעד, פורום קהלת וממשיך "מכון מחקר ומעשה הם קוראים לעצמם. עם תקציב של 40 מיליון ש"ח, 140 חוקרים, אלפי בוגרים ולא מעט עמותות נתמכות, שמקדמות רעיונות מפחידים. מרסקים את התשתית מדינת הרווחה, שעל בסיסה קמה מדינת ישראל. הכריזו כמעט מלחמה על הסולידריות החברתית והדאגה לחלש, ואולי אפילו על החמלה כמו שחברי חגי רזניק אומר. אנשי קהלת עובדים קשה בכדי לפורר לאט-לאט את החקלאות הישראלית, להחליש את החינוך הממלכתי, את הסולידריות בחברה הישראלית. והכל במתק שפתיים, בשם החירות והחופש, בשם רעיונות ליברטיניים והשוק החופשי. וכן, עם הרבה מאד כסף זה. ויש גם נימה אופטימית, הסכם החלב שנחתם רק לאחרונה, עליו אומר שמחה. "ברור שאם זה היה תלוי רק בנו, היינו מבקשים הסכם טוב יותר, אך אנחנו לא תמימים ומודעים היטב לסביבה הפוליטית שבה אנו פועלים. ובאשר להסכם, אני שמח כי מצאנו את האיזון הרגיש בין התעשייה, החקלאות והצרכן הישראלי ובמסגרת איזון זה, המחלבות יקבלו את המגיע להן ולא ייצרו מוצרים הפסדיים. ומצד שני, מחיר מטרה המבטיח יציבות במשק החקלאי וימשיך כסדרו". שמחה נרתם בשמחה לקמפיין עליו הכריזו ב'משק הבקר', בשבילי רק חלב ישראלי. שמחה "התאחדות יצרני החלב פועלת ללא הרף למען הרפת הישראלית וענף החלב. אני מברך על היוזמה של העיתון ומקווה שכולם יצטרפו לקמפיין החשוב הזה".

אין בכלל ספק כי ענף החלב משנה פנים, לאט אך בטוח וקברניטי הענף, צריכים להכין אותו לקראת העתיד. מועצת החלב, התאחדות יצרני החלב, המוסדות החקלאיים, כולם חייבים לשנס מותניים ולסמן את היעדים והמטרות לעשור הבא. ליאור שמחה, הבין ואומר את מה שכולם כבר יודעים, יש פוליטיקאים, בממשלה הזו ויש לומר את האמת, גם בממשלה הקודמת (פורר וליברמן), שסימנו את החקלאות בכלל ואת ענף החלב בפרט. כיום, שמחה הוא קול קורא, מהיחידים בקרב קברניטי הענף שאינו חושש לומר מעל כל במה "פורום קהלת, מסוכן ביותר לענף החלב ולחקלאות כחול לבן". שמחה, נציגם של יצרני החלב מדבר ברהיטות, לעיתים אף בפאתוס, אך הוא קול בהיר וברור וחבל שאין עוד רבים כמוהו. על דו"ח מבקר המדינה על ענף החלב אומר שמחה "דו"ח מבקר המדינה הוכיח בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, כי למרות השימוש בנתונים לא מעודכנים, אפשר לומר כמעט בביטחון מלא, הדו"ח מצביע כי הפרשי הפערים במחיר החלב ומוצריו, לא באשמת הרפת הישראלית. אני מסתובב לא מעט במסדרונות השלטון ואני חושב כי מקבלי ההחלטות מבינים, אמנם לאט אך מתחילים להפנים כי בכדי להוריד את יוקר המחיה יש לחזק את החקלאות הישראלית ולא להחלישה. חייבים להשקיע במשק. עברנו שנה לא פשוטה אך אני בטוח שנצא מחוזקים יותר מתמיד". שמחה מדבר על ערכים,

בשבילי רק חלב ישראלי (ומוצריו). ליאור שמחה

חג שמח, בריאות ופרנסה טובה
שלכם
ליאור שמחה מנכ"ל
התאחדות יצרני החלב בישראל

הכנסת נצבעה בלבן

**ישיבת מועצה חגיגית של
התאחדות יצרני החלב,
נערכה בכנסת, בהשתתפות
חברי הכנסת של השדולה
למען החקלאות. במהלך
הישיבה חולקו תעודות
הצטיינות לרפתות מצטיינות**

את השפעתו. על הטרור החקלאי אומר בן ברק "מתכוון להביא הצעת חוק בשיתוף עם ח"כ דוד ביטון וח"כ שוסטר. במסגרת הצעת החוק, לפצות בעלי עסקים שנפגעו מטרור חקלאי ולתת רשת ביטחון לבעל עסק וחקלאי שנפגע, מקווה שתהיה תמיכה מקיר אל קיר. להבטיח חלב טרי ואיכותי לתושבי ישראל וזה לא מובן מאליו ואני מתחייב להמשיך להילחם למען חקלאות כחול לבן".

שר החקלאות לשעבר, ח"כ אלון שוסטר "המפגש איתכם יש לו חשיבות אדירה ואני מבקש מכם להמשיך ולתבוע מעצמכם ומאיתנו את המובן מאליו, ייצור חלב מעולה. היתרונות הייחודיים של החקלאות הישראלית מסמנים את גבולות הארץ ולא להיבהל מהשנים הקשות שאנחנו עוברים ולא נכחיש, אנחנו עוברים שנים קשות. יש כאן בכנסת אלמנט חוצה התומך בחקלאות מכל הקשת הפוליטית. החקלאות הישראלית בכלל והרפת הישראלית בפרט הוא ענף מהטובים שפועלים בישראל".

ח"כ מיכאל ביטון יו"ר וועדת הכלכלה וחבר בשדולה הכלכלית "הימים שלנו בכנסת הם ימים של מאבק, אני מתבייש לומר כשהיינו בממשלה נאבקנו על עתיד החקלאות. נאבקנו נגד תוכניות להרוס את החקלאות והצלחנו למזער נזקים. החקלאים הפכו כיום לשק חבטות קל על ידי פורום

ח"כ בן ברק, יו"ר השדולה החקלאית "החקלאות לא מקבלת מספיק זמן בממשלה הנוכחית ולמען האמת, גם בממשלה הקודמת. מושפעים מתפיסות עולם זרות המזיקות לחקלאות ולייצור מזון כחול לבן וביטחון תזונתי בכל מצב. ומי שלא מבין את זה, הוא כנראה חי בארה"ב ולא כאן בישראל. על יוקר המחיה אומר בן ברק "מי שנהנה מעלויות המחירים הם רשתות השיווק והיבואנים ולא החקלאים. וכאן אני מגיע לפורום קהלת שהפך לאויב החקלאות הישראלית וחייב לנטרל

רפתות מצטיינות
עם קברניטי הענף
וחברי הכנסת
ערב חג שבועות תשפ"ג

צוות רפת ניר יצחק
רפת שיתופית מצטיינת

משפחת שחר ממושב רמת צבי -
רפת מצטיינת משפחתית

דרור קולנדר מבית הלל וליאור שמחה

ח"כ בן ברק עם חברים מהמושב נהלל, טוטי ולביא

קהלת. יש איזה רוח מבית קהלת של פירוק כל ארגון חקלאי. ההבדל בינינו לבין אירופה הוא שהם, הממשלות, ממננות בצורה כזו או אחרת, ישיר או עקיף. רשתות השיווק הופכים למעין קרטלים כל יכולים בשוק המזון. ומה מגלים ברשתות המזון, רווחי שיא בלתי נתפסים. אין אומץ לב של רשות ההגבלים לגעת ברשות המזון. מי שלא יטפל בקרטלים גלויים וסמויים של רשתות המזון, היבואנים שלא ידבר איתנו על מחירי המזון והמוצרים החקלאיים. אבל היום זה יום שצריך לשמוח בענף החלב האיכותי בישראל".

טוטי בלוח "כדי שענף החלב ימשיך להיות מיוצר בארץ, הענף חייב להיות מתוכנן בשביל לעמוד בדרישות התצרוכת החלב הטרי בקיץ. אנחנו המומחים הגדולים ביותר בעולם לייצור חלב בקיץ".

איציק שניידר מנכ"ל מועצת החלב "מגיע תעודת הוקרה לרפתנים שלנו על החלב שהם מייצרים ובהזדמנות זאת להודות לרפתני עוטף עזה על שהמשיכו לעבוד ולייצר חלב במשך כל ימי הלחימה".

רפתות מצטיינות, רפת שיתופית ניר יצחק בקיבוץ עוטף עזה.

רפת משפחתית, שחר ממושב רמת צבי. ▲

עובדי התאחדות יצרני החלב בכנסת

ח"כ אלון שוסטר וח"כ ביטון מהשדולה החקלאית

מועצת החלב חושפת את נתוני משק החלב הישראלי

מנכ"ל מועצת החלב:
"גם השנה ענף החלב
הישראלי שמר על מקומו
כטוב בעולם"

חג השבועות כבר כאן והנתונים שמפרסמת מועצת החלב מצביעים על מגמה חיובית. איציק שניידר, מנכ"ל מועצת החלב: "ענף החלב הישראלי הוא המוביל בעולם בכל הפרמטרים. זו הצלחה וגאוה אדירה כבר 75 שנה. הישראלים אוהבים את מוצרי החלב המקומיים ומעריכים את העוסקים בו ●

הפרה הישראלית מניבה בממוצע 12,074 ליטר חלב בשנה. הפרות מעדיפות מזג אוויר קר ולכן מניבות יותר חלב בחורף מאשר בקיץ – בשל האקלים החם בישראל הרפת הישראלית מצוננת לאורך מרבית שעות היום והפרות מקוררות באמצעות מקלחות בחודשי הקיץ, מספר פעמים ביום על מנת לצנן אותן. תזונת הפרות בישראל מתבססת ב-70% על מזון מרוכז וב-30% על מזון גס – המזון המרוכז מורכב מגרעינים, כוסבה, גרעיני כותנה, גרגרי מספוא, שעורה, תירס, או סורגוס, חיטה וחומרי לוואי שונים. המזון מחולק לפרות פעם עד פעמיים ביום והן אוכלות אותו במשך כל היום. משקלה הממוצע של פרה עומד על כ-650 ק"ג ואילו משקלו הממוצע של פר הוא מעל 1,000 ק"ג חלב הפרה כולל ערכים תזונתיים רבים ביניהם ויטמינים ומינרלים כגון: סידן, מגנזיום, אבץ ברזל, ויטמין B6, חומצה פולית וויטמין B12. איציק שניידר מנכ"ל מועצת החלב "ענף החלב הישראלי הוא חלק בתרבות ובמורשת שלנו וההוכחה הניצחת לכך היא העלייה הקבועה בצריכת חלב ישראלי ומוצרי. המדינה חייבת לקחת אחריות ולסייע לענף החלב, בדיוק כפי שקורה באירופה. יש להפחית את המע"מ המוטל כיום על מוצרי חלב כפי שנהוג במדינות המתקדמות, לצד הקלה בסל התשומות הנדרשות בהפקת החלב. כדי להמשיך ולהיות מספר 1 בעולם על המדינה לתמוך בהשקעות ובמקור, מהלכים אלה יביאו להפחתה משמעותית במחיר לצרכן. חג חלב שמח לכל עם ישראל" ▲

בישראל ייצרו במהלך השנה החולפת (2022) 1,554,249,000 ליטר חלב, מתוכם 10,089 ליטר חלב כבשים ו-13,362 ליטר חלב עיזים. ייצור החלב בשנת 2022 עלה ב-1.3% בהשוואה לשנת 2021. ייצור חלב הבקר מתקיים ב 659 רפתות הפרוסות בכל רחבי המדינה מדרום ועד אילת ולאורך כל הגבולות. 60% מהחלב מיוצר במשק הקיבוצי ו-40% מתקיים במשק המשפחתי. את החלב בישראל מייצרים ב 345 ישובים בכל רחבי הארץ. ישראלי שותה מידי שנה בממוצע 48.2 ליטר חלב. גם בשנת 2022 היוותה תעשיית החלב הישראלי לאחת ממוקדי התעסוקה המרכזיים בפריפריה כאשר כל רפת מעסיקה באופן ישיר כ-12 אנשים בממוצע ועוד עשרות ספקים באופן עקיף בתחומי וטרינריה, מזון, ביטוח, תחזוקה ועוד. בדומה לנהוג בכל העולם, משק החלב בישראל הוא משק מתוכנן, דבר שמבטיח את אספקת החלב בכל ימות השנה. הרפתן מקבל בעבור ליטר חלב 2.42 ₪ – הסכום מחושב באמצעות נוסחה הקבועה בחוק. בעקבות הסכמים שעליהם חתמו במשק החלב בשנים האחרונות הייבוא של מוצרי חלב לישראל פתוח באופן מלא ללא מכסים במגוון גדול של קטגוריות בהן: גבינות קשות, גבינות רכות, יוגורטים, מעדני חלב, גבינות שמנות וגבינות עד ל-5% שומן. אך אין תחליף למוצרי החלב שלנו, בטעם בטריות ובאיכות. בישראל פעילות למעלה מ-100 מחלבות בכל רחבי הארץ כאשר הגדולות ביותר הן: תנובה, טרה, שטראוס, גד ורמת הגולן. הפרה הישראלית היא בעלת תנובת החלב הגבוהה בעולם

GEHL[®]

WORKS LIKE YOU[™]

המותג המוכר והנמכר ביותר בישראל!

הכלים מיועדים למגוון עבודות בתחום
החקלאות, הרפתות, תשתיות ופיתוח

חג שבועות שמח

חפשו אותנו
בפייסבוק

ניו פלדמן NEW FELDMAN

www.feldman.co.il

shulir@feldman.co.il

***9644**

התמונה "אין לי ארץ אחרת"

זכתה בתואר "תמונת החקלאות של ישראל" לשנת 2023

תחרות הצילום "הגלריה החקלאית" של קנט, שהתקיימה
זו הפעם ה-16, שמה דגש השנה על חשיפת החקלאים
ועל עבודת היומיום של אלה שדואגים לנו למזון טרי •

"אין לי ארץ אחרת". הצילום הזוכה. צלם משה פילברג

התמונה "אין לי ארץ אחרת" שצילם
משה פילברג מיד מרדכי זכתה במקום
הראשון בתחרות הצילום "הגלריה
החקלאית" של קנט - הקרן לביטוח נזקי
טבע בחקלאות- וזכתה בתואר "תמונת
החקלאות של ישראל" לשנת 2023.
תחרות הצילומים "הגלריה החקלאית"
של קנט-הקרן לביטוח נזקי טבע
בחקלאות שהתקיימה השנה זו הפעם
ה-16, נועדה לחשוף לציבור הרחב את
תרומתה הגדולה של החקלאות לפיתוחה
של המדינה ואת יופיים המרהיב של
החקלאות בטבע ובנוף הישראלי.
התחרות שהחלה כתחרות סגורה
לחקלאים בלבד, נפתחה לציבור הרחב
והפכה במרוצת השנים לתחרות צילומי
החקלאות הישראלית והטבע המקומי
המרכזית בארץ. במשך השנים נשלחו
לתחרות עשרות אלפי תמונות מקוריות
ויצירתיות של שדות, גידולים, בעלי
חיים, ציוד חקלאי ועוד. הגלריה הפכה
ל"שגרירה" של החקלאות הישראלית
ותמונות נבחרות הוצגו בתערוכות
חקלאיות בינלאומיות ובשגרירות ישראל
ברחבי העולם.

החקלאים בחזית...

התחרות השנה שמה דגש על חשיפת
החקלאים ועבודתם. אלו שעומדים
בחזית החקלאות המקומית ודואגים,
מדי יום ובכל מזג אוויר, לצאת לשדות
ולדאוג לכולנו למזון טרי כחול-לבן.
לתחרות נשלחו מאות תמונות,
מכל רחבי הארץ. צוות השיפוט בחר
את 20 התמונות הטובות והמרגשות
ביותר והן אלו שעלו לשלב הגמר. בשלב
זה התחרות נפתחה גם להצבעת הקהל
ובשקלול ההצבעות נבחרה למקום
הראשון. פילברג מספר על הצילום
הזוכה הכי הם ראו בלון תבערה מתקרב
לאחד השדות בקיבוץ ניר עם. הבלון
התלקח והצית את השדה. הטרקטור
שעבד במקום חרש את השדה במטרה

לייצר חיץ ומנוע מהאש להתפשט.
התמונה זכתה לפרסום ברחבי העולם
ואף הוצגה באו"ם על מנת להראות
לנציגי המדינות השונות מה עובר על
התושבים, והחקלאים, בעוטף. בשנת
2020, פילברג החליט לעבור מגדרה
לכיוון עוטף עזה וכיום הוא מתגורר
ביד מרדכי. הוא ממשיך לצלם תמונות
של החקלאות המקומית, כולל במבצע
האחרון "מגן וחץ". למקום השני הגיעה
התמונה "החקלאות מאחורי החקלאי"
שצילם איציק יצחק מהיישוב קדימה-
צורן המתעד רועה צאן מוביל עדר
עיזים. למקום השלישי הגיעה התמונה
"מכופף הבנות" של שלום עסיס ממושב
דור המתעד קטיפה של בנות במשך
עסיס. ▲

עולי נעילה אוטומטיים

המקוריים

כי אצלנו
לא מעגלים
פינות!

- ✓ גליון חם לפני ריתוכים
- ✓ נעילת פרה בודדת
- ✓ נעילת קבוצה
- ✓ מנגנון בטיחותי שקט

לפרטים נוספים ולהזמנת שירות:

מכירות: 052-3020988 • 054-4921009 • 052-3040155 • טל': 04-6231057 • פקס: 04-6231046

מרכז שירות: 054-3298918 • מייל: office@bulltech.co.il • www.bulltech.co.il

שבועות בפתח האם מחיר החלב הגולמי בישראל באמת יותר גבוה משאר העולם?

לבחון את הדרכים לשיפור ההתייעלות בענף, שיביאו להפחתת מחיר המטרה ולהשפעה על המחיר הסופי לצרכן, אך נתוני הדוח בחלקם לא עדכניים למחירים היום. מחיר החלב הגולמי, הנקרא "מחיר המטרה", נקבע על ידי ועדת היישום בהתאם לתקנות שחברים בה כלכלני משרד האוצר, כלכלני מועצת החלב וכלכלני התאחדות חקלאי ישראל. על פי ההסכם בענף החלב נקבע כי בכל סקר מחירים לקביעת מחיר המטרה יש להעלות את הרף של הרפתות הנסקרות, כך שמחיר המטרה יקבע על פי עלויות הייצור ברפתות שמייצרות בכמויות גדולות, לא על פי הרפתות הקטנות. בסקר קודם זה עמד 600,000 ליטר ייצור שנתי, ומאפריל השנה (2023) הוא מחושב רק לפי רפתות מעל 800,000 ליטר. בדרך זו מתייעל הענף כולו, והמחיר יורד. במקביל רפתות קטנות נסגרות ורפתות בינוניות גדלות ומתייעלות". ▲

מבדיקה שערכה החטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה במשרד החקלאות עולה כי דווקא מחירי החלב הגולמי בישראל נמוכים או דומים למחירי החלב בשורה של מדינות אירופה •

מבדיקת המשרד ועל סמך נתוני הנציבות האירופית מפברואר האחרון עולה כי מחיר החלב הגולמי הישראלי עומד על 57.98 אירו ל-100 ק"ג, לעומת ספרד שמחיר החלב הגולמי בשטחה עומד על 58.5 אירו ומלטה על 60.6 אירו. מדינות כמו איטליה ואוסטריה דומות מאוד במחיריהן למחיר בישראל. סמנכ"ל מחקר, כלכלה ואסטרטגיה במשרד החקלאות, אורי צוק-בר "דוח המבקר האחרון מציע שורת המלצות הדורשות

משרד החקלאות מכפיל את ההשקעה בקרן ההלוואות הייעודית לחקלאים בערבות מדינה

משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בשיתוף
משרד האוצר, הרחיב את היקף ההשקעה
הממשלתית בקרן ההלוואות הייעודית
לעוסקים בחקלאות. זאת, במטרה לחזק
את ענפי החקלאות השונים, לקדם
פתרונות להשקעות ומימון ולסייע במקרים
המתאימים לשיפור תזרים המזומנים. הקרן
תפתח גם לחקלאים מענפי החי, מה שצפוי
להרחיב את שיעור אוכלוסיית הזכאים
בכ-75%(!). בנוסף, גם עסקים חקלאיים עם
מחזור של עד 25 מיליון ₪ ייכנסו למעגל
הזכאים, כך שנפח הזכאים לאשראי צפוי
לגדול בעוד כ-25% נוספים ●

הקרן מציעה הלוואות בתנאים מועדפים לחקלאים בשני
מסלולים: מסלול בטווח בינוני של עד 5 שנים ומסלול ארוך
טווח של עד 10 שנים. השנה, סכום ההלוואה המקסימלי
(טווח ארוך) יעלה מ-750 אלף ₪ למיליון ₪. במקביל, סכום
הערבות הממשלתית יעלה ל-95%-90% בהתאם למסלול
ההלוואה. לאור המתווה החדש, הרחבת מעגל הזכאים,
והגדלת היקף ההלוואות, האשראי שיוזרם לסקטור החקלאי
במסלול זה צפוי לצמוח מסכום של כ-110 מיליון ₪ נכון
לשנת 2022, לכ-220 מיליון ₪ בשנים הקרובות.
שר החקלאות, אבי דיכטר: "אני מברך על הבשורה הגדולה
לחקלאים, שתסייע להם לקחת הלוואה בטוחה יותר וגדולה
יותר, בערבות המדינה. מעתה, אוכלוסיית החקלאים הזכאים
להלוואה כמעט תוכפל, ולראשונה יכללו גם חקלאים מענף
החי. נמשיך לעבוד אתכם ובשבילכם". ▲

מתכננים עבורכם בכל עונות השנה
ומאחלים חג שבועות שמח
חברת א.ב. מתכננים

דרך מנחם בגין 116, תל אביב, ת.ד. 25256, מיקוד 6125102
טל. 03-6233777, פקס. 03-6233700, ronen@abt.co.il

אורן לביא מנכ"ל משרד החקלאות "ההתמודדות עם יוקר המחיייה בישראל, דרך פגיעה אנושה בחקלאות המקומית, היא טעות קשה לטווח הארוך"

ראובן זלץ

המינוי הראשון של שר החקלאות
אבי דיכטר, היה מינוי אורן לביא,
איש אמונו, האיש ההולך איתו
צמוד מאז 2006. לביא ינהל את
המשרד בהתאם למדיניות דיכטר.
כ-4 חודשים לאחר כניסתו לתפקיד,
בראיון ראשון ומיוחד, מדבר לביא
על המשרד אותו הוא יוביל, על
חקלאות, על היבוא טרור חקלאי
וכמובן על ענף החלב. לביא "ענף
חלב, מקצועי, חזק ויציב יאפשר
רווחיות ופרנסה למאות רפתנים
הפרוסים ברחבי הארץ". בלעדי
ל'משק הבקר והחלב' •

לביא "החל מהיום
הראשון שהגענו למשרד
החקלאות נאבקנו לעצור
את הרפורמה החקלאית,
שהחלה בממשלה
הקודמת. רפורמה
שתכליתה לפתוח
לייבוא את כל מוצרי
החקלאות הטרייה
ושהספיקה לגרום ללא
מעט נזקים..."

זה לא סוד שכל חקלאי ישראל נשמו לרווחה כשאבי דיכטר
נכנס ללשכת שר החקלאות. פורר, השר לשעבר, הותיר
מאחוריו חקלאות מדממת ולמרות כל הדיבורים על יוקר
המחיה, הרי שבתקופתו ניתן רק לציין את היבוא חסר
הגבולות שפגע, יש מי שיאמר, הרס, ענפי חקלאות שלמים. כך
שבואו של דיכטר ובעקבותיו, האיש הקרוב אליו ביותר, אורן
לביא, התקבל בחיוכים רבים, בטח בקרב החקלאים. כך גם
מינוי אורן לביא לתפקיד מנכ"ל המשרד, שעבר בשקט וללא
שום התנגדות. אז דובר על רוח חדשה במשרד החקלאות.
משרד האמור בסופו של דבר לייצג את החקלאים ולשמור
עליהם. בראיון נרחב, ראשון מאז שנכנס לתפקידו, עונה
המנכ"ל לביא על כל השאלות הבוטות, בנושאים שעל סדר
היום של החקלאים בישראל. דבריו של מנכ"ל המשרד יערבו

בשורה לרפתנים?

למשק הבקר והחלב נודע כי בכוונת מנכ"ל משרד החקלאות לפעול להקצות עובד זר נוסף בתנאים מסויימים לכל רפת חלב בישראל. בימים אלה, כך נודע לנו, מגבש הצוות המקצועי של המשרד מודל חדש ובכוונת משרד החקלאות לפעול להעברת מודל זה. ליאור שמחה מנכ"ל התאחדות יצרני החלב אומר "זאת אכן בשורה גדולה ליצרני החלב אך כעת נותר להמתין ולראות אם מהלך מבורך זה ייצא לפועל".

רוני חדשה במשרד החקלאות. אורן לביא

בתוך כך, אני פועל לעדכן את המודלים לתמיכה הישירה בחקלאות לטובת חיזוק היצור המקומי, ובוחן את כל התהליכים המתקיימים במשרד החל מגורמי היצור, מחקרים, ליווי והדרכה. כמנכ"ל המשרד שמתי לי כיעד להוביל מהפכה ולהפוך את משרד החקלאות למשרד מוביל בתחום השירות, הדיגיטל, המחקר והובלת נושא ביטחון המזון".

אם תוכל לציין את 3 המטרות העיקריות שלך, של השר, בקדנציה הזו במשרד החקלאות?

"שר החקלאות, אבי דיכטר, פועל במגוון דרכים להוביל את החקלאות המקומית וביניהן, הקצאות קרקע, הוזלת מחירי המים המושבים, הגדלת מספר העובדים הזרים בישראל, הצערת גיל החקלאים ונושא החדשנות בחקלאות. כל זאת במטרה להבטיח את ביטחון המזון של מדינת ישראל לאורך זמן ובאופן יציב לאורך שנים".

בתחילת החודש הציג מבקר המדינה את הדו"ח בנושא פשיעה חקלאית. שר החקלאות דיכטר, כבר התבטא בעבר בנושא והבטיח מאבק חסר פשרות. האם יש תוכנית, תקציב, או פעולות נגד הפשיעה החקלאית הגורמת לנזקים של מיליארדי שקלים בשנה?

"הפשיעה במרחב הכפרי היא מבחינתי טרור חקלאי ותפקידנו כמדינה להבטיח שאף חקלאי לא יישאר לבד אל מול טרור חקלאי. כפי שעולה בדו"ח, הגורמים בעלי הסמכויות לטיפול בפשיעה במרחב הכפרי הם המשטרה ומשמר הגבול. יחד עם זאת, ומתוך הרצון לסייע לחקלאים בסוגיה זו, בשנת 2022

לאוזני החקלאים, כעת נותרה השאלה, האם אכן יהיה בכוחו, בממשלה בה שולט פורום קהלת, האם יהיה בכוחו ובכוח השר, לשמור על החקלאות כחול לבן. אם זאת, יש לציין כי אורן לביא, כמו השר דיכטר, הוא איש ליכוד וותיק ובעל מהלכים והשפעה במפלגה, דבר שיעזור לו ולשר שלו, לקדם את משנתם המשותפת במשרד החקלאות.

כ-4 חודשים עברו מאז כניסתך לתפקיד, איזה משרד מצאת והאם המטרות שלכם, זהות למטרות שר החקלאות לשעבר פורר שדגל בפתיחת השוק החקלאי ליבוא וגרם, כך לדברי החקלאים, לפגיעה קשה בענף החקלאות הישראלי?

"משרד החקלאות ופיתוח הכפר הוא בעל משמעויות כלכליות, חברתיות וביטחוניות. עם כניסתי לתפקיד התווה השר, אבי דיכטר, את מונח היסוד "אין מדינה ללא חקלאות ואין חקלאות ללא חקלאים". המונח משקף את שינוי הכיוון שהשר מוביל ביחס למדיניות העבר במשרד. כידוע לך, משרד החקלאות הוא משרד ותיק עם עובדים מסורים ומקצועיים בעלי רצון גדול לקדם את החקלאות המקומית-הישראלית, ומחוברים לצרכי החקלאים בשטח. ברמת המשרד שמתי לי כיעד לטפל באיוש מגוון תפקידי מפתח שהיו פתורים לגביהם, החל ממנהלי מחוזות שמהווים את הקשר בין החקלאים בשטח לבין המשרד. בנוסף איוש של מנהל מערכות המידע ובעלי תפקידים נוספים וחשובים להצלחת המשרד. בימים אלה אני עובד על תוכניות העבודה והתקציב של המשרד,

טרם כניסתי לתפקיד, משרד החקלאות ביצע מהלך נרחב של שיתוף ציבור עם החקלאים על מנת ללמוד על הקשיים הנגרמים להם מתוך רצון לסייע בתחומים בהם יש למשרד יכולת סיוע, כגון: ביטוחים, תמיכות לאמצעי אבטחה וסיוע מול משרדי ממשלה אחרים. בעקבות התובנות הללו, הנחתי את גורמי המקצוע במשרד להכין תכנית אופרטיבית בהתאם לממצאים שנצברו בתהליך שיתוף הציבור.

לביא על ענף החלב "החקלאים בענף החלב ובחקלאות בכלל זקוקים ליציבות ולוודאות. ענף חלב, מקצועי, חזק ויציב יאפשר רווחיות ופרנסה למאות רפתנים הפרוסים ברחבי הארץ. נושא המכסות נמצא ככלי יעיל לשמירת היציבות בענף ובמיוחד בענף עם אחריות חקלאית גבוהה ומקצועיות כמו ענף החלב..."

מה עמדתך בנושא היבוא של תוצרת חקלאית ישראל?

"עבורי החקלאות בישראל היא מילה נרדפת לציונות. ההתמודדות עם יוקר המחיה בישראל דרך פגיעה אנושה בענפי החקלאות המקומית היא טעות קשה לטווח הארוך. התוצאה ההרסנית בענף השום היא הדוגמה המוחשית לכך. ביטחון המזון וחוסנה של מדינת ישראל הם הנושאים המרכזיים שצריכים לעמוד לנגד עינינו. לדעתי, תוצרת חקלאית מיובאת צריכה להיות בעיקר במקומות בהם לישראל חוסר יכולת לייצר או חיסרון יחסי מובהק. לנגד עינינו מוכרחים לעמוד, ביטחון המזון לתושבים, שמירה על קרקעות המדינה, חקלאות עד התלם האחרון, יצירת מקומות עבודה ועוד."

ברשותך, עדיין בנושא היבוא, כל ענף הנפתח ליבוא נפגע קשות או שחוסל לחלוטין. כך קרה עם ענף הדגה, השום, הדבש, ענף הבקר למאכל מה גם שהיבוא לא גרם לירידת מחירים, נהפוך הוא, ראה דוגמא לעליית מחירי החמאה?

"החל מהיום הראשון שהגענו למשרד החקלאות נאבקנו לעצור את הרפורמה החקלאית שהחלה בממשלה הקודמת. רפורמה שתכליתה לפתוח לייבוא את כל מוצרי החקלאות הטרייה וההספיקה לגרום ללא מעט נזקים. אם הרפורמה הייתה יוצאת לפועל באופן מלא אני מניח שהנזק לחקלאות המקומית היה דרמטי, בדומה לתוצאה ההרסנית בענף השום שכמעט וחוסל כליל. אם המדינה רוצה לייבא תוצרת טרייה היא צריכה לעשות זאת במקביל למתן תמיכות ישירות לחקלאים המקומיים, ובנוסף לאפשר לחקלאים לעמוד

באותו קו התחלה כמו החקלאים באותן מדינות מייצאות בהיבט של מחירי מים, ידיים עובדות, תמיכות ישירות, מס כניסה למדינה וכדומה. יחד עם זאת, הסתמכות על יבוא בלבד ללא תחרות מעמידה בסכנה את ביטחון המזון המקומי שכן ענפי חקלאות מקומיים יתקשו לעמוד באתגר. אני יכול להעיד שהנהלת המשרד פועלת למול משרד האוצר האמון על נושא המכסים על מנת לשמר את היציבות והוודאות שהחקלאים כה זקוקים להן."

ענף החלב הישראלי עובר שחיקה איטית, הרווחיות נשחקת, היבוא גדל, איך אתה רואה את עתיד הענף בישראל והאם אתה בעד הענף שישאר מתוכנן?

"החקלאים בענף החלב ובחקלאות בכלל זקוקים ליציבות ולוודאות. ענף חלב, מקצועי, חזק ויציב יאפשר רווחיות ופרנסה למאות רפתנים הפרוסים ברחבי הארץ. נושא המכסות נמצא ככלי יעיל לשמירת היציבות בענף ובמיוחד בענף עם אחריות חקלאית גבוהה ומקצועיות כמו ענף החלב. יתכן ובעתיד ימצאו כלים אחרים, כמו תמיכות או שיטות נוספות לשמור על יציבות ואספקה סדירה של מוצרי חלב לציבור, אך במצב הכלכלי של היום נראה כי שיטת המכסות היא זו המאפשרת את השמירה על הענף באופן המיטבי."

האם אתה כמנכ"ל משרד החקלאות, בעד תמיכה ישירה לרפתנים?

"התמיכה הישירה בשיטה האירופית פחות מתאימה לענף החלב הישראלי לאור הממשק השונה והעובדה כי הענף לא מתבסס על שטחי מרעה צמודים לרפת, אלא על מזון מרוכז, תחמיצים ושחתות. אני לא פוסל תמיכות ישירות, אבל צריך לבחון לעומק את הכלי והתאמתו לענף ייחודי זה."

אחת מהטענות החוזרות ונשנות של החקלאים, הרגולציה המקשה עליהם לפעול עד כדי סגירת משקים, דעתך?

"אכן עודף בירוקרטיה היא בעיה משמעותית בכלכלה בכלל, ובוודאי בחקלאות, ואנו במשרד בעזרת צוות מדיניות רגולציה בחטיבה למחקר, כלכלה ואסטרטגיה ובעזרת הרגולטורים המקצועיים שלנו מחפשים כל הזמן איך להקל על החקלאים ברגולציה, לשפר תהליכים ולפשטם."

מחירי המים, אחת מהבעיות הקשות של החקלאים, האם המשרד יפעל להורדת מחיר המים לחקלאות?

כן, כפי שציינתי אחד היעדים במדיניות השר דיכטר הוא לפעול להורדת עלויות הייצור של החקלאים, ובעיקר דרך מחירי המים המושבים והגדלת מספר העובדים הזרים"

לסיום, ברכה לחג?

"כן, בהחלט, בהזדמנות זו אני מבקש לאחל לכל ציבור החקלאים בישראל ולציבור בכלל חג שבועות שמח, נרים כולנו כוס חלב לכבודם של רפתני ישראל שדואגים שלכלל האזרחים יהיה חלב ומוצרי חלב טריים, בריאים וטעימים כל השנה". אין בכלל ספק כי אורן לביא, מסמן בבירור את הדרך החדשה של משרד החקלאות, שלאחר השר פורר. החקלאים בישראל לא יכלו לבקש משרד אוהד יותר, בטח ברמת ההצהרות הראשוניות. כעת נותר להמתין ולראות כיצד השר ומנכ"ל משרדו ינווט את הספינה במים הסוערים של ממשלה זו. בסופו של דבר, הצלחתם, היא ללא ספק הצלחתנו. ▲

הרמן פרוג'קט משווקת ומפתחת תוספי מזון חדשניים מהארץ והעולם, המביאים למקסום התוצאות תוך הקפדה ושמירה על בריאות ורווחת בעלי החיים.

בשנים האחרונות זיהתה החברה צורך הולך וגובר בענף החלב, לשפר באמצעים תזונתיים פרמטרים של איכות חלב ובריאות הפרה, המשליכים ישירות על רווחי הרפת.

כתוצאה מכך, החברה ביצעה ומבצעת מחקרים בשיתוף גורמים מקצועיים ואקדמיים, בעזרתם הפיקה סל מוצרים של חומרי גלם ותוספי מזון ייחודיים.

שומן פלוס
תוסף תזונה ייחודי בפיתוח של Project Bar Group להעלאת אחוז השומן בחלב, עם כדאיות כלכלית מובטחת.

משמר בליל/תחמיץ
משמר בליל/תחמיץ standard Q הינה תערובת מאוזנת של חומצות אורגניות עם תמיסת מלח (בופר). המשמר מכיל חומצה פורמית וחומצה פרופונית היעילות נגד עובשים, שמרים וחיידקים.

פרמיקס ויטמינים ומינרלים
פרמיקס ויטמינים של חברת Cargill לבקר, צאן ועופות.

חלבון פלוס
תוסף תזונה ייחודי בפיתוח של Project Bar Group להעלאת אחוז החלבון בחלב, עם כדאיות כלכלית מובטחת.

סופח רעלנים
סופח רעלנים SAFE של חברת NFT, סופח רעלנים רחב טווח אשר יודע להתמודד עם סוגים רבים של רעלנים DON | T2 | (Aflatoxin Zearalenone).

טורבו-ויי
תוסף מזון ייחודי שפותח על ידי חברת CCPA שמטרתו הזלת מחיר המנה תוך כדי שמירת הביצועים.

שמרים
מיוצרים בטכנולוגיה נזולית המאפשרת לייצר את המוצר בריכוזים שונים, לשיפור ניצולת המזון ועידוד אוכלוסיית חיידקים מועילים.

שומן מוגן
שומן דקלים מלחי סידן של חומצות שומן ממקור שמן דקלים מזוקק 84%, מהיצרן ללקוח. בנוסף משווקים, שומן מוגן 87% עם 70% פלמיטית.

תחליפי חלב
המוגן של חברת Frabes המתמחה בייצור תחליפי חלב לרפת ולבקר בטכנולוגיה מתקדמת המכילה חומרים פרה ביוטים טבעיים.

Celmanax
תוסף מזון מולטי פונקציונלי, המשלב את היתרונות של תוספי מזון מרובים בפורמולה אחת באיכות גבוהה ובאופן עקבי כדי לתמוך בתסיסה ויעילות גירה מיטביים.

+Anion
מלחים אניונים למניעה של קדחות חלב והיפוקלצמיה תת-קלינית בפרות לאחר ההמלטה.

MAGOX
מגנזיום אוקסיד בעל זמינות ביולוגית גבוהה ממקור יבשתי.

תחליפי חלב
המוגן של חברת Frabes המתמחה בייצור תחליפי חלב לרפת ולבקר בטכנולוגיה מתקדמת המכילה חומרים פרה ביוטים טבעיים.

הרמן פרוג'קט עושים כל שביכולתנו לעזור לחקלאים לצמות, ומחברים אותם לשווקים רחבים יותר.

הרמן פרוג'קט מפתחים משווקים מוצרים העונים לצרכים המדויקים של החקלאיים. הרמן פרוג'קט מקדמים תזונה חדשנית ומדויקת, רווחיות וקיימות

אלי ג'ורנו "להערכתי לא תהיה תוספת מכסה ארצית לשנת 2024"

ראובן זלץ

ענף החלב עבר חודש קשה, דוחות
מבקר המדינה, עליית המחירים
ושוב ענף החלב עומד מול אותם
גופים, פוליטיקאים, הרוצים
להחריבו ומנצלים בציניות את יוקר
המחיה הגבוה בישראל. אלי ג'ורנו,
סמנכ"ל מועצת החלב, התמודד
עם חבריו להנהגת הענף אל מול
ההתקפות והביקורת. בראיון חג
נרחב אומר ג'ורנו "עליית המחירים
היתה הכרחית לנוכח התייקרות כל
התשומות". בלעדי!! •

במשרדי מועצת החלב דלקו האורות שעות נוספות, נדמה כי
החודש האחרון סימן את יחס הפוליטיקאים לענף החלב. אם
נוסיף לזה את 2 דוחות מבקר המדינה על ענף החלב והפשיעה
החקלאית, אולי נבין את המגרש והאווירה הלא ביתית
של ענף החלב. בראיון נרחב ל"משק הבקר והחלב" מתייחס
אלי ג'ורנו, סמנכ"ל מועצת החלב, לדוחות המבקר, למחירי
החלב, ליבוא וכן עונה בהרחבה על שאלות בנושא ענף הצאן
והמחלבות הקטנות, בינוניות.

**דו"ח המבקר על ענף החלב, עליית מחירי החלב
והגבינות, דו"ח המבקר על הפשיעה המתאר
מצב על גבול הכאוטי מבחינת הפשיעה. איך
מועצת החלב פועלת בתקופה מורכבת זו ומה
הצעדים הננקטים?**

"מועצת החלב עבדה על הדו"ח יחד עם צוות מבקר המדינה
במשך חודשים ארוכים, ימים על גבי ימים הערנו להם כל
נתון ומידע שביקשו, פתחנו בפניהם את כל התכתובות לרבות
חשבונות המיילים ואכן זכינו מהם לשבחים רבים על שיתוף

להזכירכם מועצת החלב
היא גוף מבוקר ולמרות
הבדיקות הארוכות
והמעמיקות צוותי
הביקורת לא מצאו
פגמים בהתנהלות
המועצה וניהולה, למעט
הערות טכניות לגבי נהלי
בחירת החברה שערכה
את הסקרים

ג'ורנו "הנטל של שפיכת החלב מתחלק בין המועצה למחלבות והיצרנים מתוגמלים על כל החלב המיוצר ברפתות כאילו נקלט במחלבות. אם היו מאשרים פתיחת מחלבות בתקופת ימי החג ניתן היה להימנע כליל משפיכת חלב, להערכתי אין היתכנות לפתרון זה.."

הדרישות שאנו דורשים מהייצור המקומי, יחולו גם על מוצרי היבוא. ג'ורנו

הערה ויישמנו את התיקונים עליהם המליצו לגבי ההתקשרות עם החברה המבצעת את סקר עלויות 2023. לגבי שאר הנושאים שעלו בדו"ח, מועצת החלב יחד עם ארגון יצרני החלב השתתפה בישיבת הועדה לביקורת המדינה של הכנסת ונתנו תשובות מצוינות שנרשמו בפרוטוקול הישיבה (וחלקם אף רשומות בגוף הדוח עצמו) לגבי הסיבות מדוע החלב בישראל יקר יותר: התמיכות מהם נהנה הרפתן באירופה, עלויות הכשרות, עלויות המזון, תנאי האקלים, מס ערך מוסף גבוה ועוד. לסיכום למועצת החלב תשובות רציניות לכל הטענות שהועלו בדו"ח. לגבי עליית המחירים, עלייה זו הכרחית לנוכח התייקרות כל התשומות ועפ"י המנגנון האוטומטי היה צורך לייקר את המוצרים ב-17.5%. המועצה והמחלבות נרתמו להסכם

הפעולה, את העבודה מול צוותי הביקורת ניהלה עורכת הדין עילית סקפא לנדאו ועזר לה כלכלן המועצה לירון תמיר. להזכירכם מועצת החלב היא גוף מבוקר ולמרות הבדיקות הארוכות והמעמיקות צוותי הביקורת לא מצאו פגמים בהתנהלות המועצה וניהולה, למעט הערות טכניות לגבי נהלי בחירת החברה שערכה את הסקרים, נתנו להם תשובות לכל

מרכז מזון גבעת יואב

- ✓ מרכז מזון גבעת יואב מספק מזון בחלוקה לאבוס עבור רפתות ומפטמות
- ✓ אנו מתמחים בייצור מזון איכותי עם דגש על מזונות גסים ברמה גבוהה
- ✓ המנות איכותיות ומוקפדות ומאפשרות נצילות מזון מעולה וכלכליות מוכחת במשק השיתופי והמשפחתי

מאחלים
לביטוח לאומי

ח.ג.י. חברה לייצור ושיווק חקלאי בע"מ
מושב גבעת יואב רמת הגולן, מיקוד 1294600
טל. 04-6762130, פקס. 04-6762673
E-mail: oren@hgi.co.il 052-3201204 בייד

שיחתון בחצי את ההתייקרות ויידחה חלק ממנה בפריסה ל-3 שנים. לעניין הפשיעה החקלאית, מדובר בנושא המכביד את כל ענפי החקלאות והטיפול צריך להיות מערכתי ולא ענפי.

מבקר המדינה ביקר את שפיכות החלב בחגים, תגובתך ומה ניתן לעשות אם בכלל?

"מבקר המדינה ציין את השפיכות ואת כמות השפיכות הקטנה מאד ביחס להיקף הייצור, הוא הבין את האילוצים של ייצור חלב בחגים והתייחס לכך בדו"ח. מועצת החלב פועלת לצמצום היקפי השפיכות ובתקופת החגים נעשים מאמצים גדולים כדי לצמצם למינימום את היקפי השפיכה וזאת מבלי לפגוע באיכות החלב, בטיחותו וטריטוריו, כמו כן כשנאלצים לשפוך חלב פועלים להפריד ממנו את השומן לצמצם את הנזק הכלכלי. שפיכת החלב נעשית תוך כדי בקרה והקפדה כי יישפך אך ורק באתרים מאושרים ע"י המשרד להגנת הסביבה. הנטל של שפיכת החלב מתחלק בין המועצה למחלבות והיצרנים מתוגמלים על כל החלב המיוצר ברפתות כאילו נקלט במחלבות. אם היו מאשרים פתיחת מחלבות בתקופת ימי החג ניתן היה להימנע כליל משפיכת חלב, להערכתי אין היתכנות לפתרון זה".

כיצד פועלת מועצת החלב בנושא בלימת היבוא ההולך וגדל של מוצרי חלב וגבינות קשות?

"יבוא מוצרי החלב הוא בהתאם להסכמים עליהם חתמה המועצה, מועצת החלב עמדה על כך שהפטור ממכס על יבוא גבינות קשות יהיה במסגרת מכסות ושסך היבוא כולו יהיה בהיקף כזה שלא יצמצם את הייצור המקומי. מועצת החלב פועלת שהדרישות שאנו דורשים מהייצור המקומי בנושא איכות ובטיחות יחולו גם על היבוא".

בעבר חשפנו את הבעיות והתקנות לגבי מחלבות הקטנות והבאנו שורה של טענות של בעלי המחלבות כנגד הרגולציה החונקת אותם לדבריהם. מועצת החלב גיבשה בזמנו נייר עמדה בעניין הגמשה לתקנות למחלבות קטנות. האם יש חדש בנושא זה?

"אכן המועצה יזמה רגולציה גמישה ומתאימה למחלבות קטנות. הנייר נכתב אך משרד הבריאות "תוקע" את יישומו. במסגרת הדיונים בוועדת הכלכלה של הכנסת על יוקר המחיה התקיים דיון על עסקים קטנים, במסגרת דיון זה הצלחנו להעלות את נושא המחלבות הקטנות ואני מקווה שהלחץ מצד ועדת הכלכלה והעומד בראשה יעזור לקדם נושא חשוב זה".

ענף העיזים יפגע הכי הרבה באם לא נייר העמדה בנושא הגמשת התקנות, לאן זה הולך?

"אכן חלק גדול מהמחלבות הקטנות והזעירות עוסקות בחלב צאן (עזים וכבשים), אבל זו לא הבעיה העיקרית של ענפים אלו. הפגיעה בתנאי הסחר (התייקרות התשומות) שוחקת מאד את הרווחיות, נדרשת תוכנית אסטרטגית בענפים אלו. בענף הכבשים חלק גדול מההכנסות מגיע בכלל ממכירת טלאים לשוק הבשר, בשנים האחרונות אנו עדים ליבוא גדול מאד של טלאים ויש לבחון כיצד מגינים על הייצור המקומי גם בתחום זה".

למרות התקופה הקשה, איך ענף הצאן שהוא ענף נישתי, ישמור על מעמדו בקרב המחלבות הגדולות ומה התוכניות של המועצה לגבי ענף זה?

"ענפי הצאן מתמודדים עם קשיים רבים: עלויות ייצור,

עונתיות גדולה, מדובר בענפים קטנים, למעשה אין מוצרים היכולים לווסת באופן יעיל את הענף ולגשר על העונתיות. מועצת החלב יחד עם ארגוני המגדלים, משרד החקלאות והמחלבות פועלים לגבש מתווה שיבטיח יציבות ותנאים כלכליים לענפים אלו".

בעניין המחיר, יש שחיקה קשה בענף העיזים, בעיקר בגלל העלייה במחירי התשומות, מה מועצת החלב פועלת בנושא?

"שנים רבות סבל ענף העיזים מחוסר עדכון במחירי החלב, מזה מספר שנים מחיר חלב העיזים התעדכן הן בהתאם למחירי התשומות (תערובות, חציר, עבודה, ושונות) והן בהתאם לעדכונים במחירי חלב הבקר. מודל זה פעל היטב עד ההתייקרויות של 2022 במחירי הגרעינים והתערובות עקב מלחמת רוסיה אוקראינה. בעולם אנו רואים ירידות מחירים, ירידות אלו יגיעו גם לארץ ותנאי הסחר בענף העיזים ישתפרו. בענף הכבשים שנים לא עודכן מחיר החלב, אך ב-2022 עודכן המחיר והתחיל להיות מוצג. למחיר חלב בקר שבו יש מנגנוני התאמה לעלויות הייצור. זה לא מספיק אבל זה המירב שיכלנו לעשות בעת הזו, צריך לזכור שבסופו של יום צריכים לייצר גבינות במחיר סביר אחרת נייצר חלב אבל נתקל בקשיים למכור אותו".

מה מועצת החלב מתכננת לענף הצאן לשנת 2024?

"ענפי הצאן למרות שמהווים ביחד פחות מ-2% מענף החלב מעסיקים אותנו הרבה יותר מאשר חלקם היחסי. אנו במועצה נמשיך לדבוק בעקרון כי יש לנהל ענפים אלו על בסיס הסכמות ושיתוף פעולה בין המגדלים למחלבות, במועצה אנו פועלים לגיבוש ההסכמות. להערכתנו אם רוצים להבטיח ענפים אלו לטווח ארוך אין מנוס מתמיכה ממשלתית כזו או אחרת".

מדוע ענף הצאן הוא עדיין לא מבוטח והאם יש תוכניות בנושא זה?

"אנו מקדמים יחד עם משרד החקלאות וקנ"ט טיפול מרכזי בתמותת צאן בדומה להסדר שקיים בענפי הבקר".

בעלי מחלבות איתם שוחחתי מתלוננים על יותר בירוקרטיה ורגולציה כמו גם שחיקה ברווחים. איך מועצת החלב מתייחסת לזה?

"לגבי המחלבות הקטנות אני מקווה שבקרוב משרד הבריאות ייתקף את הנוהל הגמיש עליו דיברנו קודם. לגבי שחיקת הרווחיות הרי שההתייקרויות האחרונות של מוצרי החלב, המפוקחים ובעקבותיהם כל המוצרים, ישפרו את הרווחיות ותופעה של הגעת מחלבה לכדי כמעט סגירה כמו מחלבות רמה"ג, לא תקרה".

מכסות חלב, כמה יחולקו בשנה הקרובה אם בכלל?

"ב-2023 לא הגדלנו המכסות. מכסת חלב הבקר ל-2024 תלויה כמובן בהיקף הצריכה השנה, אנו נגבש המלצות בעניין זה במהלך הרבעון השלישי. בענפי הצאן המכסות גבוהות בהרבה מהצריכה והייצור ולהערכתי לא תהיי תוספת מכסה ארצית לקראת 2024".

ומילה לסיום?

כן, בוודאי, אני רוצה לאחל חג שבועות שמח לכל בית ישראל וכמובן לכל אנשי ענף החלב באשר הם. שנדע בריאות, בטחון ופרנסה טובה. ▲

פִּירָאוּס

התארגנו על לוק חדש

פִּירָאוּס מעכשיו באריזה חדשה

ד"ר שני שיינין, הרופאה הראשית הנכנסת של "החקלאית" "השימוש באנטיביוטיקה חייב להיות מושכל ומוצדק"

ראובן זלץ

מינוי ד"ר שני שיינין לתפקיד הרופאה הראשית של החקלאית, הוא ללא ספק מהלך מבריק וראוי. בעלת 4 תארים ובעלת רזומה מרשים והיא האישה הראשונה המחזיקה בתואר "מומחית ברפואת בקר". ד"ר שיינין נכנסת לתפקיד באחת מהתקופות המורכבות של החקלאית. בראיון ראשון ורגע לפני שהיא נכנסת למשרדה, התפנתה לראיון נרחב ל"משק הבקר והחלב" שבמהלכו היא אומרת "ענף חלב חזק דורש בין השאר אחדות, ערבות הדדית, שיתוף גם של ידע וגם של אמצעים וכמובן גב מקצועי איתן ואיכותי ואנו תמיד נהיה שם" •

על רווחת הפרה "תחום המחקר להבנת רווחת הפרה תפס תאוצה בשנים האחרונות ואנו יודעים היום יותר מתמיד, וממשיכים ללמוד על רווחת חיות המשק וכיצד לספק להן דרישה חשובה זו. יחד עם זאת לצערי נעשה קצת שימוש ציני לאחרונה במונח רווחת הפרה והנושא הפך קצת לגימיק שיווקי הכולל בתוכו נושאים אחרים וקצת בלבול..."

המינוי של ד"ר שני שיינין לתפקיד הרופאה הראשית של ה"חקלאית" היה מהיר ולדעת רבים, טוב, ראוי ואמירה חשובה וערכית למערכת ולרפתנים. שני, ד"ר שיינין, רופאה ווטרינרית וותיקה ומוערכת, נכנסת לתפקידה בתקופה בה "החקלאית" מוצאת את עצמה בשיאו של מאבק על דעת הקהל, שינויים ארגוניים ותחרות, יש מי שיאמר, תחרות קשה. ד"ר שני שיינין, שצמחה מתוך "החקלאית" ומכירה את דרכה, את השוק ואת הלקוחות, מצפה תקופה מאתגרת שבה היא תצטרך להוביל ביחד עם ההנהלה והרופאים, את הארגון קדימה ולהבטיח את המשך קיומו, הצלחתו ויעילותו.

את נכנסת לתפקיד בתקופה מאוד מורכבת בתולדות החקלאית, תחושותיך?

"אני נכנסת לתפקיד רופאה ראשית של "החקלאית" ביראת כבוד ובתחושת גאווה גדולה. גדלתי והתחנכתי בחממה

מאמינה גדולה בחקלאית וברפת הישראלית. ד"ר שיינן

אין ספק כי זו תקופה של שינויים וארגון מחדש ואם מינוי ד"ר שיינן יכול להצביע על הכיוון, הרי שמדובר בכיוון בהחלט נכון. מדובר במינוי של בעלת מקצוע מוערכת, שגדלה וצמחה בחקלאית דבר שיעזור לה בניהול העסק המורכב הזה. ד"ר שני שיינן תבין מהר מאוד כי היא תיאלץ "ללכלך" את ידיה ולעסוק גם בפוליטיקה של הענף. אך מי שמכיר את הרופאה הנמרצת, אמר לנו כי "אין לי ספק שהיא תצלח את זה בהצלחה רבה". בהצלחה שני!

המקצועיות של החקלאית ואני מוקירה תודה לארגון הגדול והיחיד במינו הזה, אגב, יחיד במינו - לא רק ברמה הלאומית אלא גם ברמה הבינלאומית. אורחים רבים שמגיעים אלינו מהאקדמיה ומגופים מקצועיים משיקים מכל העולם, שבים ומציינים את הנכס הזה שנקרא "החקלאית" כדוגמא ומופת עבורם. כוחה של האגודה השיתופית הגדולה שלנו משרת נאמנה את הלקוחות, שהם הבעלים של הארגון ובא לידי ביטוי בתחומים רבים כדוגמת יכולת לגייס את מיטב הרופאים בישראל ומכפיל כוח אדיר ברכש תרופות. החקלאית ידעה שינויים ותמורות במהלך 104 שנות קיומה. לאורך השנים היו תקופות מורכבות יותר מאחרות, אך בסופו של דבר אל מול כל אתגר, החקלאית תמיד ידעה לצאת ממשברים מחוזקת, משופרת ויציבה".

אמריקני

דבק צהוב להכנת יריעות ולוחות דביקים, ללכידת זבובים וחרקים

לכידת זבובים
לאחר
48 שעות
מיישום

- ✓ עמיד בהמטרה וגשם.
- ✓ אינו רעיל. על בסיס מים.
- ✓ ניתן לחדש את הדביקות על ידי יישום חוזר על אותו משטח.
- ✓ מומלץ לשימוש ברפתות, מחלבות, יונקיות, דירים ועוד.

למידע נוסף, נא ליצור קשר עם דניאל גולצמן 050-2933326
ניתן להשיג אצל המפיצים החקלאיים.

צור 446

אקלאות בריאה יוגי

לוקסמבורג תעשיות בע"מ
טל: 03-796 4300 www.luxembourg.co.il

ד"ר שיינין, תעודת זהות

שני, גרה ברחובות, נשואה לד"ר אביעד שיינין (שהתפרסם בטיפול בדולפינים, לווייתנים, כרישים ולאחרונה גם בכלבת הים יוליה...) ואמא לארבע בנות מקסימות: בת הים (20), יסעור (18), תכלת (12) ורהב (10). הכשרה האקדמאית שלה כוללת ארבעה תארים: תואר ראשון B.Sc ותואר שני M.Sc שניהם בפקולטה למדעי החיים באוניברסיטת תל-אביב. תואר דוקטור לוטרניריה D.V.M בפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ותואר שני נוסף M.Sc שהשלמה עוד כרופאה מחליפה במסגרת החקלאית, ביוזמת ובתמיכת החקלאית, בבית הספר לבריאות הציבור שבפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל-אביב. ד"ר שיינין את התועלות של תכשירים אנטיביוטיים לטיפול בדלקת עטין לא חמורה בבקר, במסגרת ההכשרה במחלקת רפואת העדר ובמחלקת בריאות העטין. היא בעלת רישיון לעסוק ברפואה וטרנירית בישראל משנת 2008, עברה שנת "אינטרנשיפ" – שנת התמחות לוטרנירים במחלקת חיות המשק בבית הספר לוטרניריה בשיתוף החקלאית ומיד בתום שנת ההתמקצעות בתחום חיות המשק, התקבלה ל"החקלאית" ושימשה כרופאה מחליפה משנת 2009. ב-2011 הצטרפה לצוות ניהול הוראת חיות המשק בבית הספר לוטרניריה ובשנת 2012 הצטרפה למחלקת רפואת העדר, אפידמיולוגיה וניסויים קליניים של "החקלאית". במסגרת הפעילות במחלקה עברה הכשרות, כנסים, לימודי המשך וקורסים, ביצוע חקירות התפרצות, מחקרים וניסויים קליניים ועד היום משמשת כיועצת של המחלקה ברפתות בנושא רפואת העדר של החקלאית. בשנת 2013 הצטרפה למחלקת בריאות העטין של החקלאית, במסגרתה עברה הכשרות בארץ ובחו"ל, ביצוע סקרים ומחקרים ועד היום משמשת ד"ר שיינין כיועצת במשקים בתחום בריאות העטין ונציגת החקלאית בוועדת תוכניות המחקר של מועצת החלב בבריאות העטין. משנת 2016, משמשת כ"רופאת אזור" ב"החקלאית" ולאחראית תחום הוראת חיות המשק בבית הספר לוטרניריה. במהלך שנים אלה, במקביל לעבודה בשדה ב"החקלאית" ובבית הספר לוטרניריה, הצטרפה לתוכנית המומחיות הישראלית והיא האישה הראשונה המחזיקה בתואר "מומחית ברפואת בקר".

האם תמצא עדיין זמן לספורט?

והמוטיבציה של כלל העובדים בארגון לטובת כולנו, עריכת מחקרים וניתוח נתונים לטובת שיפור הרפת הישראלית, חיפוש פתרונות טכנולוגיים שיועילו, יקלו וישפרו את התוצאות ועוד. החקלאית זה בית וככזה אני רוצה להמשיך ולעדכן אותו כל הזמן".

לאור האירועים האחרונים, כעזיבת רופאים, פתיחת שוק התרופות, התחרות בענף, איך לדעתך החקלאית צריכה להתמודד מול המציאות המשתנה?

"רופאים באו ל"החקלאית" והלכו לאורך השנים, חלקם נשארו לעבוד בבית החקלאית עד לגיל פרישה, חלקם פרשו מוקדם יותר ואף פתחו בקריירה עצמאית של מתן שרות וטרנירי לרפתות וחלקם שינו כיוון בחיים. זה לא חדש.

המשימות העיקריות, המיידיות שלך כרופאה ראשית?

"החזון של החקלאית הוא לדאוג לכל האספקטים המרכיבים את בריאות הרפת. אני רואה את תפקידי בלשמר את החקלאית כגורם מוביל מקצועית את ענף החלב בארץ ולתרום לפיתוח והרחבת הידע והיכולת המקצועית של הארגון לצד שיפור מתמיד וחשיפה לחדשנות טכנולוגית ותהליכית.

המשימות הן רבות וכוללות בין היתר, הכשרת הדורות הצעירים של הרופאים, המשך התמקצעות וחידוש הידע של הוותיקים, מציאת דרכים לשליטה והתמודדות עם תחלואה ממחלות מגיחות ו/או זיהומיות מחד, ומאידיך ממחלות הייצור שנמצאות איתנו תמיד, גיבוש וחיזוק הקשר

עמית הדברות בע"מ

**הצלחה
מובטחת!**

הדברת זבובים בכל הארץ

בחומרים מובילים

- ◆ הרחקת בללי כנף יונים אנפלות ולוד
- ◆ הדברת מנרסמים במכוני חליבה וסביב הרפת
- ◆ נזקי חקלאות תנים ודרות

מאחלים לכם שנת 2019!

למית המאירי 054-7070780

www.amithadbarot.com

ראינו את זה לא פעם לאורך השנים. השוני הוא הרצון של חברה מסחרית של תרופות, לא להסתפק ברווחים ממכירת תרופות בתחומים וטרינרים אחרים, אלא להיכנס למכירת תרופות בענף חיות המשק. לאורך שנים אגודת החקלאית דאגה לספק את התרופות הנדרשות לבריאות העדרים של לקוחותיה במחירים נמוכים בזכות הכוח הקנייני הגדול שיש לנו מול ספקים. היתרון שיש לנו לעומת חברות מסחריות של תרופות, הוא בכך שלנו כרופאים במשקים אין עניין למכור יותר תרופות כדי להרוויח יותר. זאת להבדיל מגוף מסחרי שמתפרנס לא מעט (לעיתים בעיקר) ממכירת תרופות. אצלנו זה שונה, הנהלת החקלאית בשנים האחרונות מקפידה על כך ומבקרת את זה, וטוב שכך. באופן שבו אנו עובדים, דואגים גם לאינטרס הציבורי ופועלים בשטח למניעת שימוש לא נכון בתכשירים אנטיביוטיים, הורמונים ואחרים. לדעתי, אם לומר זאת במילים פשוטות, אנחנו פשוט צריכים להישאר הכי טובים, מתקדמים ורלוונטיים שיש, כפי שהיינו תמיד לאורך 104 שנים ואני קמה כל בוקר לעבודה כשהמטרה הזאת לנגד עיני."

היית רופאה בשטח שנים רבות, מהן תובנותייך וכיצד ניתן לשפר את עבודת הרופא במציאות כיום?

"רופא וטרינר של חיות המשק הוא גורם קריטי להצלחת המשק. בעבר הרחוק של תחום הרפואה הווטרינרית, וטרינרים עסקו בעיקר בריפוי תחלואה של בעלי חיים חולים, גם ב"החקלאית" בימים עברו, עסקו ב"כיבוי שריפות". אולם, עם התפתחות רפואת העדר ב"החקלאית", בהתבסס על ביצוע מחקרים, ניתוח נתונים ובחינת שיטות עבודה שונות, בחרנו בשיטת עבודה המספקת שירות וטרינרי מתקדם לבריאות הרפת, בה רוב נפח העבודה שלנו הוא עיסוק בבעלי חיים "בריאים" - שהם מרבית בעלי החיים בכל משק - בכל רגע נתון. בפועל אנו עוסקים רבות במניעת תחלואה ומאתרים בעלי חיים שהינם תת קליניים ונמצאים בסיכון לסבול מפגיעה ואי מימוש פוטנציאל הייצור שלהם. אמצעים טכנולוגיים חדשניים ומתקדמים ככל שיהיו בהחלט יכולים להקל ולשפר, אך לעולם אינם מהווים תחליף לעין בוחנת של רופא קלינאי שמסתובב במגפיים בשטח, בקרבת בעלי החיים ובודק אותם מקרוב על בסיס שגרתית ותדיר. ככל שהווטרינר מתרחק מבעלי החיים ופחות מעורב מקרוב במה שקורה בעדר, כך היכולת שלו יורדת לשלוט במתרחש, להבין תהליכים ולאתר תחלואה מספיק מוקדם ובטרם נגרם נזק משמעותי ובלתי הפיך לפעמים לעדר. יש לכך עדויות ברורות בשטח בשנים האחרונות לצערי. לכן המשך ליווי קרוב של הרופא הווטרינר, תוך שיפור אמצעי האבחון השונים העומדים לרשותנו, ככלי זמין בידי הרופא לצד הפירה, הינם תחומים חשובים שיתרמו לשיפור עבודת הרופא, לרווחת הפרה ולרווחיות המגדל. המשך ביצוע מחקרים יישומיים המספקים מענה לשאלות וסוגיות העולות מהשטח מאפשרים לנו גם כן לקדם את הענף ולשפר את תרומתנו כרופאים למשקים ונמשיך לפעול במרץ גם בתחום זה. בנוסף, העמקת הידע בתחומי ההתמחות והיעוץ השונים והרחבת הידע הנצבר בארגון לכלל הרופאים, גם הם יתרמו לשיפור השירות הווטרינרי שלנו ב"החקלאית" ולקידום הענף."

המשך בעמוד הבא >>

ד"ר שיינין "אתגרים ווטרינריים רבים"

כמי שעבדה שנים רבות, בצמוד לרפתנים במשקים רבים, ד"ר שיינין מודעת היטב לבעיות ולצרכים הרבים של הרפת הישראלית, כמו גם של הרפתן הישראלי. רפואת העדר המשתנה לאורך השנים, מהווה אתגר על בסיס יומי, מצד אחד לדאוג לרווחת הפרה ובריאות העדר ומהצד השני אסור לשכוח כי בסופו של דבר מדובר בעסק כלכלי האמור לייצר רווח לבעליו. ד"ר שיינין "תחום המחקר להבנת רווחת הפרה תפס תאוצה בשנים האחרונות ואנו יודעים היום יותר מתמיד, את חשיבות רווחת הפרה להצלחת הרפת".

ככל שניתן. המשך ניטור מתמיד ויישום תוכניות שליטה מהווים קרקע יציבה לשליטה במחלות זיהומיות ומגיחות. הפיזור הנרחב של רופאינו בכל הארץ והתקשורת הפנים והחוץ אירגונית, נותנים לנו יתרון רב בהקשר של שליטה בתחלואה ברמה הארצית ממש. מלבד המחלות הזיהומיות, תמיד מצויות איתנו אותן מחלות ייצור ותיקות ומוכרות עימן אנו ממשיכים להתמודד כבר שנים, בניסיון לצמצם את הנזק הכלכלי והבריאותי הנגרם מהן. זאת מכיוון שאנו יודעים כי אבחון וטיפול מוקדם למשל במחלות המלטה כמו דלקת רחם וקטוזיס מונע נזק כלכלי רב, שהינו נסתר מהעין, למשל כשלא מתבצעת בדיקת פרות שגרתית לאחר המלטה. במצב זה פרות תת קליניות אינן מאובחנות ולכן אינן מטופלות והמחיר לכך הינו רב גם אם בוחרים שלא לראות זאת.

איך את רואה את רווחת הפרה בעולם משתנה?

"במדינות המפותחות בעולם השבע, האדם שאיננו עסוק עוד בהישרדות ובחששות קיומיות, פנוי בשנים האחרונות יותר ויותר לדאוג לרווחתו ולרווחת הסובבים אותו. רווחה הינו מצב שבו בעלי החיים גדלים בסביבה נאותה, כאשר כל הדרישות שלהן לקיום, לייצור ולניהול אורח חיים תקין נענות והן חופשיות מעקה ומתחלואה. תחום המחקר להבנת רווחת הפרה תפס תאוצה בשנים האחרונות ואנו יודעים היום יותר מתמיד, וממשיכים ללמוד על רווחת חיות המשק וכיצד לספק להן דרישה חשובה זו. יחד עם זאת לצערי נעשה קצת שימוש ציני לאחרונה במונח רווחת הפרה והנושא הפך קצת לגימיק שיווקי הכולל בתוכו נושאים אחרים וקצת בלבול. למשל קשירת פרות לצורך אבחון איננה פעולה הפוגעת ברווחת הפרה, אין בעולם עוד מדינה שהשיח בהקשר הזה קיים. דוגמה נוספת, מניעת טיפול אנטיביוטי מפרה עם נגיעות תוך עטינית בתקופת היובש גם היא איננה פעולה התורמת לרווחתה. עלינו לדאוג בראש ובראשונה לספק תנאי מחיה ושיכון נאותים, סביבה נקיה, יבשה והגיינית, שקטה ומאווררת, תוך צמצום עקת החום הישראלית המוכרת לכולנו".

דעתך בנושא שימוש באנטיביוטיקה?

"אנטיביוטיקה היא תכשיר חיוני במצבי תחלואה שונים. אולם השימוש בה צריך להיות מושכל ומוצדק, שכן עצם השימוש בתכשירים אנטיביוטיים גורר התפתחות חיידקים עמידים שעלולים לסכן את בעלי החיים במשק ואף חמור מכך לסכן ולפוגע באנשים. מדי שנה מתים בישראל מאות רבות של אנשים כתוצאה מחיידקים עמידים. הנושא נחקר ומדובר בכל העולם ומדינות רבות החלו בתוכניות לאומיות לצמצום השימוש בתכשירים אנטיביוטיים בכלל ובתכשירים מסוימים בפרט. אחת המחלות שסביבה קיים עיסוק רב בהקשר זה היא דלקת עטין ובאמת יש לנו עוד במה להשתפר ולהתקדם בהקשר זה. אנו בהחלט נעסוק בנושא זה בהרחבה בשנים הקרובות כשמצד אחד אנו מבינים את החשיבות הרבה של הנושא במישור הלאומי של בריאות הציבור ומצד שני באופן כזה שיאפשר למשקים עבודה רציפה ושמירה על בריאות העדר".

ענף החלב והחקלאית כחלק ממנו, לאן?

"לאן? קדימה כמובן! ענף חלב חזק דורש בין השאר אחדות, ערבות הדדית, שיתוף גם של ידע וגם של אמצעים וכמובן גב מקצועי איתן ואיכותי ואנו תמיד נהיה שם לצד ויחד עם לקוחותינו, ונמשיך להוביל את תחום בריאות הרפת כפי שעשינו ב-104 השנים האחרונות". ▲

על עבודת הווטרנר "ככל שהווטרנר מתרחק מבעלי החיים ופחות מעורב מקרוב במה שקורה בעדר, כך היכולת שלו יורדת לשלוט במתרחש, להבין תהליכים ולאתר תחלואה מספיק מוקדם ובטרם נגרם נזק משמעותי ובלתי הפיך לפעמים לעדר. יש לכך עדויות ברורות בשטח בשנים האחרונות לצערי..."

תוכלי לפרט את האתגרים הבריאותיים המאיימים כיום על עדרי הבקר והצאן בישראל?

"כן, בישראל, כמו גם בשאר העולם חלים שינויים אנתרופולוגיים – תרבותיים חברתיים וכלכליים, עם ובלי שינויי האקלים והתחממות כדור הארץ, גוררים איתם פיזור שונה של מחלות במרחב ואת הסיכון המוגבר למחלות מגיחות. דוגמה מוחשית מהרפואה ההומנית יש לנו מהתפרצות הקורונה בישראל, ימים ספורים בלבד לאחר ששמענו לראשונה דרך מסך הטלוויזיה על מחלה חדשה וממיתה בסין הרחוקה. הקלות שבתנועת אנשים ו/או בעלי חיים ותוצרתם במרחב וכן היווצרות נישות אקלימיות חדשות המאפשרות פלישה של בעלי חיים שונים למחוזות חדשים לראשונה, מציבים בפנינו אתגרים ווטרינריים רבים. נוסף לכך את המצב הפוליטי באזורנו והמדינות השכנות בהן הפיקוח הווטרנרי שונה משלנו והדיווח על תחלואה שלוקה בחסר בלשון המעטה והמיקום הגאוגרפי שלנו המגשר בין 3 יבשות ומהווה נתיב נדידה הכרחי, כל אלה תורמים רבות לשגשוג מחלות אקזוטיות בסביבתנו. לכן עלינו לפעול בשגרה, למניעת תחלואה באמצעות הגברת החסינות של בעלי החיים באמצעות תרכיבים או תכשירים למניעת תחלואה והגברת הבטיחות הביולוגית תוך איתור גורמי מחלה ואבחון מוקדם

אלקו Trio

חדש! פינוק בשלוש שכבות

אילנית דעדוש כלפון "המטרה, ענף צאן בריא וחזק יותר"

לרגל חג השבועות, מבקשת אילנית דעדוש כלפון, מנכ"לית אגודת עזיזה לחזק את המחלבות הפועלות בענף הצאן "למרות הקשיים הלא מעטים, הרגולציה וחוסר הוודאות. מדובר בחקלאים העובדים קשה למען פרנסתם. חשוב לי לומר כי הענף שלנו, מתאפיין בסולידריות בין כל המגדלים ועובדים בשיתוף פעולה מלא. חג שבועות כאן וזה הזמן להעלות על נס את פעילות המחלבות בענף שלנו. חג מבורך ושמח".

(ראו ראיון נרחב עם סמנכ"ל מועצת החלב אלי ג'ורנו המייחס לענפי הצאן) •

חשיבה רצינית על הקמת משהו בסגנון ספר העדר בענף הבקר, כרגע זה רק תוכנית אך אני מקווה שלאט הדברים יזוזו קדימה. אנחנו אחרי שנה וחצי של שר חקלאות שלא אהב חקלאים והענף היה במגמה של שמירה על הענף שלא יפגע. הרי שהיום אנחנו מרגישים אחרת ושר חקלאות המבין את חשיבות החקלאות וענף החלב. השתתפתי בכמה סיורים עם השר ויש הרגשה שונה לחלוטין מהשר הקודם והמטרה העיקרית שלי היא לקדם את ענף הצאן שלנו. אני מזמינה כל חקלאי, נוקד הקשור לענף שלנו, המעוניין להשתתף בפעולות שלנו, שיפנה אלי.

ראשית אני רוצה לחזק את ידי הנהגת ענף החלב הפועלת בתנאים לא פשוטים ובעין הסערה, בעיקר בחודש האחרון בעקבות דוחות מבקר המדינה. ענף החלב בישראל הוא מהמובילים והטובים בעולם ואני בטוחה שכך גם ימשיך להיות.

רוח חדשה במשרד החקלאות

המטרה כעת היא להוביל את ענף הצאן לעתיד בריא וחזק יותר. אני מזהה שזה הזמן להפשיל שרוולים ולדחוף קדימה בעזרת הצוות החקלאי במשרד החקלאות ובלשכת השר דיכטר. אני כעת עובדת על תוכנית תמיכות ומענקים לענף הצאן. יש

היבוא פוגע בנו קשות. אילנית

אין לבת, חלב, רב... ו... סלק!

רוטב שמנת סלק החדש, יהפוך את
שולחן החג שלכם לטעים ומיוחד,
כל מה שצריך זה רק לחמם,
להוסיף לפסטה ו... יהיה מהמם!

NNN...ננת יטבתה

החלב ולא יציק וג'ורנו הפועלים למען הענף שלנו. ממש בימים אלה, יש נייר עמדה בנושא הגמשת תנאים למחלבות קטנות וביתיות ואני בטוחה שמועצת החלב לא תעצור עד שנייר העמדה הזה יאושר וזו תהיה בשורה למחלבות הקטנות והבינוניות. אני רוצה להודות למחלבות תנובה וטרה שבשיתוף פעולה איתנו הכניסו מוצרי צאן חדשים למדפי הרשתות שיווק. מקווה שנמשיך את שיתוף הפעולה המבורך ביננו.

השבחת עדרים

לאחר תקופת הקורונה ובעיית המשלוחים חלפה וכיום אנחנו חוזרים לפעילות בתחום השבחת העדרים. נוקדים הרוצים ומעוניינים לפעול להשבחת העדר מוזמנים לפנות אלינו. ▲

'החקלאות מאחורי החקלאי'. זוכה מקום שני בתחרות תמונות החקלאות של ישראל לשנת 2023. צילום: איציק יצחק

הגידול ביבוא

צריך לזכור כי היבוא הגדל והולך פוגע מאוד בענף הצאן, בצורה משמעותית, עד חיסולו. שר החקלאות הנוכחי מבין את הבעיה, אנחנו מקיימים דיונים ברמה שבועית בכדי למצוא פתרון לסוגיה הבווערת הזו. גם הצוות המקצועי במשרד החקלאות שותף כמובן לדיונים לאחר שבשנה וחצי האחרונות קולם לא נשמע, או שלא

רצו לשמוע אותם. אני מקווה שיהיו בשורות טובות בקרוב.

מחלבות בינוניות וקטנות

זה המקום לשבח את המחלבות הקטנות שלנו בענף הפועלות בתנאים מורכבים, אל מול יבוא מואץ ורגולציה קשה ולמרות הכל, ממשיכים ומייצרים גבינות מעולות, איכותיות וטובות. אני רוצה גם גם לומר מילה טובה למועצת

תמונות משבוע חגיגות חג חלב שמח

מארוע לארוע מעלים על נס את ענף החלב המופלא את האנשים המופלאים שחובקים את הענף הזה עשרות שנים מספר דורות. רפתנים ונוקדים שעסוקים במשק ובחליבה. מחלבות קטנות כגדולות שעסוקות במחלבות ומעשירות את מגוון ואיכות הגבינות. מול תקופה סוערת, מפולגת. עומד ענף אחד איתן מגובש. יצרני חלב בקר וצאן, מחלבות, הנהגה וחברות שינוע. כולם סביב ענף אחד שחפץ חיים אל מול כל הגזרות.

שם

בדאטה

אומרים שהיה כאן שמח....

ארנון אושרי

נדמה שרובנו מכירים את שירו של יונתן גפן, אומרים שהיה כאן שמח, ללא ספק שיר נפלא, אבל לא באמת מתחבר למציאות. הנטייה האנושית מייפה את העבר, בוכה על ההווה וחרדה לעתיד, לא בלי סיבה כנראה. אבל לגבי העבר, יש על מה לדון. את ההיסטוריה כידוע, כותבים המנצחים, כך היה תמיד וכך יהיה גם בעתיד •

אם נזכור מעט את תקומתה של מדינת ישראל, או את תחילתה של התנועה הציונית שהפכה את החזון של הרצל וחבריו מחלום למציאות, נוכל לראות לאורך ההיסטוריה הלא ארוכה הזו, שלא כל כך היה כאן שמח לפני שהגענו, הסבים שלי ואני מניח של הרוב המכריע, הגיעו לארץ מארצות מצוקה, מעוני ודלות, מרדיפות ואנטישמיות, להם בוודאי לא היה שמח, אבל מה שהניע אותם לעבור לארץ זבת חלב ודבש, היה החלום, החזון, תכנית גדולה שלהם היה בה חלק כחלוצים לפני המחנה. ובעיקר, הם הפכו את ישראל, לפחות בחלקה, לארץ פורחת, לארץ חקלאית. לא קלה הייתה הדרך, רבים מספור נשרו, נטשו או עזבו. ההתמודדות עם הניתוק מהמשפחה בגלות, מהסביבה החברתית, מחיים בארץ בה יש, והמעבר לארץ שחונה, חסרת תשתיות, בשכונה עוינת, הפכו את תקומת ישראל לקשה, צריך היה אופי מיוחד כדי לשרוד את כל הקשיים.

חקלאות, ציונות, אידיאולוגיה

גם ההליכה לתחום עיסוק שלרבים היה זר, חקלאות, לא היה דבר של מה בכך. קחו אנשים שגדלו בעיירה בה המקצועות הנפוצים היו פחחות, סנדלרות ומסחר ופתאום כאן הפכו לחקלאים תוך יצירת מסגרות חיים חדשות, שלא היו קיימות מעולם בשום מדינה, מושב וקיבוץ. היו מעשים שהצריכו אורך רוח, סבלנות, סובלנות ועיקשות שנבעה מתוך הכרה בחוסנה של האידיאולוגיה. רק אידיאליסטים עקשנים חסרי מנוח, יכלו למשימה החלוצית הזו והם שהניחו את התשתית לקיומה של המדינה והחקלאות בישראל. אז כנראה שלא באמת היה שמח, אבל היה דבר, שהעוצמה שלה החזיקה את מייסדי המדינה והחקלאות, קראו לזה אידיאולוגיה. הרעיון הציוני שהיה רך בימים היה עד כדי כך חזק, שזה הוביל להתנגשויות

המשך בעמוד 40 <<

DEUTZ

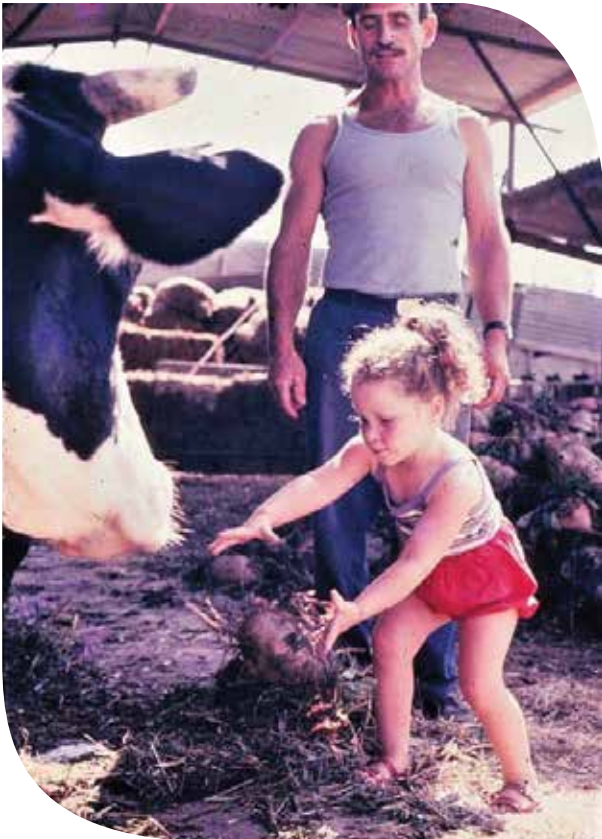
FAHR

מבצע שבועות קנה טרקטור דויטץ וקבל עד 100% מימון בפריסה ל-12 תשלומים ללא ריבית!!

freesbe

לפרטים נוספים: 050-5302929 | האורגים 27, חולון

עמוס ז"ל, אביו של ארנון ואחותו שלומית
ברפת המשפחתית. פעם היה כאן שמח??

דווקא בתקופה זו, בחג השבועות שלנו, קציר חיטים, ישראל חייבת להיזכר איך הכל החל כאן ולמה. לנטוש את הקפיטליזם החזירי, את רעיונות הזוועה של פורום קהלת ולחזור לשורשים, תרתי משמע. כי רק ישראל המייצרת את המזון שלה, רק ישראל המאפשרת לענף החקלאות שלה לצמוח ולשגשג, רק ישראל כזו, תמשיך להתקיים לעד..

מזון כך שהעיתיד, עבורנו החקלאים, דווקא מבטיח ובניגוד למקצועות אחרים, בעתיד יזדקקו בני האדם למזון, בטח בעידן בה מזג האוויר משתנה וכבר כיום יש מחסור במזון ואפילו רעב, בחלקים נרחבים בעולם. דווקא בתקופה זו, בחג השבועות שלנו, קציר חיטים, ישראל חייבת להיזכר איך הכל החל כאן ולמה. לנטוש את הקפיטליזם החזירי, את רעיונות הזוועה של פורום קהלת ולחזור לשורשים, תרתי משמע. כי רק ישראל המייצרת את המזון שלה, רק ישראל המאפשרת לענף החקלאות שלה לצמוח ולשגשג, רק ישראל כזו, תמשיך להתקיים לעד. אז לכולנו, חג שבועות שמח, חג של תקווה, עשייה והעיקר שלום במקומותינו. ▲

רעיונית ולעיתים פיזיות בין חברים, לדוגמא, הפיצול בתנועה הקיבוצית, כה עזה הייתה האידאולוגיה, שחדרי אוכל נחצו לשניים, משפחות התפרקו וכשחושבים על זה היום, זה כמעט בלתי נתפס. האידאולוגיה הנוקשה הזו היא שהפרדה וחידדה עמדות, כמו קיבוצים, קבוצות, מושבים ולכולם היה בסיס אידאולוגי חזק. מתוך האידאולוגיה, קשות העורף, צמחה כאן מדינה, עם עורף חקלאי חזק, ממושמע, המגויס לכל משימה לאומית. לרוב העורף הזה היה דווקא בחזית, חזית הביטחונית, קליטת עליה, חזית הליווי של העולים במושבים החדשים, חזית הליבה האידאולוגית. הרוח הציבורית החלוצית הייתה חזקה מכל. אבל אין צורך לצבוע את העבר בצבעים עליזים ואת ההווה בשחורים. נכון שהיום ההתמודדויות שונות, המאבקים קשים וחריפים א פחות, לא כנגד אויב זר, אלא דווקא כנגד המדינה שבהתנהלותה הכלכלית, מייתרת את החקלאות והיצור המקומי. כעת, זו מלחמתנו, כעת עלינו מוטלת האחריות להמשיך ולהוביל את החקלאות והיצור המקומי להתחזקות, להתפתחות, בתחומים רבים, בטכנולוגיה, בחדשנות המחקר וכמובן, התחום החשוב מכל והוא חיבור דור צעיר לאתגרי החקלאות.

המאבק לשמירת החקלאות

המאבק הערכי החשוב הזה לקיומה של חקלאות, רחב לאין ערוך מרק שמירה על בטחון המזון, החקלאות היא הכסות בה לבושה ישראל ובלעדיה תיוותר עירומה. החקלאות היא נשמת אפה של הצינונות, החקלאות כחול לבן, היא מהמתקדמות והטובות בעולם. מכל רחבי תבל באים ללמוד על החקלאות הישראלית, בטח על ענף החלב שלנו הניצב כיום מול אויבים מבית המאיימים לחסלו. החקלאות משמעה התיישבות ברחבי הארץ, לרוב בפריפריה. החקלאות משמעותה שמירה על אדמות הלאום וכמובן בטחון המזון. הליבה הערכית (אם יותר לנחתום להעיד על עיסתו) היא אנשי ההתיישבות. לאורך ההיסטוריה של ישראל המתחדשת, תמיד היו החקלאים בחוד החנית אולי זה הקהילה הקטנה, או החינוך הייחודי להתיישבות ואולי זה עצם העיסוק בחקלאות הדורש מהעוסקים בו קשב, ריכוז, יכולת קבלת החלטות, חריצות ואופטימיות חסרת תקנה. אולי המכלול הזה יוצר שכבת אוכלוסייה הנותנת ערך מוסף רב מסך חלקיו. ביהדות, רוב המועדים קשורים לעונות השנה ולחקלאות ולא בכדי, החקלאות והחיבור לאדמה, הלכו תמיד ביחד ושמרו על גבולות ישראל. כאדם חילוני, הרי שחייב לציין כי גם בתנ"ך, החקלאות היתה ערך חשוב בקרב אבותינו. היא השומרת על חוסנה של המדינה וחג החגים שלנו החקלאים זה כמובן שבועות.

הכל מתחיל בשדה חקלאי...

רבים מהישובים החקלאיים מצוין כחג מיוחד ורבים מהעיר דווקא בחג הזה, טורחים לבוא ולהתארח במושבים ובקיבוצים, שכן גם מי שגר במגדל מגורים בעיר, חש את הצורך לבוא לגעת בחיבור הזה לאדמה, השייכות למקום, לארץ, זר לא יבין זאת. לא פעם תמצא עירוני המתגאה שפעם חלב פרות בקיבוץ או במושב, או שהיה בעברו מושבניק, קיבוצניק. נדמה שלכולם החיבור הזה חשוב ואם נביט סביב למדינות אחרות, שגם בהן החקלאות היא אבן יסוד, נמצא מדינות המקדשות את התוצר החקלאי שלהן. ולא סתם כמובן, משום שבסופו של דבר, כל ארוחת בוקר צהרים או ערב, כל יציאה למסעדה, וכל אירוע חגיגי, מתחיל בשדה של חקלאי, בלול, ברפת, בכורת או במטע, כך שאי אפשר להפריז בחשיבותה של החקלאות ובצורך היסודי בקיומה. מה גם שכולנו ערים לשינויי האקלים ולצורך להבטיח

אלטכנו RGL
גג אחד ולתמיד

מאז שנת 2001 אנו מבצעים פרויקטים להחלפה והתקנת גגות,
הכנה למערכת סולארית וחיפויי קירות.

- ◆ קבלן בניין רשום
- ◆ קבלן אסבסט מורשה
- ◆ התמחות מיוחדת בהתאמת גגות
לחוות חקלאיות ולמערכות סולאריות

גיל: 054-2993388 • 08-9447012
info@altecno.co.il • www.altecno.co.il

את ההבדל תרגישו בשירות

טעימה נשיאותית

ראובן זלץ

כחלק מאירועי יום העצמאות בבית הנשיא, הוזמנו נציגי ענף החלב ומחלבות קטנות, להציג את מוצריהם. האירוע נערך בבית הנשיא •

ושירת רועים. מחלבת קטנות המייצרות גבינות ומוצרי חלב על טהרת החלב הישראלי, בקר, עיזים וכבשים. נשיא המדינה, שוחח עם מנכ"ל מועצת החלב והודה לו בחום על ההשתתפות באירוע והביע הכרת תודה על העשייה המתמשכת של ענף החלב הישראלי, המהווה לדבריו שגריר חשוב של ישראל כבר 75 שנים. ▲

לקבלת הפנים המסורתית לשגרירים זרים ונספחים צבאיים הנערכת מדי יום העצמאות בבית הנשיא, הוזמנו השנה נציגי ענף החלב. הזמנה לאירוע חשוב שכזה, מהווה אמירה חשובה של נשיא המדינה שהביע גם בעבר את תמיכתו בענף החלב כחול לבן. באירוע השתתפו המחלבות הבאות, משק דותן, חנן הגבן, הנוקד, ברקנית, גבינות הגליל, בת הרים, נויה'לה

זכא מצב וזכא זמן יחז איתכב
צואצוים קצוים

הע שזואות לעה

משרד 04-6766411 פקס 04-6760136
יוסי 053-7230287
מייל: vaksyosi86@gmail.com

בבלי
חברת שירותי חקלאות

מהיום, ניתן
לטפל גם בזמן
החליבה

הצטרפו גם אתם למהפכת ה-APT ברפת

עשרות רפתות, אלפי פרות, מאות אלפי ליטרים שהתווספו.

הגדילו את רווחיות הרפת באמצעות טיפולי APT

החלמה והתאוששות מדלקות
עטין טובה יותר ללא אנטיביוטיקה

שיפור ההתמדה והגדלת כמות
החלב בתחלובה

מהיר ונוח, פחות מ-2 דקות
לטיפול בפרה

מדינת ישראל נמצאת בשיאו של מאבק על זהותה ולא משנה בכלל באיזה צד אתם, הסערה כבר כאן והיא משפיע על כולנו, כל אחד בדרכו ובדעתו. החקלאות נפגעת כבר שנים, הולכת ומצטמקת אל מול קפיטליזציה חזירתית ופוליטיקאים חסרי מעוף הנשלטים על ידי פורום הרסני. ונדמה כי בלהט החדשות, ההפגנות והמחלוקות שבינינו כמעט ושכחנו כי יש לנו כאן ארץ נהדרת. ארץ של חקלאים, עובדי אדמה, רפתנים, אנשי עבודה וערכים השומרים על אדמות הארץ בזיעת אפם, באהבה ובהתמדה אין קץ. וכן, עושים ציונות נטולת פשרות. אם זה היה תלוי בי, לכולם כאן מגיע להדליק משואה, בטח הרבה לפני רמי לוי, למשל • ראובן זלץ

קצת שמח קצת עצוב

לרגל חג השבועות יצאתי למעין מסע קטן בזמן. נפגשתי, דברתי וראיינתי אנשים שבזכותם לישראל היה עבר מפואר ויהיה לה גם עתיד. מרמת הגולן, דרך עמק יזרעאל ועד פיתחת ניצנה, מסע לארץ ישראל שאיננה מככבת בחדשות, אך הזכירה, לפחות לי, כי יש כאן אנשים נפלאים וכל עוד נחרוש את האדמה, נחלוב את החלב ונניצר את המזון שלנו. יהיה לנו עתיד, כעם וכחברה. פה ושם בארץ ישראל. חזרתי מהמסע קצת שמח קצת עצוב, אך בעיקר בידיעה כי אם לא תהיה כאן חקלאות משגשגת, לא נהיה כאן כעם. פרויקט חג מיוחד ▲

יפתח גורני מנהל רפת באר מילכה "ללא חקלאות כחול לבן לא יהיה לנו עתיד"

ראובן זלץ

**בקצה השמים, בסוף המדבר, יש
מקום רחוק ושם מתגוררים אנשים
המפריחים את המדבר, הם עושים
חקלאות כחול לבן ואפילו נהנים מכל
רגע. יפתח גורני, מתרחק ממילים
גבוהות ונזהר שלא ליפול לקלישאות.
הוא מראשוני המתיישבים בבאר
מילכה ונזכר בדרך שעברו על הרפת
שהקימו ולא מתחרט לרגע.
יפתח "מבחינת הרפת, יש לנו
פוטנציאל גדילה כמעט אין סופי".
עוד סיפור על אנשים חולמים,
חקלאות וציונות ללא מרכאות •**

יפתח "רוב הפשיעה
חקלאית, או טרור
חקלאי, השם לא
משנה זה אותו דבר.
אין הרגשת פחד אבל
יש תסכול מתמשך
מאובד ציוד ואובדן
משילות..."

במסגרת המסע שלנו לאנשים ההופכים את המקום הזה לטוב יותר, לאופטימי יותר ולסוג של תקווה שיהיה טוב יותר, הגענו ליפתח גורני מבאר מילכה. הוא מה שנקרא, הצינוני החדש, צבר, בעל משפחה, שהחליט לקום בוקר אחד ולעבור עם אשתו ותינוק למדבר הצהוב, ממש בקצה השמים, לפתחת ניצנה. אם יש עדיין משהו מהמילה ציונות, הרי שהוא וחבריו נופלים לקטגוריה. שם, בסוף המדבר, באזור צרוב מחוס ונוף צהוב עם דיונות מהממות, שם הם החליטו לגור. לא מדובר בחברות תמהונים, נהפוך הוא, אנשים רציניים, מודעים, רגליים עמוק בקרקע, אך הם לא התביישו לחלום. כיום באר מילכה הוא ישוב פורח, בצמיחה, קולט משפחות צעירות ועם חיי קהילה לתפארת. אך ההתחלה, כן, ההתחלה, היתה קשה, ארוכה ומייגעת. יש מקומות בהם המדינה ממחרת לעזור, שם בפתחת ניצנה, במקום שלאף אחד אין דרישת בעלות, דווקא שם הביורוקרטיה כמעט וטחנה אותם עד עפר.

על חלומות ומדבר גדול

יפתח מראשוני המתיישבים במושב מספר על ההתחלה "באר מילכה זו התיישבות שהמדינה החליטה להקים בסוף שנות ה-90 של המאה הקודמת. במקביל, קבוצת חברים שמעו על הרעיון להקמת היישוב ובמהלך 2001 היו נפגשים ומדברים על ציונות בבאר מילכה שבפתחת ניצנה. הקבוצה היתה נפגשת

יפתח גורני

באר מילכה היום

קניה רק כחול לבן "כל ישראלי
שהולך לסופר והולך לבחור
מוצרים, שיקנה מוצר כחול לבן
גם אם זה עולה טיפה יותר. אני
מאמין גדול בייצור כחול לבן, לא
הכל נמדד דרך החור של השקל..."

פעם בשבוע וכאן אנחנו הצטרפנו, זוגתי ואני. היינו בני 30 עם ילדה בת שנתיים והתחלנו לחשוב על העתיד ואיפה נבנה את הבית שלנו. אנחנו מדברים על סוף שנת 2001. התפטרנו מעבודה, ביטלנו שכירות על בית וירדנו לקדש ברנע. אז באר מילכה היתה רק דיונה, היה רעיון על הנייר ואישור תוכניות ראשוניות במשרדי הממשלה. במשך 4 שנים גרנו בקראוונים במושב כמהין במחנה זמני וחיינו לסוכנות שתקים את הישוב. בשנת 2002 קבלה הסוכנות החלטה על הפסקת בניית ישובים בישראל ואז נפלנו בין הכיסאות. היינו תקועים, הרבה משפחות עזבו בגלל הסחבת. בשנת 2006 החלה החטיבה להתיישבות להיכנס לעסק והקימה מחנה זמני ואז עברנו סוף סוף לבאר מילכה. 8 קראוונים, שביל גישה, חשמל ומים. בלי תאורת רחובות, ללא גדר, ללא אינטרנט, ללא בזק, ללא ביו. זו היתה תקופה שפשוט אי אפשר לתאר, התרוממות רוח, אושר גדול. היינו 8 משפחות עם ילדים קטנים וחלומות גדולים, לא היה לנו בעצם כלום, אבל היה לנו הכל, חלום על הקמת בית בבאר מילכה".

מסחרי, הקימו החבר'ה ישוב לתפארת. באר מילכה קולטת כל הזמן משפחות צעירות. יפתח "כיום באר מילכה היא ישוב בעלת מרקם קהילתי משגשג, הקהילתיות באזור כזה, בגלל הריחוק והניתוק, מתעצמת עוד יותר. בכלל, כל חמשת הישובים פועלים ביחד ואני שמח לומר כי הרקמה האנושית כאן והקהילה העוטפת, הופכת את החיים באזור לטובים ונעימים הרבה יותר".

ואז הוקמה הרפת

שלא תתבלבלו, מדובר ברפת ייחודית, אומנם היא נחשבת רפת מושבית אך מתנהלת כרפת שיתופית, שבעלי המכסות הם בעצם חברי המושב. הסיפור הוא די פשוט, בגלל הרגולציה ובירוקרטיה המכסה ממועצת החלב היתה חייבת להירשם על שמם של חברי מושב, ולאחר הליך הגרלה קצר נבחרו 7 חברים. יפתח גורני, מנהל הרפת והרוח החיה מאחורי הקמת הרפת, לא זכה בהגרלה. וכך קם מודל חדש של רפת, המוח היהודי לא מפסיק להמציא לנו פטנטים. זה היה בשנת 2009 ובמשך 3 שנים, חקרו החברים את נושא הרפת, הסתובבו בכל הרפתות בארץ. באוקטובר 2012 החלה לפעול הרפת באחד האזורים המבודדים בארץ ויש לציין בהצלחה גדולה. כיום הרפת בעלת מכסה של 3.4 מיליון ליטר לשנה והחבר'ה מתכננים ורוצים להגדיל את המכסה ואת הרפת. פוטנציאל

פעם קראו לזה ציונות?

"לא תוציא ממני את המילה הזו, אני לא עשיתי את זה מטעמי ציונות ולא רוצה לקשור לעצמי כתרם מיותרים. שמענו על רעיון להקמת ישוב וזה קסם לי ולמשפחתי וכמובן שבדרך אני עושה טוב גם לחבר'ה סביבי ולאזור כולו". משנת 2001 ועד 2013 היה יפתח יו"ר הוועד, תפקיד ציבורי בהתנדבות, יפתח "היינו צריכים להוכיח לכולם שאנחנו קבוצה מספיק רצינית, כי מבחינת המדינה היתה דאגה שאנחנו הזויים ואין טעם לבנות לנו ישוב. אנחנו דפקנו על כל השולחנות האפשריים, בכל משרדי הממשלה הרלוונטיים והודענו בעיקשות כי אנחנו הולכים לבנות בתים במקום שהוא כרגע נטול ערך כל שהוא, מה שנקרא, רק חול וחול. בואו תנו יד" בקשנו מכולם. היום באר מילכה מונה 50 משפחות, בקצה המדבר, בדרך לשום מקום, נותני השירות עדיין מתחמקים, ללא בנקים, ללא מרכז

הפרה הראשונה ברפת

ואיך המצב במדינה כיום משפיע או שלא?

יפתח שותק לרגע "תשמע אני לא חזק באקטואליה, אין לנו טלוויזיה בבית, יחסית אני מאוד מנותק, מבחירה כמובן, לא מתעסק ולא חי את זה. ברור שהמצב מטריד ומפריע לי מאוד הקיטוב, הקיצוניות, האלימות. כי בסוף כולנו גרים כאן במדינה אבל שוב, אני בוחר לא להתעסק בזה".

הבנתי כי גם כאן יש טרור חקלאי?

"כן, זה בהחלט מעסיק אותי ברמה היומית, לא קראתי את דו"ח מבקר המדינה בנושא, כי זה לא מעניין. אנחנו חיים את המציאות, סגרו את גדר הגבול לפני 9 שנים ומרגע שסגרו את גדר הגבול נעשה קשה יותר להבריח סמים. אז ענף הברחות הסמים הקלים כמעט נעלם כי מאוד קשה להעביר חבילות של סמים קלים מעל הגדר. מה שכן, החלו להבריח סמים קשים, יקרים, וההברחות הפכו לאלימות, לעיתים עם יריות. מדובר בשווי של מיליוני שקלים לכל הברחה והמבריח לא רואה ממטר. אך זו לא הפשיעה החקלאית, זה "רק" הברחות ורק נהיגה ברוטאלית על הכבישים כאן. יש באזור מאות חממות של גידולי מריחואנה בכל שטחי האש, הוקמו חוות חקלאיות, את המים הם גונבים ממקורות ואת הדשן וסככות הצל גונבים מהחקלאים וזה למעשה רוב הפשיעה חקלאית, או טרור חקלאי, השם לא משנה זה אותו דבר. אין הרגשת פחד אבל יש תסכול מתמשך מאובדן ציוד ואובדן משילות. לא ברור מה המדינה עושה והאם ואיך היא מטפלת בזה. הרי מדובר בשטח אש, אם אני הייתי נכנס לשם, היו מגיעים תוך רגע ועוצרים אותי, הרי זה שטח אש".

ישראל 2023?

"שאלה מורכבת, אני חושב על חקלאות ישראלית, ייצור כחול לבן, כי בלי זה אין עתיד. כל ישראלי שהולך לסופר והולך לבחור מוצרים, שיקנה מוצר כחול לבן גם אם זה עולה טיפה יותר. אני מאמין גדול בייצור כחול לבן, לא הכל נמדד דרך החור של השקל. אין מצב שאני נוגע מוצר מיובא ואני מדבר על הכל, מיין, ירקות, פירות, בטח שמוצרי חלב, רק ישראלי. כך גם מתנות לעובדים ומשתדל שיהיה מפתחת ניצנה".

מחשבות על העתיד?

"יש מחשבות על תיירות, על הקמת מחלבה אבל זה עוד רחוק". ▲

שקט שם שאפשר להשתגע

5 ישובים, קדש ברנע, כמהין ובאר מילכה, מושבים, בנוסף כפר תיירותי עזוז וניצנה, כפר נוער חינוכי שבימים אלה מדברים על הקמת ישוב ניצנה ולהגיע ל-1500 משפחות. המרחק מגבול מצרים בין 300 מ"ר ועד כק"מ וחצי. וכעת נותרה השאלה, מדוע המדינה לא מפריחה את השממה באזור המופלא הזה, שם העתיד.

יש, אך מה שמגביל אותם זה מכסת החלב, יפתח מקווה שבעתיד גם זה יסתדר. וקבלו ידיעה חקלאית מרעישת, מתברר כי מזג האוויר שם במדבר הצהוב הרחוק עושה טוב לפרות ואפילו בקיץ החם אין ירידת חלב דרמטית, אם בכלל. כי ככה זה שאתה בקצה העולם ללא לחות והפרות נהנות משקיעות מרהיבות.

ענף החלב לאן, מקווה ששמעת על עליית המחירים?

יפתח "דווקא על עליית המחירים שמעתי (צוחק יפתח) לדעתי זה לא יילך למשהו קיצוני, לפחות כך אני מקווה. הסיפור מבחינתנו הוא המשק המתוכנן ומחיר המטרה, זה הסיפור, מה יהיה עליו, בשנת 2026 אמור להיות הסכם חדש ואז נראה. אני מעריך ומקווה שיהיה הסכם חדש כי אם לא יהיה הסכם חדש ומנגנון המכסות יבוטל, אז כל אחד לעסקיו. יש את ההתארגנות של התאגיד, הקמת קואופרטיב ומחלבה של היצרנים, אך במצב כזה, מי שינהל את הענף זה המחלבות. רפת באר מילכה במיקומה תמשיך להתקיים, פוטנציאל הגדילה שלנו הוא אין סופי. הרפת שלנו תמשיך לעבוד בכל מקרה ובטח תכפיל את עצמה ואולי אף יותר".

דגם חדש
בשוק
הישראלי!

מחיר ואיכות ללא תחרות

עולי נעילה אוטומטיים

- פרופיל מעוגל לרווחת הפרה
- מנגנון נעילה לפרה בודדת
- גיליון בחום לאחר ייצור
- מנגנון נעילה אוטומטי

Tene Agro

טל. 04-6375252 | 054-492-1092 | 058-434-8671 | קיבוץ מענית 3785500

www.TENEAGRO.com | Marketing@teneagro.com

משק יודנפרוינד יעקב "כאן נולדתי וכאן אמות והחקלאות תנצח"

ראובן זלץ

יעקב יודנפרוינד בן 78, איכר ורפתן בכל נפשו, הוא מהדור שהפך אדמות, נטע עצים ובנה רפתות לתפארת. דור החקלאים שהפריחו את עמק יזרעאל וכעת מביטים בעיניים כלות במפעל חייהם ההולך ומצטמק אל מול איומים רבים. אך יעקב עקשן, כמו חבריו, כמו בניהם הממשיכים, הם לא מתכוונים לוותר. בעולם מתוקן, כל פוליטיקאי מתחיל, היה צריך וחייב לעבור שם במשק בשדה יעקב, לספוג ציונות ואהבת הארץ ורק אז לנסוע לכנסת •

שדה יעקב, המושב הראשון של הפועל המזרחי, עלה לקרקע ב-1927, מושב חקלאי בעמק יזרעאל הירוק. וכמו בכל המושבים, גם בשדה יעקב מורגשת היטב נטישת החקלאות לטובת מקצועות אחרים. אך עדיין יש שם חקלאים בני חקלאים, 6 רפתות עדיין פועלות במושב, כ-65 משקים חקלאיים, שדות פלחה מטעי זיתים, שקדים, דיר עיזים ועוד. משפחת יודנפרוינד היא משפחה ששורשיה נטועים עמוקים בקרקע, כמו משפחות נוספות במושב הוותיק אלפי משפחות במושבים ברחבי הארץ. הסיפור שלהם הוא אמנם אחד מני רבים, אך מספר את סיפור המשק המשפחתי לדורותיו. סיפור שהחל בקול תרועה ציונית רמה, נמשך עם קשיים ופוליטיקאים מחריבים וכולנו תקווה כי עם עתיד טוב יותר מההווה הלא ברור.

יעקב "העבודה היא חיינו"

השושלת המשפחתית של משק יודנפרוינד החלה עם עלייתו לישראל של אריה יודנפריוד בשנת 1923 אז התארגן גרעין חלוצי דתי ראשון מסוגו לעליה לקרקע. אריה ממקימי המושב, קיבל בזמנו פרה אחת מהמוסדות המיישבים כי כך היה נהוג ואז גם החל סיפור הרפת המשפחתית. אריה התחתן עם חוה שהביאו לעולם את יעקב ו-3 בנות, כולם נשארו במושב עד היום. יעקב התחתן עם חמדה מקיבוץ

עמיחי "בסוף יש לנו מדינה לשמור עליה. אחי, מהנדס ואני אל"מ במילואים, שנינו מסודרים ברוך השם, אך בסוף היום אנחנו כאן, מחזיקים אדמות בעמק, חולבים פרות ועושים חקלאות"

לעולם לא אפסיק כל עוד אני יכול. יעקב

החקלאות בבעיה לא?

יעקב "לפי דעתי כן, אין בנים ממשיכים, הממשלה לא רואה אותנו, היבוא מתגבר, תשמע חביבי, אם לא תהיה כאן חקלאות, לא תהיה מדינה".

ומה באשר לרפתות המשפחתיות?

יעקב "סוגרים בלי סוף רפתות, חלק מהסיבות, כי אין דור המשך, זו הבעיה, הצעירים רוצים עבודות אחרות. כולם רוצים הייטק. אני נולדתי כאן בחצר ולא אעזוב את הרפת לעולם, יש לי אדמות, מרוויח לא מרוויח, אני עובד ולעולם לא אלך לשום מקום. מזל שלי שהבן רצה לחזור, אם עמיחי לא היה חוזר, זה היה נגמר, הייתי סוגר את הרפת בצער רב. בטח הייתי ממשיך קצת על הטרקטור בפלחה וזהו. המנהלים של הענף חייבים לעשות כל מה שניתן, בכדי להביא צעירים לענף אחרת לא יהיה טוב".

והנה הטוויסט כאן, יש דור המשך

יעקב בר מזל, שלא כמו רבים מחבריו בעמק ובכלל, בנו עמיחי, החליט סופית, לפני כמה שנים, לחזור לרפת. כך גם בנו יפתח שאמנם עובד בעבודת חוץ, אך חולב כל בוקר. עמיחי 48, נשוי למרב ולזוג 3 בנות, המשפחה מתגוררת במושב, סמוך להורים. עמיחי חזר לרפת המשפחתית לפני כשנתיים ולאחר כ-30 שנות צבא קבע בשריון של שירות צבאי ארוך במגוון תפקיד פיקוד הוא השתחרר בדרגת אל"מ. עמיחי "זה לא שהייתי מנותק חלילה מהמשק, כל השנים עבדנו במשק, אחי יפתח ואני. גם שהייתי מ"פ הייתי חוזר הביתה לחליבה, כך היה במשך כל השנים, המשק זה לב המשפחה, הדבר הכי חשוב. לזכותו של אבי הוא מעולם לא עצר אותי וביקש שאחזור למשק, הוא נתן לי למצוא את חלומותיי בחוץ, כך גם היה עם אחי יפתח. אך לי לא היתה דילמה, כשהשתחררתי, ידעתי כי אחזור למשק המשפחתי. הרפת המשפחתית של המשפחה בעלת מכסה של כ-1.2 מיליון ליטר לשנה, כ-120 חולבות, מכון שדירת דג, של צח"מ אפיקים 20 עמדות 2 חליבות ביום.

תמיד ידעתי שאחזור למשק המשפחתי. עמיחי

עמיחי "בלי שיאון ובלי החקלאית, לא תהיה רפת ישראלית מצליחה ומתפתחת. נקודה. כל הדיבורים האלה על לעזוב ארגון כזה או אחר בשביל 300 400 שקל לשנה, אלו דיבורים מסוכנים היכולים להביא לאסון, לא פחות..."

גבת ולזוג 3 ילדים, שני בנים, עמיחי, יפתח והבת אלה, גם הם במשק. המשק המשפחתי כולל רפת, שטחי פלחה ורק לפני כחודשיים סגרו את הלול המשפחתי. יעקב "חכה, אני עוד לא מוותר על הלול, אני מתכוון לעשות כל מני שיפורים ולהחזיר את הלול. אני עובד רק בחקלאות ולא אוותר". אריה לא לבד, כל חבריו, אלה שעדיין מסוגלים, קמים לעבוד מוקדם בכל בבוקר, כי הם לא יודעים אחרת. יעקב 78 לא מתכוון להפסיק לרגע, נעזר במקל הליכה, הוא לא יורד מהטרקטור שלו מהבוקר עד הערב ומעולם לא יצא ליום חופש, עולם הולך ונעלם. עולם שבמדינה נורמלית, היה צריך לעשות הכל בכדי לשמר למען הדורות הבאים, למען הערכים, למען הציונות ודורות ההמשך. יעקב "זה מה שאני יודע ואוהב לעשות, לעולם לא אפסיק כל עוד אני יכול". חמדה, אשתו, נכנסת עם העיתון של קיבוץ גבת, לא שוכחת את שורשיה, למרות השנים שעברו. אי אפשר לטעות בהם, הם מהעמק ושום דבר לא יוציא אותם מכאן ומאורח חייהם, הבעיה מתחילה כשמדברים על הדור הבא והדורות שיבואו. חמדה "אני עבדתי בלול המשפחתי, גם בגבת עבדתי בלול. הלול היה חלק ממני, עצוב שככה הלול נסגר".

מרכז המזון במשק יודנפרוינד. צילומים ר. זלץ

לגבול, אין מים, אין חשמל והורגים אנשים במלחמת אזרחים. וכאן אנחנו חיים כמו בניו יורק, לא מעריכים את מה שיש. בדו"ח המבקר האחרון, נכתב שמשפחה ממוצעת צורכת כאלף ליטר חלב ואם משפחה תשלם 10 אג' יותר, זה כ-100 שקלים למשפחה בשנה, זה פחות מקפה בארומה בדרך הביתה. בסוף, על זה יוצאים נגד הרפתנים, זה מה שיציל את המדינה. חקלאות ישראלית היא הרבה יותר מהחור שבשקל".

המעטפת של הרפתנים, שיאון, החקלאית, ההתאחדות? "תראה, אני לא יודע מה מתרחש ולמה, שמעתי פה ושם, לא מתעסק בפוליטיקה, אין לנו זמן לזה, אנחנו עובדים. אני רק רוצה להגיד לך כאן חד וחלק, בלי שיאון ובלי החקלאית, לא תהיה רפת ישראלית מצליחה ומתפתחת. נקודה. כל הדיבורים האלה על לעזוב ארגון כזה או אחר בשביל 300 400 שקל לשנה, אלו דיבורים מסוכנים היכולים להביא לאסון, לא פחות. רק מעטפת חסרת אינטרסים כלכליים שאינה מנוהלת על ידי חברות פרטיות, יכולה לספק לרפתן את מה שהוא צריך. אם יש פה ושם בעיות, ניתן לתקן, בית לא עוזבים".

צינונות?

"נו מה, אנחנו ציונים כאן, מה אתה חושב שאנחנו עושים, גם הקריירה הצבאית, הכי קל זה לסגור וללכת. בסוף יש לנו מדינה לשמור עליה. אחי, מהנדס ואני אל"מ במילואים, שנינו מסודרים ברוך השם, אך בסוף היום אנחנו כאן, מחזיקים אדמות בעמק, חולבים פרות ועושים חקלאות". רגע לפני שנפרדים, ניגש אלי יעקב, בהליכה איטית, נעזר במקל ההליכה שלו, מתקרב אלי קרוב וכמעט לוחש לי "אדמת ארץ ישראל קדושה, האדמה שלנו כאן בשדה יעקב כאן קדושה יותר ולעולם לא נלך מכאן, לעולם לא נזוז מכאן. החקלאות זה בדם, כמו הצינונות". ▲

עמיחי "אנחנו, המשפחה, נמצאים בכל החליבות, אלו חליבות מסוג אחר, דאגה לרווחת הפרה. עובדים לאט ושומרים על מה שיש". וכאן בא הטוויסט, משפחת יודנפרוינד הבינה מה שרבים ברפתות המשפחתיות לא. במציאות המשתנה של הכלכלה הישראלית, רק השקעה לטווח ארוך ברפתות, בציוד ובעדר, יצדיקו את המשך קיומן. וכך, ברפורמה של שנות האלפיים, בנתה המשפחה רפת חדשה, סככת חולבות מרחבית עם גג נפתח ומכון חליבה חדש וכיום הם קוצרים את הפירות. עמיחי "אנשים לא הבינו וחשבו שהשתגענו, להשקיע כל כך הרבה כסף ברפת חדשה, היום אני יודע שצדקנו, השקעות כמו שעשינו אז, היום זה היה כמעט בלתי אפשרי לבצע".

בספטמבר 2021 הוקמה שותפות עם המשק של אילן כהן. לאחר השותפות הרפת כיום עם מכסה כ-1.9 עם מרכז מזון עצמאי, תערוכת מאילן רפאל. מרבית המזון הגס מיוצר על ידי המשק המשפחתי, שחת, דגן ושחת קטנית (בקה) עמיחי "רפת לא יכולה להסתיים בגדר המקיפה אותה, בשביל שהיא תוכל להתקיים היא חייבת, מרכז מזון, שטחי פלחה, מתקנים ראויים. בטח כשמדובר ברפת משפחתית. הזבל מהרפת הולך לדישון הפלחה, יש כאן משהו שהוא גדול יותר מסך חלקיו ורק כך, לדעתי, אפשר לשרוד ולהתקיים".

כשאתה מביט על הרפת המשפחתית, מה אתה רואה?

עמיחי "כאב לב גדול, אני מרגיש שהמדינה, הרשויות, לא מבינות את העניין ובעצם פוגעות בביטחון הלאומי. חלק מהביטחון שלנו כעם, השמירה על החקלאות, על האדמות, על הביטחון התזונתי זה לא מובן מאליה. והממשלה בשם יוקר המחיה, פשוט פוגעת בצורה אנושה במרקם החברתי ובמגזר החקלאי. לכל מי שבא אלי אני אומר "100 ק"מ מכאן, מעבר

חג שבועות שמח!

שרותי קציר, עבודות קומביין, תחמיצים וכיבוש חבילות

ח.ד. 11 ד.ג. גלבוע 1812000 • טלפון: 04-6531455 דוא"ל: office@elz.co.il

מנכ"ל: יובל פונרו 050-4047001 • סמנכ"ל: מיקי פאר 052-8804906 • דידי דור 050-4047277

סרג'יו פישלין "כולם כאן חייבים לשאת בנטל"

ראובן זלץ

**אפשר בקלות רבה ליפול לקלישאות
כשמספרים את הסיפור של סרג'יו
פישלין. העליה לישראל והפרידה
מהמשפחה בברזיל, קיבוצניק, רפתן
ומנהל רפת, יו"ר הנהלת ההתאחדות
יצרני החלב, ציוני נלהב וכן,
סוציאליסט במובן הכי טוב שיש. זה
סיפור על אהבה, ציונות, חקלאות
ורפתנות סרג'יו מהאנשים המוערכים
והאהובים בענף ובכלל ואיזה מזל
שהוא עלה לארץ והקים כאן, ברמת
הגולן משפחה לתפארת •**

סרג'יו פישלין הוא המנהל המיתולוגי של רפת כפר חרוב, שותפות 'רפת בזלת' של קיבוצי אפיק וכפר חרוב. אך הסיפור שלו רק מתחיל ברפת. זה סיפור על ציונות, אהבת הארץ, ערכים, חינוך וחקלאי בלב ובנפש. מהאנשים המוערכים והראויים בענף, איש נעים הליכות, ערכי, רפתן נהדר ואם היו שואלים אותי (אבל אף אחד לא שואל) הוא ראוי להדליק משואה ביום העצמאות, לתפארת החקלאות, הערכים והציונות. סיפור קטן גדול על איש אחד הנותן תקווה שיהיה כאן טוב הרבה יותר.

העליה לישראל והפרידה מהמשפחה

נתחיל מהתחלה, סרג'יו עלה לארץ מברזיל בשנת 1982, עם גרעין של תנועת נוער ברזילאית. הוא נחת בקיבוץ גזר והחברה החליטו שזה לא בשבילם. סרג'יו "גזר" הוא קיבוץ עם הרבה אמריקאים ודרום אמריקאים וזה פחות התאים, חשבת שאם לעלות לארץ ישראל אז פחות מתאים קיבוץ של דוברי פורטוגזית ואנגלית". ואז הם הגיעו לכפר חרוב ומאז הוא שם, 42 שנים בדרום רמת הגולן. סרג'יו "זה המקום הכי יפה בארץ, אוהב אותו בכל ליבי ונשמתי". סרג'יו נשוי לדורית, שהגיעה לכפר חרוב דרך גרעין נחל של תנועת הצופים מרמלה ולזוג 4 ילדים ו-2 נכדים. עד גיל 20 מסלול חייו של סרג'יו היה ידוע וברור, לימודים, עבודה בברזיל. הסיפור שלו עם ישראל החל לאחר שהיה כאן בשנה בקיבוץ סרג'יו "היינו בשנת הכשרה בקיבוץ ראש הנקרא כמה חודשים וחיפשנו קיבוץ צעיר והגענו

סרג'יו "אני עליתי
לארץ בגלל ציונות
מעשית ואמיתית ולא
רק ציונות במלל. אני
חושב כמדינת אנו
חייבים לשמור על
בטחון המזון בעיקר
בגלל מצבנו באזור..."

היום יותר מתמיד, ביטחון המזון הוא הכרחי. סרג'יו

סרג'יו "היום יותר ויותר בעולם רואים מדינות השומרות על הבטחון התזונתי שלה. כל משבר שיש בעולם מקפיץ את המחירים לשמיים. אני לא רואה שהמחירים יורדים גם לאחר הייבוא ומשהו בכל ההסתכלות הכלכלית חייב להשתנות.."

92, התקבל שוב לחברות בקיבוץ בכפר חרוב, החל כרכז בניין ומפיק של חגיגות ה-20 לקיבוץ ואחראי לבניית מצפה השלום בסמוך לקיבוץ. הוא יצא ללימודי כלכלה בשלושה של בר אילן, סיים לימודים ובסוף 96 נקרא שוב לדגל לנהל את רפת הקיבוץ ועד היום הוא שם, בין הפרות.

סרג'יו "הענף חייב להתמודד עם האתגרים"

הסיפור של סרג'יו עם פרות והרפת הקיבוצית הוא ארוך ומתמשך, הוא מספר "רפת כפר חרוב היתה תמיד רפת טובה מבחינת ביצועים כלכליים טובים. היה לי מאוד טבעי לעבוד ברפת ועוד לפני שידעתי עברית התחלתי לעבוד כאחראי עדר במשך שנתיים ובשנת 86 התחלתי לנהל את הרפת. היום התאחדנו עם קיבוץ אפיק ולאחר האיחוד אנחנו במכסה של 8.3 מיליון ליטר חלב לשנה. כ-650 חולבות מכון חליבה קרוסלה על מים, 36 עמדות. בנינו את המכון בשנת 91 והוא מותאם למצב גם לאחר האיחוד, כ-4 שעות חליבה. כעת אנחנו בתחילת תכנון לקראת היתר בניה להגדלת סככות ולהצמיח את הרפת בצורה נכונה, מקווה שנגדיל את הרפת עד סוף השנה. יש לנו מרכז מזון שלנו, מקומי, מאז ומעולם היה לנו מרכז מקום מקומי". ב-5 השנים האחרונות היה סרג'יו מנהל החינוך בכפר חרוב, יועץ לרפתות ובהנהלה של כמה רפתות, חבר מועצה בהתאחדות ויו"ר הנהלת ההתאחדות. היה רכז אזורי של רפתות עמק הירדן ורמת הגולן במשך 6 שנים עד לשנת 2006, פרש מתפקידו וחזר לפני כשנה לתפקיד זה. איש רב פעלים, פעיל, מאוד מוערך ולא נח לרגע.

חייבים להפגין למען עתידנו. סרג'יו (באחת ההפגנות למען ענף החלב)

לקיבוץ גשור ואז חזרתי לברזיל ועבדתי בסוכנות תוך כדי הגעתי להדריך בבית יעקב בכפר נוער, חזרתי שוב לברזיל ולאחר שנה עליתי סופית לארץ

מה גרם לך לעלות לארץ ולהשאיר את כל המשפחה בברזיל?

"הייתי מזכיר תנועת נוער ציונית, תנועה קהילתית שהפכה להיות תנועה ציונית. שני הוריי נולדו בברזיל, שם המשפחה המקורי שלי הוא פישבין אבל בברזיל עיוותו את השם וזה נשאר פישלין. הרומן שלי עם ישראל החל בתחילת שנות השמונים, הייתי בתוכנית הכשרה בישראל ואז חזרתי לברזיל. בסוף 82 עליתי לארץ וכל המשפחה שלי נשארה עד היום שם. הם קבלו את זה מאוד קשה, היה משבר מאוד גדול. ההורים שלי היום שניהם חיים בגיל 90 ואני מבקר אותם והם באים לכאן."

איך התגלגלת לכפר חרוב?

"פנינו לתנועה וקבלנו 2 אפשרויות או קליה בים המלח או בכפר חרוב. אני התלהבתי מהגולן ורציתי להגיע לכפר חרוב ולשמחתי כך היה. כפר חרוב היה בזמנו בן 10 שהגענו. הנוף, הגולן, זה מה שמשך אותי, כמוכן שתוך כדי התאהבתי בקיבוץ, קלטו אותנו מאוד יפה. הגענו כגרעין בודדים, 7 חבר'ה ובכפר חרוב נשארו 3 חברים". סרג'יו עשה שירות צבאי של עולים חדשים "הייתי כבר נשוי, כמוכן שהייתי קרבי, יחידת צנחנים של מילואים. חוויה אמיתית שחיברה אותי לכאן, יש לציין שעשיתי מילואים עד גיל 45". מסיים סרג'יו בחיוך.

ולמה דווקא רפת?

סרג'יו "לפני שעליתי לארץ, למדתי ווטרינריה, אך עזבתי את האוניברסיטה לפני הסוף. תמיד היתה לי את האהבה לבעלי חיים מכל המינים והסוגים. ואז שהגעתי לכפר חרוב זה היה טבעי שאגיע לרפת". סרג'יו עבד ברפת במשך 3 שנים ואז התמנה למנהל הרפת. בין 1987 ל-1992 היה בברזיל ועבד בתחום פרויקטים להקמת בניינים. לאחר שובו לארץ בשנת

הרי כיום רשתות השיווק הם המונופולים בענף המסחר והאבסורד הוא שמאשימים את החקלאים ביוקר המחיה. הרצון להפוך בכל תנאי את ישראל למדינה קפיטליסטית, במיוחד כיום עם כל השינויים שרוצים לעשות במערכת החוק והמשפט. זה מזכיר לי משטרים בדרום אמריקה וזה כואב לי מאוד. עליתי לישראל לברוח מדיקטטורה ושלטון מושחת וכעת אנחנו כאן נלחמים על הדמוקרטיה שלנו. הדרך היחידה להתמודד עם כל הסיפור זה בעצם האחריות על הנטל של המדינה. כל האוכלוסיה חייבת לשאת בנטל ולא רק אחוז מסוים. אני בעד מדינת רווחה הדואגת לחלשים, לחולים, לנכים, בגלל זה אנחנו כאן. אמנם הקיבוץ גם עובר מהפכים כלכליים אך עדיין יש עזרה הדדית ודאגה לזולת. אנשים צריכים לדעת שהם חייבים לתרום למשק, לתעשייה ולחברה, ככה אני מחנך את ילדיי וכך לדעתי זה ראוי."

מחיר החלב בעליה?

"ענף החלב הולך להצטמצם, אני לא רואה שהענף יצמח כמו פעם, אנחנו חייבים לייצר את החלב הכי איכותי, רק כך נוכל לשרוד ולהתקיים. הרווחיות הולכת ונשחקת, הדרישות של הרגולטור מייקרות מאוד את ייצור החלב. יש מי שחושב שלא צריך לייצר כאן כלום, אם זה כל כך יקר, אני חושב בדיוק ההיפך. רק תעשייה כחול לבן, חקלאות כחול לבן יהפכו את ישראל לחזקה יותר."

בעד הקמת קואופרטיב?

"בהחלט כן, זו הדרך הנכונה להתמודד עם שינויי השוק. באמצעות הקואופרטיב הרפתנים יוכלו להתמודד יותר טוב ולקבל מחיר טוב יותר. לא פחות חשוב, הגיע הזמן שנתחיל לשווק את עצמנו טוב יותר. תחשוב שכמעט כל שנתיים אנחנו צריכים לחתום על הסכם חדש, פתיחת היבוא, להתיעל, קשה מאוד להתנהל ככה."

עתידי החקלאות?

"אני עליתי לארץ בגלל ציונות מעשית ואמיתית ולא רק ציונות במלל. אני חושב כמדינה אנו חייבים לשמור על בטחון המזון בעיקר בגלל מצבנו באזור. חקלאות זה הלב של המקום, למרות שזה לא אופנתי לומר. זה מה שנותן פרנסה לפרפריה זה מה שמאכלס שטחים וכשאני רואה את מצב החקלאות זה עצוב מאוד. אני חושב שעדיין לא הפנימו כאן בישראל שהולך להיות מחסור עצום של מזון בעולם ואנחנו חייבים לשמור על בטחון המזון שלנו, זה חשוב לא פחות מלהיות חזק בטחוני ואת זה לצערי ממשלת ישראל לא הבינה."

היבוא לא תורם להורדת יוקר המחיה?

"נכון מאוד, היום יותר ויותר בעולם רואים מדינות השומרות על הבטחון התזונתי שלה. כל משבר שיש בעולם מקפיץ את המחירים לשמיים. אני לא רואה שהמחירים יורדים גם לאחר הייבוא ומשהו בכל ההסתכלות הכלכלית חייב להשתנות. יחד עם זאת אנחנו בעד הצרכנים, כמה שיותר זול יותר טוב, אבל זה לא אומר שזה צריך להיות על חשבון החקלאים. לצערי הפכנו להיות ממדינה יצרנית למדינה צרכנית, האנשים החזקים במדינה הם אנשי מסחר ולא היצרנים. להגיד לך את האמת, לא בשביל זה באנו ורצינו לבנות מדינה."

יש לך הרהורי חרטה שעלית לארץ?

"לא, מה פתאום, אני אוהב את הארץ, אבל אני חושב שהיום אנחנו במשבר קשה ועמוק, זה חלק מהצמיחה של המדינה. חייבים לצלוח אותו, זה עוד שלב של בניית המדינה ונלחם על המדינה שלנו מבפנים ומבחוץ." ▲

משפחה ציונית. משפחת פישלין

"הרצון להפוך בכל תנאי את ישראל למדינה קפיטליסטית, במיוחד כיום עם כל השינויים שרוצים לעשות במערכת החוק והמשפט. זה מזכיר לי משטרים בדרום אמריקה וזה כואב לי מאוד..."

איך אתה ענף החלב כיום?

"זה ברור לגמרי שענף החלב צריך להתמודד עם תחרות. ויחד עם זאת אני חושב שיש לנו אתגרים מאוד מאוד גדולים, האתגר הראשון הוא הייבוא, השני זה החלב הצמחי והעדפת הצרכנים והשלישי זה הטכנולוגיה החדשה של יצירת יצירת מזון וחלב מלאכותי. בגדול אנחנו חייבים לחשוב מחוץ לקופסא ולהביא את הרפת הישראלית להיות כמה שיותר טכנולוגית וכמה שפחות מזהמת. יחד עם זאת צריך להתמודד עם בעיית כוח אדם קריטית בענף ובכלל ורק טכנולוגיה מתקדמת יכולה לתת פתרון."

עתידי הענף?

"גם הרפתנים חווים את הקושי ולא תמיד אנחנו מבינים עד כמה זה חשוב שנהיה מאוחדים, אחרת לדעתי לא יהיה לנו סיכוי. אנחנו צריכים להכין את עצמנו כדי שהשירות שאנחנו נותנים לנו, יהיה האיכותי ביותר ואני מתכוון לחקלאית, לשיאון, להתאחדות, אם צריך לעשות שינויים אז נעשה, חייבים להתאים את עצמנו למצב כיום."

מה דעתך על כניסת חברות מסחריות המתחרות בחקלאית ובשיאון?

"לדעתי אסור לנו לאפשר לחברות מסחריות להיכנס במקום הגופים הקואופרטיביים. זאת ועוד, אני חושב שלשמור על הרפתות המשפחתיות זה מאוד חשוב וזה ערך אך לצערי המגמה לא כזו. הערך הזה לא קיים כיום בישראל ולדעתי זו בכיה לדורות."

רפתות גדולות לעומת רפתות משפחתיות?

"כיום מחפשים רק רפתות גדולות וזה עצוב מאוד מבחינתי."

מולטי פרמר - הטרקטור הטלסקופי הייחודי של מרלו

חזק כמו שופל, מעמיס,
מקלטר ועבודות לגובה
הכל בכלי אחד!

טרקטור הפועל בשני מצבים נפרדים:
מצב טרקטור ומצב טלסקופי

מגיע במספר דגמים, גובה הרמה 7-9 מטר
כושר הרמה 3.4-4.4 טון

שלושה מצבי היגוי:
• סרטי • קדמי • משולב

הנעה 4x4

ה-Multifarmers המקוריים מצוידים
במנוע Deutz Tier III מגדש טורבו של 140HP

חוסך בדיוזל

שדה ראייה פנורמי מקבינת המפעיל

חברת לי מאן
מאתחלת אפואכא חג לזכאות למאן

טל: 04-8420055 | פקס 04-8400707
smoffice@shaimagen.com | www.shaimagen.com

SAY CHEESE

פרויקט בניחוח גבינות

ראובן זלץ

גם האופטימיים שבינינו, לא תיארו לעצמם כי הגבינות הישראליות יזכו כל כך מהר לכבוד והערכה ברחבי העולם, האיכות, הטעם והכבוד הרב הרוחשים לגבינות כחול לבן. רק לפני כמה עשורים לא ידענו מה זה קממבר, הבחלה ויישון, ואכלנו גבינה לבנה כחושה, קוטג' וגבינה צהובה פשוטה. אך המוח היהודי, בתוספת חריצות, התמדה ועבודה קשה, הפך את ענף הגבינות הישראלי לאחד המוערכים בעולם, הקוטף פרסים ומדליות. רגע לפני שבועות יצאנו למסע אל מחלבות קטנות ברחבי הארץ. הטעם גן עדן, אך זה לא מסתיר את הבעיות הרבות, הרגולציה השוחקת והיבוא הנוגס. אך הגבינות והגבנים ימשיכו לעשות גבינות, כי זה מה שהם יודעים. וזה מה שהם הכי אוהבים.

● Say cheese פרויקט חג

מחלבת בת הרים

ראובן זלץ

הסיפור של שלומי עקיבא אינו סיפור רגיל. איש עסקים, בעלים ושותף ברשת סופר מרקט גדולה, הכי רחוק מעבודה חקלאית, שהחליט ללכת לקורס להכנת גבינה ומאז, התאהב בלבן הזה. בשנת 2016 הקים מחלבה בשיתוף קיבוץ מלכיה עד להגעה לבית הנשיא עם הגבינות שלו

שלומי עקיבא, 49 מתגורר באלפי מנשה, אב ל-3 ילדים, שותף ברשת סופר בונוס, רשת סופר שכונתית הכוללת 12 סניפים. בשנת 2012 מכר חלק מעסקיו והתפנה לו זמן, השותף שלו אלי אוחיון הציע שילכו ללמוד להכין גבינה ומאז הוא לא עזב את התחום. שלומי "החלטנו ללכת לעשות קורס בייתי להכנת גבינות. מאוד התלהבנו מהעניין והתחלנו להתעמק יותר ויותר בנושא וללמוד ברצינות את התחום. לימים, הכרנו את הגבן יואב בלחסן והוא החל ללמד אותנו באופן אישי על סוגי גבינות ועוד". בשנת 2015 בשיתוף בלחסן, החליטו שלומי ושותפו להקים מחלבה בצפון, בקיבוץ מלכיה, ממש על גבול לבנון".

למה להקים מחלבה דווקא בגבול הצפון?

"זה החל בעיקר מתוך חשיבה ציונית ובשביל הנשמה והתפתח. בשנת 2016 חתמנו הסכם עם הקיבוץ והקמנו את המחלבה, כחצי שנה לאחר קבלת כל האישורים מהרגולטור קבלנו את הציוד והתחלנו לייצר". הגבינות מיוצרות מחלב בקר, עיזים, ללא חומרים משמרים, גבינות בהחלה פתוחה, מינימום הבחלה נעשה בין 4 חודשים לשנתיים. שלומי "אנחנו גם מייצרים יוגורטים בטעמים, גבינות עובש לבן, לבנה וכדורי לבנה. בעיקרון מייצרים עבור מספר מחלבות ופרייבט לבל' שלנו, ניתן למצוא את הסחורה שלנו ב-700 נקודות ברחבי הארץ. אנחנו כרגע עובדים על הרחבת המחלבה ופתיחת מרכזי מבקרים בקיבוץ מלכיה".

קשה להיות בעל מחלבה בישראל?

"קשה מאוד, מחירי החלב מאוד גבוהים והצרכנים לא יודעים לשלם על מוצר איכותי בגלל היבוא לצערי אם לא ייעצר הטירוף הזה של הייבוא, ענף החלב יילך וייעלם. או שצריך לדאוג לנו להפחתות מיסים, הפחתות מחיר החלב, כי גם הרפתנים סובלים, היחידים שנהנים הם הטייקונים. יש כאן בעיה קשה נוספת, איכות המוצרים המיובאים לא ממש גבוהה וזאת בלשון המעטה. אני מאוד אוהב את ענף החלב, זה בנשמה, זה לא מקצוע או רק פרנסה, זה תרבות, זה לנפש. הממשלה חייבת לשמור על הענף הזה המייצר מוצרים מהטובים והאיכותיים בעולם. מתח הרווחים הוא זעיר ונע בין 8 ל-12 אחוז".

על היבוא "אני חושב שזה תלוי בהחלטות ממשלה, לשמור על ייצור חקלאי כחול לבן, זה צורך. הגיע הזמן שנדע לשמר ולטפח את החקלאות הישראלית. ייבוא בכל מחיר זה לא הפתרון ולראיה, יוקר המחיה רק עולה כל הזמן, למרות היבוא..."

**חייבים לחזק את היצרן המקומי.
גבינות מחלבת בת הרים**

מה צריך לעשות?

"זו שרשרת של דברים, צריך לעזור לרפתנים וזאת בכדי להשאיר בחיים את הייצור הישראלי ואת החקלאות הישראלית. לפתוח את השוק לייבוא ללא כל חשיבה זו בניה לדורות. כיום המוצר הישראלי לא יכול להתחרות בייבוא, אנחנו עם הראש מתחת למים. נתח השוק של המוצרים הישראליים הולך ויורד, גבינות בעלות תוקף קצר לא יפגעו אבל זה לא עיקר השוק, בגבינות קשות כבר מרגישים את זה היטב. איך החקלאות הישראלית תשרוד במצב הזה."

יש לך רשת סופרים, אתה רואה את השוק?

"נכון והמגמה היא לרעת ענף החלב הישראלי. אתה שואל על מגמות בשוק בענף החלב, אז בוא ניקח את הגבינות הקשות, היום היבוא גבר בצורה משמעותית על הייצור המקומי. מבלי לדבר על איכות המוצר, הגבינה הישראלית לא יכולה להתחרות בגבינה מפולין ועוד. בסוף מי שמתעשר זה רק היבואנים בעוד החקלאות הישראלית קורסת. הכל עניין של פוליטיקה וכסף, הון ושלטון."

פוליטיקה?

"תעזוב אותי מפוליטיקה מה שלא אגיד זה לא ייצא טוב. אני חושב שזה תלוי בהחלטות ממשלה, לשמור על ייצור חקלאי כחול לבן, זה צורך. הגיע הזמן שנדע לשמר ולטפח את החקלאות הישראלית. ייבוא בכל מחיר זה לא הפתרון ולראיה, יוקר המחיה רק עולה כל הזמן, למרות היבוא. משהו חייב להשתנות מהבסיס ומהר."

הכנות לקראת שבועות?

"מינואר אנחנו מתכוננים לחג שבועות, אוגרים כמויות למכירה, מנסים להגביר מחירות, מייצרים יותר, כדי להחזיק מעמד מעל המים, כי כשאתה מוכר יותר יש לך איך להתגלגל הלאה."

ולסיום?

▲ שיהיה חג שמח לעם ישראל ולמדינת ישראל."

גבינות הגליל

ראובן זלץ

**מעשה בשני אחים ובן דוד שהלכו
בעקבות החלום והחליטו להקים
מחלבה קטנה. האירוע אליו הוזמנו
בבית הנשיא, סגור להם מעגל ופתח
כמה נוספים •**

ג'ואד וג'ליל טרבוש, אחים מהעיר מגאר ובן דודם סמי טרבוש, הקימו את המחלבה הקטנה בשנת 2018 ובתחילת 2019 החלו לייצר. ג'ואד "מאז ומתמיד אהבנו גבינות ואיך מייצרים אותן. אני במקור מהנדס מערכות מידע בהיי טק, עזבתי הכל ובאתי בעקבות החלום לייצר גבינות. גם השותפים שלי כמוני, עזבו את מקצועם הקודם ובאנו ביחד. אני זוכר כי בתחילת שנות ה-2000 היינו בטיול בהולנד ונכנסנו למחלבת בוטיק המייצרת גבינות ושם נדלקתי על הנושא. מה גם שאמא שלי עושה כל הזמן לאבנה ויוגורט בבית, כך שמאז ומעולם הייתי קרוב לנושא. אני לא זוכר פעם אחת שכילד היינו קונים גבינות בחנויות". במחלבה מייצרים האחים ובן דודם גבינות מחלב בקר ומחלב עיזים. גבינות רכות, לאבנה, יוגורט טבעי ובטעמים, ג'יבני, גבינה חצי קשה, ריקוטה, אלו מוצרי הבסיס אך המחלבה מייצרת מוצרים נוספים, כמו גבינות לכנאפה למסעדות ועוד.

איך זה להיות בעל מחלבה קטנה?

"לא פשוט, זה אומר לוותר על המון דברים בחיים. חלב זה מוצר מאוד רגיש וזה מצריך תשומת לב בתהליכי הייצור, כל טעות קטנה עלולה להוביל לתקלות. חוץ מזה שיש דרישה גבוהה מצד הרגולטור בעיקר מהמשרד לאיכות הסביבה, זה לא פשוט. בגדול זה עסק לא פשוט וצריך לעבוד בצורה קפדנית והגייננית".

גם הרווחים לא משהו?

"הרווחים זו הבעיה שלנו, כי בשביל להקפיד על הכל, המוצר עצמו לא נמכר ברווח גדול, אחוזי הרווח לא מזהירים וצריך לעבוד קשה בשביל להרוויח מעט, לעומת העבודה שאנחנו משקיעים. צריך לאהוב את זה ולדעת שאתה תעבוד קשה ולהרוויח רגיל. אין כאן פוטנציאל גדילה גדול, אבל זה המצב. משתדלים בכל הכוח להמשיך לעבוד, אנחנו הלכנו לכיוון הגבינות הרכות זה פחות מתנגש עם היבוא, אבל אין ספק שהיבוא פוגע בענף, בעיקר בגבינות הקשות. בסוף המדינה צריכה לחזק את הענף, אחרת אנשים ימשיכו לקנות יבוא. בסוף זה ענף תעשייתי לכל דבר, ענף המביא פרנסה להמון משפחות. אך בסוף זו המציאות שלנו וצריך לזרום איתה, אני לא אבוא להתלונן עכשיו, זה מה יש".

החוויה בית הנשיא?

"היה אירוע מרגש, פנו אלינו ממועצת החלב ונענו, והאמת, האירוע פתח לנו הרבה רעיונות, דווקא הגבינות המסורתיות של הים התיכון, זכו להצלחה גדולה. אנחנו היסטורית, דווקא לא חזקים בגבינות קשות והאורחים אהבו את הגבינות שלנו,

חלב זה מוצר מאוד רגיש וזה
מצריך תשומת לב בתהליכי
הייצור, כל טעות קטנה עלולה
להוביל לתקלות

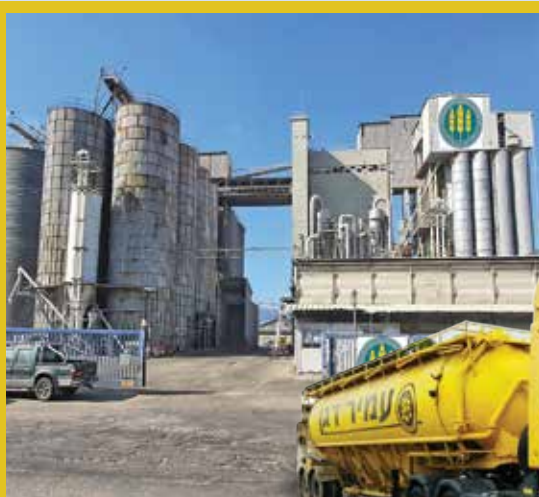
חווייה מרגשת ומעניינת.
שלוש בני המשפחה בבית הנשיא

לקראת פתיחת חנות המפעל שיש בה הרבה מהמוצרים שלנו.
החנות תיקרא the village והיא תיפתח אצלנו בעיר שלנו
וכולם מוזמנים, הפתיחה אמורה להיות ממש לקראת חג
השבועות. ▲

הבריאות, הפשטות. אנחנו עושים את הגבינות עם הרבה
אהבה וזה הכי חשוב לנו".

תוכניות לעתיד?

ננסה להתרחב קצת ולהגיע לכמה שיותר אנשים בארץ. אנחנו

עמיר דגן מכון תערובות

חברה מובילה בתחומי שיווק,
ייצור ואספקת תערובות מזון
לבעלי חיים

עמיר דגן מייצרת תערובות מזון
לבעלי חיים - בקר, צאן, מטילות ועוד.
לרבות תערובות אורגניות.
המופצים עבור מגוון רחב של
לקוחות בכל רחבי הארץ.

חא סבאולת מנה

התערובות מיוצרות תחת פיקוח וליווי צמוד של תזונאים בכירים, תוך התאמה אישית לצרכי כל משק ומשק.

החברה קיימת משנת 1999 ופועלת במכון תערובות עמיר דגן בקריית חיים.

עמיר דגן פועלת כחלק ממערך הפעילות הנרחב של עמיר שיווק המספקת תשומות למשק החקלאי.

עמיר דגן חברה לשיווק 1996 בע"מ

רח' האיצטדיון 10 קרית חיים | ת.ד. 10163 חיפה 26111 | טל. 04-8419963 | פקס. 04-8420487

איך אומרים גבינה באיטלקית?

ראובן זלץ

גילוי נאות, כותב השורות מכור לאיטליה, לאוכל, לנופים ולאנשים. וכאשר הגעתי למחלבת הבוטיק הקטנה בגבעת חיים איחוד, גיליתי זוג צעיר, המכין גבינות בוטיק ייחודיות ואיכותיות, בסגנון איטלקי. אז בתיאבון או בעצם,
• **buon appetite**

דנה טל ותמיר פרץ, זוג נשוי, שהתקבלו לפני כשנה לחברות בקיבוץ גבעת חיים איחוד. שם, במקום קטן קטן, או בשמה המלא, המחלבה הקטנה, בית מלאכה לגבינות, מייצר תמיר, קסמים אמיתיים. תמיר אמנם נולד בקיבוץ אך הסתובב לא מעט עד שנחת עם דנה באיטליה. ומטעימה של המוצרלה שלהם אני יכול לומר, טעם אלוהי, לא פחות. ואכן, הגבינות של הזוג מככבות ברבות מהמסעדות המובילות והנחשבות בת"א.

איך אומרים ממש טעים באיטלקית?

תמיר סיים תואר בטכנולוגיית מזון והחל לעבוד במשק יעקבס והתאהב בתחום ייצור הגבינות. הזוג החליט להתמקצע וטס לפיאמונטה במחוז טורינו באיטליה. דנה סיימה שם תואר שני בגסטרונומיה ותמיר עבד במחלבת בוטיק. הזוג הסתובב באזור, טעם את המגוון הקולינרי ובעיקר התנסה בסוגי גבינות, ייצורן, עישונן ועוד. לאחר שנתיים החליט הזוג לשוב לארץ. בשנת 2019 פעלה במשק מחלבה קיבוצית ותמיר החל לעבוד בה כשכיר. לאחר מו"מ מתמשך עם הקיבוץ החליטו שם, להמר על תמיר. לפני כשנה קיבל הזוג את כל האישורים והרישיונות והחל לייצר גבינות מחלב בקר בסגנון איטלקי, פיאמונטזי, החלב מועבר מרפת הקיבוץ השוכנת ממש בסמוך למחלבה. הגבינות מתיישנות בין 3 חודשים לשנתיים ומייצרים אותם בשיטה מסורתית, ידנית וללא חומרים משמרים. גבינת גלי בסגנון תומה פיאמונטזית, נילי בסגנון פונטינה, נעמי בסגנון גוגוזולה, עפרי בסגנון קצ'וטה. תמיר "המחלבה מייצרת ב-3 אופני הכנה, רק גבינות קשות, 3 הסוגים, עופרי המתיישנת 3 חודשי לפחות, גלי בסגנון תומה פיאמונטזית מתיישנת 6 חודשים לפחות ונילי בסגנון פונטינה מתיישנת 7 חודשים לפחות. אנחנו מייצרים גם גבינה כחולה, נעמי. וגבינות ממשפחת המוצרלות, 4 סוגי מוצרלה". הגבינות הן מוצר מקומי, ייחודי, ארטיזנלי. תמיר מתייחס לעבודתו ברצינות תהומית, ממוקד, כולו שקוע בייצור הגבינות "החלב כאן נפלא, בדר"כ רפתות בגודל הזה מייצרות חלב פחות טוב, הצוות של הרפת סופר מקצועי ואנחנו נהנים מאוד מהאיכות ושיתוף הפעולה, יש לציין כי אנחנו עובדים

הגבינות מתיישנות בין 3 חודשים לשנתיים ומייצרים אותם בשיטה מסורתית, ידנית וללא חומרים משמרים

ברור שהמצב משפיע על השוק. דנה

רק שנמשיך להנות ממה שאנחנו עושים. תמיר

נראה כי אתם ממוקדים ואוהבים את מה שאתם עושים?

"אוהבת מאוד את מה שאנחנו עושים, חשוב לנו מאוד קשרים אישיים, גם עם הלקוחות, בסוף אני לא מוכרת גבינה לבנה או קוטג', אלא מוצר העובד על שוק פנאי ויוקרה ולכן הוא מאוד לתנודות פוליטיות, חברתיות, כלכליות". ▲

אך ורק עם חלב בקר. מה שמבדיל אותנו זה שאנחנו לא מפעל, אלא מחלבה, דנה, אני ועוד עובד ומכילים גבינות, ביישון מלא". כששואלים את תמיר על תוכניות לעתיד, הוא עונה "להישאר קטנים ולהנות ממה שאנחנו עושים". בעוד תמיר אחראי על ייצור הגבינות, כל ניהול המחלבה, שיווק ועבודה מול לקוחות וספקים, באחריות דנה "תמיר מייצר בערך פעמיים בשבוע, העובד נמצא 4 פעמים בשבוע. יום בשבוע אנחנו משנעים בעצמנו את הגבינות, בעיקר למרכז הארץ. לשמחתי אנחנו עובדים עם מסעדות נהדרות, מסעדות שף".

קשה להיות עצמאי בתחום?

"כן, אבל נראה לי שקשה להיות עצמאי ולא משנה באיזה תחום. קשה כי אנחנו שניים וזה עסק מתחיל ומנסים לנווט את עצמנו בשוק מאוד קשה, משתנה. הנה, מחר יהיו כאן טילים אף אחד לא ייצא למסעדות".

איך אתם מבחינת רוחניות ונושא היבוא הגדל?

"נראה, אנחנו עושים מוצר שהוא מאוד ייחודי, הלקוחות שלנו הן באמות פיינשמייקרים היודעים בדיוק מה הם רוצים. ברור שהיבוא פוגע בי ואם הוא לא היה, הייתי יכולה לעבוד פי אלף. הקהל הישראלי מחפש את הדברים שהוא מכיר. לאט לאט אנחנו מחזירים לו את הגבינות שלנו ומזל שהטעם שלנו מדבר בעד עצמו".

המצב משפיע?

"בטח, ממש משפיע, ירדות הזמנות, ללא ספק. בגלל שאנחנו עובדים עם שוק הפנאי ההולך להפגין בשבתות. אנשים לא רואים את זה אבל ברגע שמסעדה לא עובדת בשבת יש המון ספקים שלא עובדים יחד איתה".

הפתרון המשתלם ביותר לחיטוי ומניעת דלקות עטין

- עלות נמוכה משמעותית ביחס לחומרים אחרים כולל יוד
- פועל באופן מתמשך על כל סוגי המיקרואורגניזמים (פטריות, חיידקים, נבגים ונגיפים)
- בעל סמן צבע כחול (לסימון המקום המטופל לבטיחות)
- מותג בשימוש בינלאומי
- ידירות לסביבה ולחולב
- לא מגרה ולא מייבש את העור (pH 5.5)
- מתאים לחיטוי לפני ולאחר החליבה
- חוסך במקום אחסון

BlueVet®
בלוֹוֵט

באישור השירותים הווטרינריים
מס. 910

www.sfh.co.il

קונצפט לרוקחות בע"מ אלי (צפון): 052-2360951, חורצ'יו (דרום): 054-4972362 www.concept-Rx.co.il

מחלבת יוגבי העמקים

ראובן זלץ

מושב היוגב שבעמק יזרעאל פועלת מחלבה קטנה המייצרת בעיקר גבינות רכות, חצי קשות ויוגורט בטעמים שונים. שם, במושב הירוק שחבריו למדו להזיז את הגבינה ולהקים חקלאות בוטיק, שחר הלפרין מנהל המחלבה "בגדול, כיום החקלאי רוצה לשלוט בגידול, במחיר ובשיווק". שחר, שעזב את ההוראה וחזר למחלבה המשפחתית, מסמן אולי, דרך חדשה לדור הצעיר יותר של בני החקלאים. החקלאים החדשים

"בעתיד יש כוונה להיכנס לעוד שווקים ולכן אנחנו מייצרים יוגורטים בטעמים עם מחית פרי. הדגש כל הזמן להיות עם היד על הדופק ולהבין ולראות לאן הולך השוק"

במושב היוגב פועלת מחלבה קטנה, בבעלות 2 שותפים, אורי גזית וחיים הלפרין, המחלבה פועלת משנת 2000. שחר הלפרין הבן של חיים, מנהל כיום את המחלבה מספר "המחלבה עברה הרבה גלגולים, אני כאן כ-5 שנים. כיום יש לנו 6 עובדים, מייצרים בעיקר גבינות רכות, חצי קשות, משקאות, יוגורטים בטעמים שונים, הכל מחלב בקר המגיע מהרפת הסמוכה של אבי חיים הלפרין". שחר הוא מה שנקרא, 'החקלאי החדש', מודע בקיבוץ ניר אליהו. שחר הוא מה שנקרא, 'החקלאי החדש', מודע למציאות המשתנה, פחות אמוציונלי מהדור הוותיק אך נחוש לא פחות. שחר "אני מאוד אוהב חקלאות, מאז ומעולם, חשבתי שאי שאר במקום שליף במושב, אך דברים קורים אתה יודע. אבי עדיין ברפת עם אחיו, גם כאן, גם בשדות, הוא עושה חקלאות ומאמין גדול באדמה שלנו".

איך הגעת למחלבה?

"הגעתי מעולם החינוך, הייתי מורה ועשיתי הפסקה מההוראה והגעתי לכאן. הצטרפתי, למדתי על המחלבה והעבודה והיום אני כאן. האמת חשבתי שאעסוק יותר בחקלאות, פלחה וכזה. עדיין לא ידעתי מה אעשה, בסוף הגעתי לכאן ונכנסתי לעבודה. לאבי ולאורי יש פלחה, מגדלים חיטה, בקיה ומרכז מזון לרפת".

מי הלקוחות שלכם?

"לאורך השנים זה יתפתח, כעת אנחנו בעיקר עובדים עם השוק הרוסי, המזרח אירופאי, הלקוחות שלנו אוהבים את הגבינות המתוקות, אנחנו מייצרים גבינה לבנה עם תוספות של צימוקים, דובדבן ממותק, משמש, שיזף, מחית תות. זה הולך הרבה. כמוכן שגם הגבינות הלבנות, שהן הולכות הכי הרבה ומשקאות חלב בסגנון כפיר. יש לנו בערך כ-20 מוצרים".

החקלאים החדשים. שחר הלפרין

כמה קשה או לא, להיות בעל מחלבה קטנה בישראל?

"לא חושב שזה קשור למחלבות דווקא, אלא לעסקים. כמה בעלי עסקים אתה מכיר שיגידו לך שקל ונעים להיות בעל עסק בישראל. אז זה נכון שיש רגולציה בתחום ענף מוצרי המזון. אבל אני לא רוצה להישמע קוטר, הדבר היחיד שאשמח לדעת הוא, מראש מה הולך לקרות שנדע להיערך מראש".

שוק הגבינות הישראלי?

"תשמע, זה לא שוק קל, בלשון המעטה, הוא שוק רווי מאוד. אך אנחנו עובדים בנישה שלנו, הרבה מוצרים הגיעו לאחר דרישה ובקשה של הלקוחות. בעתיד יש כוונה להיכנס לעוד שווקים ולכן אנחנו מייצרים יוגורטים בטעמים עם מחית פרי. הדגש כל הזמן להיות עם היד על הדופק ולהבין ולראות לאן הולך השוק".

ומה בעתיד?

"מצד אחד יהיו משקים גדולים ומצד שני חבר'ה העושים חקלאות עם כל מיני גידולים, חקלאות בוטיק מגוונת. בסוף החקלאות בישראל תחת מתקפה ויש עזיבה, אני מקווה שמתי שהוא כולם יבינו, כולל הממשלה, עד כמה החקלאות חשובה ולא רק בפן החקלאי. תראה, נראה לי שלחקלאים קצת נמאס היום מכל מה שהולך בענפי החקלאות, חוסר הוודאות, התחרות, היבוא, הרגולציה ורבים מאיתנו מעדיפים ללכת על מה שנקרא, חקלאות בוטיק. שזה אומר, ייצור ושיווק עצמי של מוצרים ייחודיים. כאן במושב למשל יש יקב מצליח, יצרן שמן שקדים, יצרני דבש, יצרן שמן, פקאנים למכירה, חממות פרחים, ירקות ייחודיים בגידול הידרופוני, גידול פטריות. החקלאים מגדלים ומשווקים בעצמם וכך יש להם שליטה גם על המחיר וגם על הרווחים. מה שנקרא farm to tabel". ▲

קציר לתחמיץ

בר-דרומא
הקצרים מרינה

מאחלים
חג חלב
שמח

מושב יבול, ד.נ. הנגב. שגיא: 054-6544900 | יריב: 050-6998808 | טלפקס: 077-5459020
bardroma.ltd@gmail.com

מחלבת יעקבס

ערן יעקבס "החקלאות היא ערך ולא עוד שורה באקסל"

ראובן זלץ

ניתן בהחלט לומר כי מחלבת יעקבס היא סיפור הצלחה ישראלי. המשפחה הצנועה מכפר הרא"ה הקימה במו ידיה עסק מגוון, מעודכן ומצליח, מפעל כחול לבן. 5 אחים, כל אחד בתחומו, שהלכו אחר חזונו של אביהם ועושים ציונות, תעשייה, חקלאות כחול לבן. וכן, הקשיים גדולים, הרווחיות נשחקת הרגולציה נוגסת, אך משפחת יעקבס ממשיכים קדימה. עוד סיפור על עבודה עברית והרווח בין המציאות לפוליטיקה •

ערן "האמת, אין הרבה ציפיות, רק שלא יפריעו לנו לעבוד ולא יקשו היכן שלא צריך. אך כן הייתי מצפה מהממשלה והשרים שיבינו כי חקלאות ישראלית זה ערך ולא רק שורה באקסל. באמת הגיע הזמן שיתייחסו אל החקלאים אחרת.."

כן, מחלבת יעקבס מוכרת לכולם, מהמחלבות הבינוניות המוכרות בארץ. למשפחה, חוץ מהמחלבה, רפת, בית קפה מצליח מאוד, מאפיית 'אגדת לחם' הפועלת בסמוך לבית הקפה וכמובן מוצרי חלב וגבינות מכל הסוגים והמינים. ערן, אסף, נדב רועי ושאויל, חמישה אחים שהחליטו לעשות את הדבר הקשה ביותר בישראל, להקים עסק משפחתי משגשג ולא לעצור לרגע. חלוקת העבודה והסמכויות ביניהם ברורות, כל אחד בתחומו. ארן מספר על ההתחלה "ההורים הקימו את המשק בסוף שנות השישים ולתחום החלב הם נכנסו בשנות ה-70. בסוף שנות ה-80 היו חריגות חלב גדולות ברפת המשפחתית ואז אבא ז"ל הגה את רעיון המחלבה ומאז אנחנו לא עוצרים" מחייך ערן. בסוף שנות ה-90 אסף וערן חזרו למשק המשפחתי ועד היום הם משק חקלאי משפחתי הכולל מעבר לעסקי החלב גם שטחי חקלאות וגד"ש. כיום יעקבס, מחלבה בינונית, המייצרת כ-30 גבינות, רפת בעלת מכסה של מילון וחצי ליטר לשנה, רוכשים חלב עיזים, כבשים וחלב בקר ממועצת החלב. האב שלמה ז"ל, נפטר לפני כ-10 חודשים, האם רוגי, חיה ומתגוררת ממש בשכנות למחלבה. ערן "תראה, זה לא סוד שאנחנו לא משתגעים מכתבות עלינו, אבא חינוך אותנו לעבודה עברית, לעבודה קשה, לציונות ותמיד אמר לנו שאם נלך עם האמת שלנו אז נצליח"

טעם של מחלבה משפחתית.

מעשה בחמישה אחים. משק יעקבס. צילום חיים יוסף

ומילה לקברניטי הענף?

"שיתעוררו, כי בסוף יש כאן ציבור שלם ואם זה יימשך כך, לא תהיה חקלאות ישראלית. ומה שקרה עם החמאה מספר את כל הסיפור. פוליטיקה לא מעניינת אותנו ולא מתעסקים בזה, רוצים לעבוד, לייצר גבינות ולהתפרנס בכבוד. שהפוליטיקאים יעשו מה שטוב למדינה". ▲

יריד שבועות

מחלבת משק יעקבס ומאפיית אגדת לחם מזמינות לחוויית חג חקלאית וקולינארית, בימי חג השבועות עם מיטב התוצרת החקלאית של עמק חפר והסביבה. ביריד ימכרו כל מגוון הגבינות של מחלבת יעקבס, מחלב בקר, כבשים ועזים, גבינות קשות, גבינות חצי קשות בשלות, גבינות עובשים וכן גבינות רכות למיניהן. מאפיית אגדת לחם תציע למכירה לחמים, חלות ומאפים טריים, עוגות ועוד. וכמובן שיהיו מוצרים משלימים, שמן זית של מסיק קיבוץ מגל, דבש של מכוורת אופיר, יינות של יקב רמת הגולן ויקב הרא"ה פרחים של משק הרמן, פירות וירקות של HOLYPINE בית יצחק, פסטות של FRATELLI, חומס שמיל, כלים מקרמיקה של סיגי אופיר, תכשיטים של ג'ני כנס, נגרייה בעמק - חפצים ורהיטי עץ, שוקולדים של זר מתוק, פיצוחים ועוד. כולם מוזמנים. פרטים נוספים בפייסבוק. ▲

קשה היום להיות בעל מחלבה בישראל?

ערן "קשה מאוד, כל הנושא של היבוא נוגס בנו, העבודה מול רשתות השייווק קשה מאוד, שחיקת הרווחיות בשנים האחרונות היא לא פחות ממטורפת. מחיר המטרה נשחק לאט אבל בטוח, רווחיות המשק יורדת, התחרות מול גבינות יבוא. תחרות לא הוגנת שבה החקלאי מאירופה מסובסד פעמיים. בסוף כשאתה מביט על הנעשה בענפי החקלאות הרי שאין ספק כי יש כאן כישלון מערכתי של המערכת הממסדית שלנו. בסוף משק חקלאי זה לא רק כלכלה, אלא גם ציונות, התיישבות ועבודה עברית".

מה הציפיות?

"האמת, אין הרבה ציפיות, רק שלא יפריעו לנו לעבוד ולא יקשו היכן שלא צריך. אך כן הייתי מצפה מהממשלה והשרים שיבינו כי חקלאות ישראלית זה ערך ולא רק שורה באקסל. באמת הגיע הזמן שיתייחסו אל החקלאים אחרת. להבין כי שמירת קרקע ועבודה עברית זה הרבה מעבר לטבלת אקסל. אנחנו נמשיך להילחם על הקרקע, לגדל פרות, לייצר מוצרים טובים". כששואלים על הרפת, רווחיות, שאול, הרפתן שבחבורת האחים אומר "כמו בל רפת בארץ, מחירי מזון גבוהים, מחיר מטרה מקובע, אנחנו לא מיוחדים בעניין. מרגישים היטב את הלחץ ואת השחיקה הפיננסית אך אנחנו ממשיכים הלאה בתקווה שגגיעו ימים טובים יותר שבהם החקלאי יוערך הרבה יותר מהמצב כיום".

ואיך העתיד נראה אצלכם?

"תראה, אנחנו משפחה של אופטימיים, אחרת לא נשרוד. רוצים להישאר חקלאים, לפרנס את המשפחה ולהמשיך לעשות מה שאנחנו עושים, חקלאות כחול לבן. אנחנו רוצים שיהיה כאן טוב יותר בישראל, מקווים שהמדינה תדע לשמור על החקלאות ולהבין את חשיבות הביטחון התזונתי. וובכל מקרה נערכים לכל אופציה עתידית, דבר אחד בטוח, משק יעקבס ימשיך קדימה, בכל מצב".

מחלבת שירת רועים

מיכל מור מלמד "להגיד למחלבות הקטנות להתחרות ביבוא זה זלזול באינטליגנציה שלנו"

ראובן זלץ

מחלבת שירת רועים נחשבת לטופ של מחלבות הבוטיק בארץ, כך גם הבעלים והגבנית, מיכל מור מלמד. היא זוכה קבוע בפרסים ומדליות זהב בכל התחרויות הנחשבות ומשמשת שופטת בינלאומית במונדיאל הגבינות. הגבינות של מיכל הגיעו אל בית הנשיא בשבועות, מיכל סירבה להגיע. עוד סיפור על עקשנות, דבקות במטרה ואיכות כחול לבן. זהירות גבינה קשה! •

אם מדברים על גבינות איכות, המיוצרות לפי שיטות מסורתיות, ידניות, ללא חומרים משמרים ונחשבות לטובות מסוגן גם ברחבי העולם. הרי שאין בכלל ספק שהגבנית מיכל מור מלמד היא ברשימה המצומצמת והיוקרתית הזו. מיכל מור מלמד המתגוררת בכפר קיש ומפעילה מחלבת בוטיק בלוטס המייצרת גבינות מחלב צאן. מיכל היתה בעברה קלינאית תקשורת, לפני שהתאהבה בעולם הגבינות אליו הגיע ממשיך במקרה והתאהבה. מאז, ב-15 וחצי השנים האחרונות עובדת מיכל בייצור גבינות במחלבה שהקימה במו ידה, בעקשנות ובדבקות אין קץ. הגבינות של מיכל מפורסמות ברחבי העולם וזוכות באופן קבוע בפרסים בינלאומיים. בעצם מיכל היא פורצת דרך, בשנת 2018, השתתפה כיצרנית גבינות ישראלית ראשונה באליפות העולם ואף הגיעה לגמר עם גבינת 'מעין חרוד'. כיום מיכל שופטת באליפויות עולם, בתחרויות הנחשבות ביותר וממשיכה לייצר את הגבינות. מחלבת שירת רועים מייצרת 24 סוגי גבינות, קשות, חצי קשות ורכות. גבינת פרי מגדים, המוערכת, שזכתה ב-2 מדליות באליפויות עולם. גבינה לקטית בשיטה הישנה וגבינת 'מעין חרוד' המעוטרת, הנחשבת בשורה הראשונה של הגבינות מסוגה בעולם ואף זכתה במדליית זהב באליפות העולם בצרפת. הגבינות של מיכל מוערכות ויקרות ביחס לגבינות אחרות וכך גם מיכל מעדיפה

מרגישה שנלחמת בטחנות רוח. מיכל מור מלמד

גבינות בוטיק מהשורה הראשונה.
מחלבת שירת רועים

מיכל "אנחנו יצרני הגבינות והמחלבות הקטנות נלחמים מול יבוא הולך וגדל של מוצרים שהם לא בהכרח איכותיים אך מאוד זולים. או שזו בכלל לא באמת מוצר עשוי מגבינה אך כולם מוצרים מסובסדים פעמיים. פעם אחת על ידי מדינות הייצור ופעם שניה על ידי האחראים על היצוא באירופה.."

על היצוא המשותף באירופה. לבוא ולהגיד למחלבות להתחרות ביבוא זה זלזול באינטליגנציה של כולנו. החלב שלי עולה פי 3 ממה שעולה לגבן בצרפת או באיטליה שלא לדבר על עובדים ותשומות וציוד ורגולציה מטורפת. כיום צריך להיות ממש מופרע בשביל להיות יצרן בישראל, בטח יצרן מזון ובטח ובטח יצרן מזון מהחי. מתח הרווחים בישראל הוא מהנמוכים בעולם בענף שלנו."

הגבינות של מיכל הגיעו לבית הנשיא אך מיכל סירבה להגיע. מיכל "אני חושבת שאם הייתי עומדת שם, העור שלי היה הופך לחידודים חידודים. ידעתי שיהיו מחאות מול בית הנשיא וידעתי שאם אהיה בבית הנשיא לא ארגיש בנוח עם הסיטואציה. הגבינות שלי היו שם כי החברים במועצת החלב ביקשו, אך אני ידעתי שאני לא אהיה מסוגלת לעמוד שם בעצמי, ויתרתי על הכבוד הזה, אבל זה באמת לא העיקר."

מה לגבי העתיד?

"אני לא ממש אופטימית, כי בסופו של דבר ביבי הצליח לפצל את העם בצורה כזו והדמוגרפיה לא עובדת לטובתנו, אני לא אשת בשורות בתחום. מי שגבן טוב, מחפש אופציות טובות יותר בחו"ל. ▲

למתג אותן. מיכל "כיום אנחנו מחלבה העובדת עם השפים הנחשבים ביותר במזרח התיכון. המסעדות הנחשבות ביותר עובדות איתי, מסעדות כמאשיה, היבה, osd, דוק ועוד".

המחאה והסירוב להגיע לבית הנשיא

בשנים האחרונות מיכל לקחה על עצמה להיות חלק במחאה הפוליטית כנגד שלטון נתניהו שלדעתה פוגע פגיעה קשה הן בחקלאות והן בעמידה הערכית מוסרית של ישראל כחברה. היא פעילה במישור הפוליטי באותה להטות ודבקות במטרה שהיא מקדישה ליצירת הגבינות שלה, כי היא פשוט לא יודעת אחרת. מיכל "אני עובדת 20 שעות ביממה והרווח מאוד נמוך ולפעמים יש חודשים שאין רווח ואפילו הפסד וזה לא חייב להיות ככה. אם ראש הממשלה לא היה עסוק רק בעצמו ובהשרדותו הפוליטית, הוא היה מטפל גם בנו האזרחים. ואם לא למדנו כלום מהקורונה על ביטחון מזון אז אין לי יותר מה לומר וכנראה אנחנו לא ראויים למדינה, יש כאן שבר עמוק בחברה שלנו וזה ממש עצוב. אני נולדתי למדינה צעירה ויפה, הלכתי לצבא, הייתי קצינה, בניתי בית, גידלתי ילדים, ערכים, ציונות ואני מרגישה שהמדינה פשוט בוגדת בנו, אלה דברים שלא היו, אני לא תמימה, פוליטיקה זה דבר מלוכלך אבל אף פעם לא היה ככה."

המחאה פוגעת בעסק שלך?

"היו כמה לקוחות שעזבו אותי, בהחלט, אבל אני לא חוששת להביע את דעתי, אין ברירה אחרת. המחאה מבחינתי לא קשורה לעסק שלי, אבל אני כן יכולה להגיד לך כי אישה המגיעה להישגים ומייצגת את המדינה שלה, מקבלת בכל פעם פטיש בראש. אני מרגישה שאני כל הזמן צריכה להילחם וכל הזמן נמצאת במעין מלחמת הישרדות. אנחנו יצרני הגבינות והמחלבות הקטנות נלחמים מול יבוא הולך וגדל של מוצרים שהם לא בהכרח איכותיים אך מאוד זולים. או שזו בכלל לא באמת מוצר עשוי מגבינה אך כולם מוצרים מסובסדים פעמיים. פעם אחת על ידי מדינות הייצור ופעם שניה על ידי האחראים

השם החם בעולם הגגות

**בשנים הראשונות להקמת המדינה,
מבנים רבים בישראל ובהם רפתות,
היו מקורים באסבסט. מחירו הזול,
עמידותו במים ובאש, ויכולת
הבידוד שלו התאימו לצרכי המדינה
הצומחת, אך הצטברות הידע על
נזקיו הבריאותיים הולידו את הצורך
באיתור פתרון חדש המשלב את
יתרונות האסבסט ללא החסרונות •**

וזעזועים, מכות מכניות, ו"משיכות" במקרים של רוחות חזקות. לגגות פייברצמנט מוליכות תרמית נמוכה במיוחד והם מתאימים לשימוש בכל תנאי האקלים, לרבות בסביבה לחה וחמה ובקרבה לים. הם אינם דליקים ועמידים בפני קרני UV/IR. מדידות שנעשו ברפתות ברחבי הארץ במהלך השנה שעברה הצביעו על הפרשי טמפרטורה של עד 8 מעלות בין גגות פייברצמנט לגגות פח איסכורית. ההוצאה השנתית על אנרגיה לוויסות טמפרטורה ברפת בשנה משתנה בהתאם לגורמים כמו גודל הרפת, מספר הפרות, יעילות הציוד ותעריפי החשמל. אין ספק כי בידוד תרמי משופר של גג הרפת יביא להוזלה משמעותית של עלויות אלו.

מבחינת התקנה, הלוחות קלים ליישום ומותקנים בשיטת "החזית המאווררת". קיבוע הלוחות על גבי תשתית אלומיניום ליצירת חלל בין הלוח לשכבה הפנימית מפחית חדירה של חום וקרני שמש ישירות בקיץ, ומונע בריחת חום ודליפת מי גשמים פנימה בחורף. נוסף על הבידוד התרמי, חלל זה מספק גם בידוד אקוסטי.

על הלוחות ניתן להתקין באופן ישיר פאנלים סולאריים ללא צורך בהתקנה של סולמות או קונסטרוקציות נוספות.

יתרון נוסף של גגות פייברצמנט הוא במראה, הגגות שומרים על מראה רענן שאינו דוהה לאורך שנים, תודות לפיגמנט הצבע המוחדר ללוח כבר בתהליך הייצור ומופיע לכל עומקו. בעוד שהפייברצמנט זמין במגוון צבעים כאשר הבולט שבהם הוא בדרך כלל אדום, מבחינת איכות הסביבה מדובר במוצר ירוק: פייברצמנט ניתן למיחזור באופן מלא, תורם ליעילות האנרגטית בזכות יתרונות הבידוד שלו ואינו מכיל חומרים מסוכנים.

ולהשלמת התמונה, עמידות ותחזוקה: גגות פייברצמנט שומרים על חוזקם ועמידותם לאורך עשרות שנים, הם לא מצריכים תחזוקה כלל ועמידים גם בפני מפני מזיקים, עובש ופטירות.

"פעם היינו מחליפים איסכורית כל יומיים, היום כל מי שמחליף גג מחליף רק לפייברצמנט." מספר יונתן מידן, רפתן, מותיקי כפר ויתקין. "אחרי שאכלתי אותה עם גג של איסכורית, התאכזבתי מאוד ומאז אני עובד רק עם צמנטבורד ורק עם אלטכנו. כשאני בא לבחור פייברצמנט בעיני זה אותו צבע ואותו מרקם אבל זה ממש לא אותו הדבר, ולכן אני קונה שירות." (מ) ▲

חוזק מקסימלי, עמידות בתנאי חומציות ולחות קיצוניים, בידוד תרמי ואקוסטי משופר, ומראה רענן לאורך שנים: פייברצמנט כובש את שוק הגגות לחקלאות בישראל.

בתחילת שנות ה-90 נראה היה כי נמצא פתרון קל: איסכורית, לוח פלדה גלית קלה ואטומה. פתרון אשר התברר כזמני בלבד כיוון שתוך שנים בודדות גגות אלו החלו להתפורר ולהוות מטרד ומעמסה כלכלית לבעלי רפתות במיוחד. ריכוזי האמוניה ורמות החומציות הגבוהה שברפת גרמו להאצת תהליכים קורוזיביים.

עמי עמיצור, מהמשק החקלאי בכפר יהושע, מספר: "רצינו להתקין מערכות סולאריות ולכן היינו חייבים להחליף גגות, חלקן היו אסבסט וחלקן היו איסכורית. בחרנו בפייברצמנט למרות המחיר כי זה גג שלא סובל מריקבונות וקורוזיה. זה פשוט גג שמחזיק יותר שנים. מנסיוני עם גגות, איסכורית מתחילה להירקב תוך שלוש או ארבע שנים, בסיבוב השני של ההתקנה של האיסכורית – זה כבר יוצא יותר יקר. אם אני מחלק את העלות ל-25 שנות פעילות המערכת הסולארית, פייברצמנט משתלם".

חוזק מקסימלי, עמידות בתנאי חומציות ולחות קיצוניים, בידוד תרמי ואקוסטי משופר, ומראה רענן לאורך שנים: פייברצמנט כובש את שוק הגגות לחקלאות בישראל.

אז מהו אותו פייברצמנט שכובש את הגגות, ואילו פרמטרים חשוב לבדוק לפני שבחרים גג?

גג צמנטבורד, או פייברצמנט הינו לוח בטון גלי חזק וקל המורכב מחול, מים וסיבים מן הצומח. לאור העובדה שלא מדובר בשום דרך בפלדה, כבר ניתן להסיק בביטחון שקורוזיה היא לא אופציה.

שיעור הבטון בלוחות נע בין 40 ל-60 אחוזים ולכן השאלה שצריכה להישאל היא: כמה בטון יש בלוח? צפיפות גבוהה יותר של בטון מעניקה חוזק מבני ומעבר לבטיחות יש לכך יתרון כלכלי מובהק. צפיפות גבוהה יותר של בטון משמעותה שאפשר יהיה להתקין את הלוחות גם במפתחים גדולים של עד 1.5 מ', ואלו תורמים להפחתת עלויות תשתית, "פטות" וקונסטרוקציות.

גגות פייברצמנט מיוצרים בכבישה ובשילוב עם כמות גבוהה של בטון מתקבל לוח דק וחזק. כבישה כפולה והטבעה של פס פוליפרופילן בטיחותי מקנה לגג עמידות גבוהה יותר בפני פגיעות

עולם היונקים של הרמן

ממשק ניהול יעיל
ונוח לשימוש

עגלה מפסרת
לחלוקת חלב

מיינקת Alma Pro

ציוד גלווה ליונקיות

מדחום רקטאלי
לבקר

מבקר המדינה "ניתן להוריד את מחיר החלב לצרכן"

ראובן זלץ

מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן הגיש בתחילת החודש דו"ח העוסק בענף החלב בישראל. לטענת המבקר מחיר החלב בישראל גבוה בהרבה ממחיר החלב באירופה וכי ניתן להוריד את המחיר. כמו כן התייחס המבקר למספר בעיות בענף, הכשרות, המחסור בחלב, רווחת הפרות ועוד. משרד החקלאות "יש מרכיבים המקשים על הרפת הישראלית". מועצת החלב "הצענו מספר פתרונות שלא נענו"

המבקר מציין כי הגורמים המרכזיים המשפיעים על עלות ייצור חלב גולמי ועל מחירו הם "עלויות המזון הגבוהות בכ-33.3% יותר מאשר באיחוד האירופי. בנוסף, המחיר בחלק ממדינות אירופה נמוך יותר בשל תמיכות ישירות שמקבלים הרפתנים

יש פוטנציאל להורדת מחיר החלב הגולמי (מחיר המטרה) שפירושו גם הוזלת מחירי החלב לצרכן, כך קובע דוח מבקר המדינה, מתניהו אנגלמן על משק החלב. המבקר מציין מספר נקודות תורפה בקביעת מחיר החלב הגולמי: הליך איסוף הנתונים לקראת קביעת מחיר המטרה, העובדה כי לא כל הרפתות משתתפות בסקר (חלקן מסרבות), איכות הבקרה על איסוף הנתונים בסקר והעובדה כי עלות השכר הנדרשת לצורך עדכון עלויות ייצור החלב מחושבת לפי ממוצע השכר במשק, בעוד המבקר טוען כי השכר בחקלאות נמוך יותר. המבקר מציין כי הגורמים המרכזיים המשפיעים על עלות ייצור חלב גולמי ועל מחירו הם "עלויות המזון הגבוהות בכ-33.3% יותר מאשר באיחוד האירופי. בנוסף, המחיר בחלק ממדינות אירופה נמוך יותר בשל תמיכות ישירות שמקבלים הרפתנים. למרות זאת, תנובת החלב בישראל גבוה ב-41% יותר מאשר מדינות האיחוד".

פוטנציאל להפחתת מחיר החלב הגולמי

בדוח כותב המבקר כי יתרונות הגודל של הרפת הישראלית, והתבססות מחיר המטרה על סקר החלב, שכולל רפתות מפסידות לצד רווחיות ונתון עלות העבודה של עובדי הרפת, שגבוה מהמשולם בפועל, מלמדים על הפוטנציאל הקיים להפחתת מחיר החלב הגולמי. לדברי המבקר ניתן להפחית את מחיר המטרה "המחיר לחלב גולמי שהיצרן מקבל מחושב

המבקר טוען, ניתן להוריד את מחיר מוצרי החלב. אנגלמן

אי אפשר לנתק את התנובה הגבוהה מההשקעות התורמות לתנובה זו

זו בעזרת גנטיקה משובחת וממשק מעולה שהוא תוצאה של שיתוף פעולה הדוק בין החקלאים, החוקרים והמשרד, תוך כדי דאגה מתמדת לבריאות הפרה ולרווחתה.

לעניין בקרה על סקר החלב

ועדת ההיגוי מבצעת ביקורות רבות על המידע שנאסף ומנותח על ידי החברה, ומנתחת את הדוחות והממצאים, ואף מבקשת מהחברה בדיקות חוזרות בכל מקום שנראה חשש או שונות לא סבירה. במקביל, המשרד מצוי בהליך לבחירת רואה חשבון מבקר שיערוך ביקורות מדגמיות על טיב הבדיקה של החברה שמבצעת את הסקר, בנוסף על בדיקות המשרד.

לעניין שיתוף הפעולה עם הסקר

לאור העובדה שכ-80% משתתפים בסקר, איננו רואים צורך לכפות השתתפות בחקיקה, בוודאי שגם בסקרי הלמ"ס שהם חובה, עדיין לא מצליחים להביא ל-100% השתתפות.

לעניין חישוב הריבית על ההון בסקר

בבדיקת הבסיס של המחירים המרביים לצרכן בבחינת רווחיות המחלבות עשינו עבודה של ועדת המחירים למעבר לשיטה הנהוגה כיום. מחיר המטרה לא נקבע בוועדת המחירים ולכן השיטה לא חלה עליו. הוועדה בחנה החלת שיטת WACC והוחלט שלא לאמץ.

על פי עלות הייצור לליטר חלב, בהתאם לסקר דו-שנתי שעורכת ועדת ההיגוי באמצעות ספק שבחירה מועצת החלב לתקופה של כ-12 שנים. לדברי המבקר, ועדת ההיגוי אינה מקיימת הליך בקרה על עבודת הסקר שמבצע הספק, אשר תוצאותיו משפיעות במישרין באופן ניכר על קביעת מחיר המטרה בכל רבעון. בקרה כזו חסרה הן בנוגע למתודולוגיות איסוף הנתונים מהרפתות, נכונות הנתונים ודיוקם, והן בנוגע לחישובים והניתוחים שעושה הספק. הוועדה נשענת רק על בדיקות סבירות כלליות, שמקיים הספק על פי הנחיית ועדת ההיגוי. המבקר מצייין "חישוב שכרם של המועסקים ברפתות לצורכי הסקר נעשה על פי השכר הממוצע הכללי במשק, שגבוה באופן ניכר מזה שבענף החקלאות. השכר הממוצע במשק בענף החקלאות הסתכם ביוני 2022 ב-8,400 שקלים לחודש, ואילו השכר הממוצע הכללי במשק היה 12,500 שקלים, פער של 48.5%, שמשפיע ישירות על מחיר המטרה".

חישוב מחיר המטרה

עוד טוען המבקר כי "הכללתן של הרפתות המשפחתיות ההפסדיות, שהן פחות יעילות, בחישוב מחיר המטרה – מעלה את מחירו ומשמרת את הרווחיות הגבוהה הממוצעת של הרפתות השיתופיות".

באשר למחסור הקבוע בחלב בחגים: "למשרד החקלאות ולמועצת החלב אין סמכות לקבל מידע עדכני ושוטף על נתוני הייצור של המחלבות. כמו כן, אין להם סמכות להורות למחלבות לווסת חלב גולמי בדרך של העברת עודפי ייצור למחלבות אחרות. טיטות התקנות להסדרת סמכויות מועצת החלב לוויסות חלב נמצאת בדיונים בין משרד החקלאות למשרד האוצר ולמועצת החלב משנת 2014. הקניית הסמכויות האמורות למשרד החקלאות ולמועצת החלב עשויה לקדם התייעלות ולהביא לצמצום המחסור בחלב בתקופות מסוימות, כמו חגי תשרי". בנושא הכשרות והשפעתו על ייצור ועלות החלב, המבקר יוצא נגד העובדה שלמשרד החקלאות אין נתונים על תוספת העלות לציבור עקב היעדר ההבחנה בין מחיר המוצרים שבכשרות מהודרת למחיר מוצרים שבכשרות רגילה, אף שהדבר משפיע גם על מחיר המטרה.

תגובת משרד החקלאות לזוה מבקר המדינה בנושא החלב

לעניין מחיר החלב הגולמי

תנובת החלב בישראל גבוהה בהשוואה למדינות שונות בעולם בעיקר לאור ההשקעות הגדולות בענף, והעלויות הנוספות שמאפשרות תנובה זו הגורמות בין היתר להפרשי המחירים, כגון האכלה במזון מרוכז, עלויות הזנה גבוהות (כ-60% מהגרעינים ומקורות החלבון מיובאים), עלויות עבודה גבוהות, בעיות וטרינריות, עיור, השפעה על תנאי מזג האוויר ברפתות, תנאי אקלים קיצוניים, משאבי קרקע ומים מוגבלים, שינוי שער החליפין ועוד, ולכן אי אפשר לנתק את התנובה הגבוהה מההשקעות התורמות לתנובה זו. בנוסף, יש לציין כי פרט לגודל הרפת יש עוד מרכיבים רבים שמקשים על הרפת בישראל כגון דרישות לטיפול בשפכים, מחיר מים, מרחק ממקורות המזון, עלות עבודה, מע"מ ועוד המשפיעים על הפרשי המחירים. על מנת לספק את מלוא דרישת החלב ותוצריו לאוכלוסייה, אנו נדרשים לעבוד עם עדר פרות מצומצם עם תנובת חלב גבוהה לפרה. אנו מצליחים במשימה

לעניין חישוב רכיב שכר העבודה העצמית

השכר הממוצע בחקלאות, הינו של פועלים בחקלאות וכולל בתוכו גם עובדים זרים, וכן משקף שכר פועלים ללא סיכון וללא אחריות. הרפתן הוא בעל עסק ואמור לקבל תמורה של ניהול ובעלות על עסק הנמצא בחשיפה של מיליוני ש"ח ואין כל הגיון לקבוע שכר בעלי רפת לפי שכר של פועל מן המניין בחקלאות. לאור זאת נקבע בעבר להשוות לאלטרנטיבת השתכרות של שכיר ממוצע במשק שגם היא נמוכה ביחס לרמת הסיכון והאחריות בהשקעה בהקמה וניהול של רפת.

לעניין פערי הרווחיות

ברפתות במגזר השיתופי לעומת המשפחתי, לא מחולקת כאן כל הטבה והמחיר נקבע לפי ממוצע הענף, המשרד סבור שנכון שיש תמריץ לכל רפתן לפעול להתייעלות ולהיות מעל הממוצע ברווחיות. אם לא היה לכך תמריץ לא היו נשארות רפתות ובטח לא הייתה מגמת שיפור והתייעלות ברפתות.

לעניין התמיכות בענף

ארגון הסחר העולמי מכיר בזכותן של מדינות לספק תמיכות עקיפות אלה משיקולי מדיניות שאינם קשורים לסחר – כגון ביטחון מזון והגנת הסביבה. על פי ההסכם ישראל זכאית לתמיכה ומרחב מדיניות כזה של 10% מכלל ערך הייצור בכל ענף חקלאי וכן לתקרת תמיכה נוספת של 569 מיליון דולר, על פי שיקולי מדיניות כפי שתמצא לנכון. בראשם של הנימוקים להמשך התכנון הענף החלב נמצאת חשיבות ייצור מזון בסיסי בישראל, והעובדה שמדובר במוצר רגיש מאוד בו לא מתקיים כמעט סחר עולמי (ודאי לא סחר באזור שלנו), יכולת שימור הפריסה ההתיישבותית וחיזוק הפריפריה. שיקולי מדיניות חקלאית התואמים את הסכם החקלאות, כל עוד סך התמיכה לא עולה על התקרה של 569 מיליון דולר. אין זה נכון שרק בישראל ובקנדה קיים תכנון. בכל מדינה מערבית ישנה הסדרה של הענף, לעיתים על ידי המחלבות, תאגידי רפתנים וכדומה.

לעניין השמדת חלב

המשרד מבקש להדגיש כי הענף והמועצה עושים את המרב שלא להשמיד חלב. שפיכת חלב הינה האופציה האחרונה במניפת האפשרויות, ומבוצעת רק כאשר אין ברירה כשיכולת העיבוד והייבוס קטנים מהיצע החלב. דבר זה קורה בעיקר לאחר חגים הצמודים ליום השבת, כאשר יש מיעוט ימי עיבוד, וכשהכשרות אינה מאפשרת גמישות בניצול היצע החלב הגולמי בנקודות אלו. עוד יצוין כי המשרד מנסה לקדם את תקנות הוויסות, אך נעצר על ידי משרד האוצר.

לעניין הכשרות

לאור מספר רב של סוגי כשרות, פיקוח המחירים אחיד ואינו יכול להיות בהתאם לכל כשרות וכשרות. כמובן שהמשרד אינו יכול להנחות למחלבה באיזה כשרות להשתמש.

לעניין מבדקי רווחה ובריאות ברפתות

נושא הביקורות בכלל משקי היונקים בישראל, ובכלל זה גם רפת החלב, ממוחשבים בימים אלה על מנת להיעזר במודל סדור לקביעת היקף הביקורות והנושאים שידקו בהן, שתעשה על פי גורמי סיכון וממצאי ביקורות קודמים. הביקורות במשקים יכללו היבטי צער בעלי חיים, בריאות, ניהול מצבת הבקר ועוד. גם כיום, טרום מחשוב הנושא, נעשה מעקב אחר תיקון הליקויים על ידי השירותים הווטרנריים. בנוסף, מדריכי המשרד עברו הכשרה בנושא רווחה, ומסייעים בידי המשרד כ"עניינים שלו בשטח", וכשגורמים של העברת דרישות המשרד למשקים.

לעניין תקנות גידול עגלים הן נמצאות בישראל האחרונה לפני פרסום מחודש להערוך ציבור

מועצת החלב "העלויות בישראל גבוהות מהעלויות באירופה" ממועצת החלב נמסר בתגובה לדו"ח המבקר: "קיבלנו בתודה את דו"ח מבקר המדינה ואנו לומדים אותו. יחד עם זאת, מבחינה ראשונית של הדו"ח עולה כי חלק מהנתונים עליהם מבסס המבקר את טענותיו אינם מעודכנים. כך לדוגמא: מהשוואה של מחיר המטרה בישראל (בשער המשק) למחיר הממוצע באיחוד האירופי, כפי שמפורסם באתר הרשמי של נציבות החקלאות האירופאית, עולה כי ב-2022 מחיר המטרה בישראל היה גבוה ב-22% בלבד מאשר בממוצע האיחוד האירופי. פער זה הצטמצם ל 17% בלבד ברבעון הראשון של 2023.

הסיבות העיקריות לפער במחירי המטרה

- עלויות ההזנה של הפרות באירופה נמוכות משמעותית בהשוואה לישראל.
 - תנאי הייצור בישראל וההתמודדות עם האקלים החם דורשים מהרפתנים השקעה גדולה בצינון הפרות דבר הכרוך בעלויות גבוהות של חשמל ומים.
 - המגדל באירופה נהנה מתמיכות ישירות ומסיוע מצד המדינה ובארץ לא.
 - אילוצי הכשרות מעלים את עלויות הייצור כגון היערכות לפסח ומעבר למזון מיוחד ויקר לפני, בזמן ואחרי החג, צבירת מלאים לקראת שנת שמיטה ועוד.
- פער זה מתגלגל למחלבות ואליו מתווספים:
- עלויות כשרות נוספות הנובעות מהשבבת קווי יצור בשבתות וחגים, קווי ייצור מקבילים לרמות הידור שונות (כשרות רגילה, מהדרין, בד"צ) מערך משגיחים ומצלמות לפיקוח. סך עלויות הכשרות מגיע לכדי כ-10% מהפער מול אירופה.
 - בישראל מוספים למחיר מוצרי החלב 17% מע"מ בעוד שבאירופה המע"מ על מוצרי חלב מופחת ובחלק מהמדינות אין כלל מע"מ על מוצרי חלב.
 - מחירי המים לתעשייה והארנונה לעסקים בישראל גבוהים בהשוואה למחירים ב-OECD.
- לאורך השנים וגם בעת האחרונה הציעה מועצת החלב מספר פתרונות להוזלת מוצרי החלב: הפחתת מע"מ על מוצרי חלב בפיקוח ותמיכות לחקלאים. לצערנו עד כה לא קיבלו את הצעותינו.

בהתייחס לטענות בדו"ח בדבר רווחת בעלי החיים

הנושא מצוי באחריות השירותים הווטרנריים. יחד עם זאת מועצת החלב משקיעה משאבים ועוסקת בנושא: הדרכה, מחקר, ייעוץ והגדלת המודעות. מצב רווחת בע"ח בישראל בהשוואה למדינות אחרות הוא טוב בהיבטים של טיפול וטרינרי, שטחי ותנאי מחייה לפרה, שקתות, מזון איכותי ונגיש ועוד. אינדיקציה למצב הטוב בתחום זה היא התנובה הגבוהה של הפרה הישראלית – פרה הנמצאת בעקה יורדת בתנובתה. איציק שניידר, מנכ"ל מועצת החלב "אנו לומדים לעומק את דו"ח המבקר ואין ספק כי יש תמיד צורך בצעדים לשיפור. הנתונים המעודכנים של שנת 2023 לצערי אינם מצויינים בדו"ח, אך ניכר כי יש צמצום בפער המחירים אל מול ה-OECD. שינויים מבניים שבוצעו בענף הביאו להתייעלות משמעותית, תוך שמירה על איכות החלב, וזאת למרות שענף החלב אינו נתמך על ידי המדינה ועל אף עלויות הייצור הגבוהות במיוחד בישראל". ▲

תוצרת
איטליה

מאוררי ענק עבור חקלאות ובעלי חיים

רפתות • דירים • לולים

עד 500,000 מק"ש

שיפור תפוקת החלב

חיסכון באנרגיה
אורור בעלויות נמוכות בקיץ,
ייבוש המתחם בחורף

10 שנות אחריות
שירות מרחוק ובמקום

3000 התקנות בישראל

לפרטים: מוטי ניר 054-7912860 • www.venta.co.il • motin@venta.co.il

רח' העבודה 4, אזור התעשייה רמלה • טל. 08-9207004 • פקס: 08-9207005

על מי אתם עובדים? מבקר המדינה נזכר שיש "פשיעה חקלאית"

ראובן זלץ

זר שיזדמן ויקרא את דו"ח מבקר המדינה על הפשיעה החקלאית, יחשוב בטעות כי מדובר באיזה עניין זניח המטריד אך ורק כמה חקלאים בפריפריה. כל מי שקורא את הדו"ח המפורט של מבקר המדינה במושא הפשיעה החקלאית, עשוי להתבלבל ולחשוב כי הדו"ח עוסק באיזו תופעה שולית במדינה רחוקה. שום מילת ביקורת קשה, שום דרישה אולטימטיבית, אין שום אחריות שילוחית, אשמים, כאילו ומדובר במכה משמים. דו"ח נעים כזה, לצאת ידי חובה. ולחשוב שמדובר בתופעה אולי הקשה, המסוכנת והמאיימת על עתיד החקלאות כחול לבן ובעצם על החברה הישראלית כולה. דו"ח בושה! •

כל מי שציפה כי מבקר המדינה מתניהו אנגלמן, ינפיק דו"ח שיסעיר את המדינה, יצביע על המחדלים, על האשמים וידרוש מהמדינה לפעול מיידית נגד תופעה זו, התאכזב. לאחר כשנה של עבודה, הדו"ח שנכתב ועוסק בפשיעה החקלאית, הוא עוד מסמך שכנראה לא יתרום למאבק החקלאים. צריך לומר את הדברים, הרי מדובר באחת מהתופעות הקשות ביותר בישראל מזה עשור וחצי לפחות ונדמה כי המבקר ואנשיו, פשוט לא קולטים את גודל התופעה, חומרת העבירות והנזקים שכבר בשנת 2016 נאמדו ביותר ממיליארד שקלים. וכך כותב המבקר בפתיח "הפשיעה החקלאית היא פשיעה המכוונת לפגיעה בענפי החקלאות השונים באמצעות גניבה של בעלי חיים או תוצרת חקלאית, גניבת ציוד חקלאי, פגיעה בבעלי חיים, הסגת גבול והשתלטות על שטחי מרעה, הצתות, גרימת נזק לציוד, לתשתיות ולשטחים חקלאיים.... בשנת 2008 הטילה משטרת ישראל (המשטרה) על משמר הגבול (מג"ב) את האחריות לטיפול בפשיעה החקלאית במרחב הכפרי. אחד מתפקידיו הוא לסייע ליחידות המשטרה בלחימה בפשיעה במרחב הכפרי, תוך מתן דגש על טיפול בעבירות פשיעה חקלאית. במאי 2017 פרסם משרד מבקר המדינה דוח ביקורת בנושא "התמודדות משטרת ישראל עם הפשיעה החקלאית" (הביקורת הקודמת). ביקורת זו היא ביקורת מעקב על תיקון הליקויים שעלו בביקורת הקודמת (להלן גם - הביקורת הנוכחית)". זהו, ככה, כמעט באדישות, מתאר מבקר המדינה את המחדל המתמשך של הפשיעה החקלאית, יש מי שמכנה זאת, טרור חקלאי.

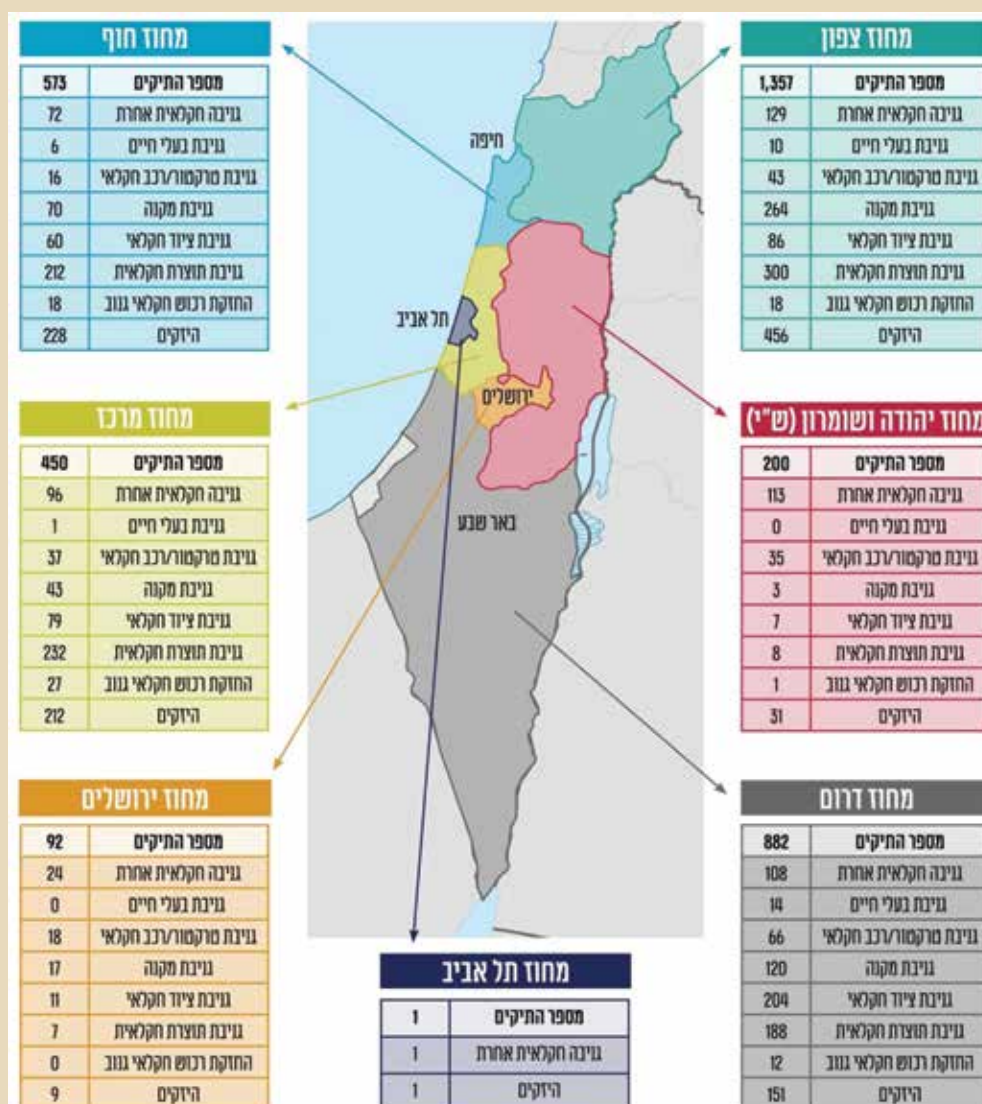
אנחנו ב'משק הבקר והחלב' שמנו למטרה לא להרפות מנושא זה, לעקוב וללוות את מה שלדעתנו ולדעת רבים וטובים, הפך למכת המדינה הקשה ביותר, המאיימת לא רק על החקלאים, אלא על החברה הישראלית כולה. פשיעה חקלאית, או טרור חקלאי בפי אחרים, הפכה בעיקר בעשור האחרון למחוללי הפשיעה והעבריינות הקשים ביותר. נזקי הפשיעה החקלאית נאמדים במיליארדי שקלים בשנה, אך אף אחד לא באמת חישב בצורה מסודרת את הנזק הכלכלי, חברתי ואת נטישת ענפי החקלאות וחמור מכך, שטחים חקלאיים ברחבי הארץ בעיקר בפריפריה ותפיסת חלק מהשטחים על ידי פורעי חוק, או גורמים עוינים למדינה. רק בחודש האחרון, רשימה חלקית, בוצעה גניבה של 3 טון פלפלים משטח חקלאי ממושב תומר. הנזק מוערך בכ-50,000 ש"ח. תלונה הוגשה למשטרה נגנב עגל ממשק מרגי במושב נווה מיכאל. בשישי האחרון, נתפסה גניבת תוצרת חקלאית מסוג תפוחי אדמה בשטחי מח"ע (באזור צהלים), החשודים שוחררו באזהרה. נגנב טרקטור ממשק בכמהין, הוגשה תלונה למשטרה לאחר סריקות, נמצא הטרקטור, 40 ק"מ מהמשק. נתפסו חשודים בזמן אמת בעת גניבת תוצרת חקלאית (שום) משטחי היישוב שומריה. זאת ועוד דווח על פריצה לחוות לולים. הפורצים חתכו גדרות וחדרו דרך הלולים אל חצר מפעל מתכת הסמוך של כפר מנחם. מחוות הלולים נגנבה עגלת שירות שנמצאה מחוץ לגדר בשעות הבוקר ועזרה לגנבים להוביל חומרי גלם של מתכות. ממפעל המתכת נמסר שנגנב חומרי גלם מחוץ למפעל. תלונה הוגשה למשטרה. וכך זה על בסיס יומי בכל רחבי הארץ.

המדינה"; שיעור הסגירות של תיקים בעילת "עבריון לא נודע" עומד על כ-70% מסך מקרי סגירת תיקים של עבירות פשיעה חקלאית, והדבר מעיד על קושי בתפיסת עבריינים מבצעי פשיעה חקלאית; ב-20 השנים האחרונות עשה מג"ב שינויים תכופים במבנה הארגוני שלו, ואלו הביאו לכך שכיום יחידות הסיוור הכפרי אינן פועלות באופן קבוע ורציף בשטחים החקלאיים, ועקב כך נפגעת תחושת הביטחון של התושבים במרחב הכפרי....".

פשיעה חקלאית לפי סוג העבירה, בחלוקה למחוזות המשטרה, 2018 - 2021. ▲

לסיכום, כלום ושום דבר

לא אעיף אתכם בציטוטים מהדו"ח בן ה-64 עמודים, אתם מוזמנים להשתעמם ממנו באתר מבקר המדינה. דבר אחד בטוח, מהדו"ח הזה לא יהיה פתרון ובטח לא יהיה שינוי במחדל המתמשך של הפקרת חקלאי ישראל לכנופיות פשע וטרור חקלאי. וכך מסכם המבקר "בביקורת המעקב עלה כי חלק מהליקויים טרם תוקנו - מידת האמון שהציבור במרחב הכפרי רוחש למשטרה היא בינונית, ומשיחות עם חקלאים עלה שהם מיואשים מ"אוזלת היד של המשטרה בטיפול בפשיעה חקלאית" כהגדרתם, ו"חשים שהופקרו על-ידי

עלויות ותנאי הייצור גורמים לפער המחירים בין ישראל לאירופה. מועצת החלב בתגובה לדו"ח.

השפעת מינונים שונים של ויטמין A על ייצור חלב וסיכון לקטוזיס בפרות בתקופת המעבר

יואב שעני וד"ר גבי עדין
תחום בקר לחלב | אגף בע"ח | שה"מ

**מאמר מעניין שפורסם
ב-Journal Dairy of science.
במאמר מספר נושאים חשובים
הנושקים לרפת הישראלית למרות
השוני הן בהרכב המזון הגס והן
במשק ההזנה •**

בחרנו לתרגם את המאמר הנ"ל מכיוון שהוא מתייחס למס' נקודות הרלוונטיות לרפת הישראלית

1. המודל המחקרי בניסוי זה ייחודי ומקורי ומנסה לענות על תופעה רווחת בפרות חלב גבוהות תנובה – נידוד שומנים בתקופת המעבר וקטוזיס תת-קליני.
2. במחקר זה, למרות השימוש במנות עם ריכוז מזון גס גבוה מהמנות בישראל, נבחנו רמות ויטמין A במנה במינונים הרלוונטיים לרפת הישראלית.
3. מחקר זה מדגיש את ההשפעות השליליות העלולות להיווצר ממתן עודף של ויטמין A, דבר אשר לדעתנו לא ניתן לו מספיק דגש עד כה בממשק ההזנה בישראל.

רקע

דרישות האנרגיה הגבוהות של פרות חלב בתחילת התחלובה גורמות לעתים קרובות למצב של מאזן אנרגיה שלילי אשר מוביל לעלייה בפירוק ושינוע חומצות שומן במערכת הדם. תהליך זה עלול לגרום למצב של קטוזיס. ויטמין A הינו ויטמין מסיס בשמן החיוני לראיה, גדילת תאים, ביצועי הפוריות והתמיינות של תאי אפיתל ותאים מזנכימלים (רקמת החיבור העוברית). פעילות ויטמין A בגוף בע"ח נמדדת לפי רמות/שיעור הרטינול אשר אינו נמצא בצמחים, אך בטא-קרופן המצוי בצמח יכול להפוך בעזרת פעילות אנזימתית בגוף הפרה לרטינול. מעבר לתפקידים אלו נמצא לאחרונה כי ויטמין A משפיע ברמת התא על ביטוי גנים הקשורים לחומצות שומן. לויטמין A תפקיד חשוב ברגולציה על התמיינות תאי שומן (תאים אדיפוציטים). מחקרים שונים

המחקר בא לקבוע
האם אספקת ויטמין A
ברמות גבוהות או
נמוכות מהמלצות
ה-NRC 2001, יגרמו
לשינוי המטבוליטיים
בפלסמה, המצב גופני,
ומשקל גוף ותנובת חלב
בפרות בתקופת המעבר

במעלי גירה מצאו שמינון חסר של ויטמין A גרם לעליה בריכוז ברקמת השומן התוך שרירית לעומת בע"ח שניזונו בכמות מספקת. מנגד כאשר האכילו מעלי גירה בעודף ויטמין A נצפתה עלייה בניוד רקמות שומן. מכך עולה שויטמין A יכול להשפיע על מטבוליזם של רקמת שומן, וככל הנראה על רמת ניוד השומנים בפרות בתקופת המעבר.

מטרת המחקר

המחקר בא לקבוע האם אספקת ויטמין A ברמות גבוהות או נמוכות מהמלצות ה NRC 2001, יגרמו לשינוי המטבוליטים בפלסמה, המצב גופני, ומשקל גוף ותנובת חלב בפרות בתקופת המעבר. השערת החוקרים הייתה כי אספקה נמוכה של ויטמין A תצמצם את ניוד השומנים בגוף הפרה מה שעשוי לצמצם את מקרי הקטוזיס התת-קליניים אך גם את תנובת החלב בשל מחסור באנרגיה זמינה. בניגוד לכך, שיעור החוקרים שאספקת עודפי ויטמין A תגרום לניוד מוגבר של שומנים בגוף הפרה ולכן תגביר את מקרי הקטוזיס התת-קליניים, דבר אשר יוביל לפגיעה בייצור החלב.

שיטות וחומרים: 42 פרות ו-21 מבכירות שימושו בניסוי שנערך במבנה של אקראיות גמורה. הפרות בניסוי יובשו כ-60 יום לפני מועד ההמלטה המשוער ובתקופה זו הוזנו במנת

יבשות אופיינית לאזור (שהורכבה מ-25% תחמיץ תירס, 28% תחמיץ אספסת, 31% שחת עשבונית, 5% כוספה סויה ו-10% תירס גרוס). מנה זו הכילה פרמיקס ויטמינים שלא כלל ויטמין A וזאת על מנת לרוקן את מצבורי ויטמין A בכבד. הפרות הוכנסו לתאי קשירה 14 יום לפני מועד ההמלטה המשוער, ושהו בהם עד 30 ימים לאחר ההמלטה. בעת המעבר לתאי הקשירה הפרות שויכו לאחת מ-3 קבוצות טיפול כאשר בכל אחת 14 פרות ו-7 מבכירות. במהלך התקופה בה שהו הפרות בתאי הקשירה, הן קיבלו מנות זהות בהרכבן אך שונות בריכוז הויטמין A (טבלה 1). הטיפולים בניסוי היו:

1. ביקורת (CON) קיבלו ויטמין A בהתאם להמלצות ה-NRC 2001 (75,000) יחידות בינלאומיות (יחב"ל)
2. (LVA) קבוצה זו לא קיבלה תוסת ויטמין A במנה
3. (HVA) קבוצה זו קיבלה ויטמין A בכמות הגדולה פי 2.5 מההדרשות התזונתיות (187,500 יחב"ל לפרה ליום).

הערת המתרגמים: לשם השוואה, שיעור ויטמין A במנות ההכנה והחולבות בישראל המומלץ ע"י ועדת הזנה הנו 120,000 יחב"ל/פרה/יום

טיפולים אלו סופקו לפרות החל מ-14 יום לפני מועד ההמלטה המשוער ועד 30 יום לאחר ההמלטה. לאחר 30 ימי

טבלה 1 הרכב ותכולת מנות הניסוי בתקופה שבין 14 יום לפני ההמלטה ועד 30 יום לאחר ההמלטה

מנת חולבות			מנת הכנה להמלטה			
HVA	CON	LVA	HVA	CON	LVA	
מזון, % מח"י						
27.9	27.9	27.9	29.7	29.7	29.7	תחמיץ תירס
-	-	-	25.6	25.6	25.6	תחמיץ שיפון
16.2	16.2	16.2	-	-	-	תחמיץ אספסת
5.22	5.22	5.22	29.5	29.5	29.5	שחת עשבונית
21.2	21.3	21.3	3.33	3.36	3.38	תירס גרוס
15.6	15.6	15.6	6.08	6.08	6.08	כוספה סויה
9.06	9.06	9.06	3.2	3.2	3.2	קליפות סויה
1.22	1.22	1.22	0.21	0.21	0.21	שומן מוגן
3.45	3.45	3.45	2.35	2.35	2.35	פרמ' ויטמינים ומינרלים
0.040	0.010	0.000	0.053	0.021	0.000	ויטמין A
תכולות						
16.5	16.4	16.5	13.3	13.1	13.4	חלבון כללי
49.3	49.3	49.3	84.8	84.8	84.8	מזון גס
31.0	31.1	32.1	49.5	49.7	49.7	NDF
2.90	2.93	2.98	2.27	2.31	2.34	חומצות שומן
23.7	23.7	24.4	12.6	12.6	12.6	עמילן
0.88	0.93	0.91	0.47	0.50	0.45	סידן
0.36	0.39	0.39	0.31	0.31	0.31	זרחן
0.23	0.23	0.24	0.24	0.24	0.25	מגנזיום
1.60	1.68	1.70	2.05	2.06	2.05	אשלגן
5.37	2.50	0.47	4.70	1.81	0.57	רטינול, מ"ג/ק"ג ח"י

טבלה 2 צריכת מזון ונתוני יצור ממוצעים בקבוצות הניסוי

מדד	LVA	CON	HVA	שת"מ	מובהקות לינארית
צריכת מזון					
הכנה להמלטה ¹ , ק"ג ח"י ליום	10.7	10.6	10.6	0.37	0.75
אחרי ההמלטה ² , ק"ג ח"י ליום	19.1	19.2	19.2	0.78	0.22
מדדי יצור					
תנובת חלב, ק"ג	43.7	45.3	41.9	2.07	0.27
שומן בחלב, %	4.08	4.04	4.18	0.152	0.55
חלבון בחלב, %	2.90	2.86	2.94	0.036	0.25
לקטוז בחלב, %	4.96	4.94	4.92	0.021	0.13
שומן בחלב, ק"ג	1.75	1.79	1.70	0.072	0.47
חלבון בחלב, ק"ג	1.28	1.29	1.24	0.061	0.40
חמ"א ³ , ק"ג	46.2	47.3	44.6	1.88	0.31
לרת"ס ⁴	4.35	4.38	4.89	0.126	0.01>

1. צריכת מזון בין 14 יום לפני ההמלטה עד יום ההמלטה
2. צריכת מזון מהמלטה עד 30 יום בתחלובה
3. חלב מושווה אנרגיה - $0.327 \times \text{ק"ג חלב} + 12.95 \times \text{ק"ג שומן} + 7.2 \times \text{ק"ג חלבון}$
4. לוג ספירת תאים סומטיים

חליבה הפרות הועברו לשהות בסככות תאי רביצה יחד עם שאר הפרות בעדר. הפרות הוזנו לצריכה חופשית וצריכת המזון נמדדה מדי יום בניקוי השאריות. הפרות נחלבו פעמיים ביום ונשקלו בשני ימים רצופים מדי שבועיים לקביעת משקל הגוף. דגימות דם נלקחו מוריד הזנב 14 יום לפני ההמלטה, 2, 5, 10, 15 ו-30 יום לאחר ההמלטה.

תוצאות

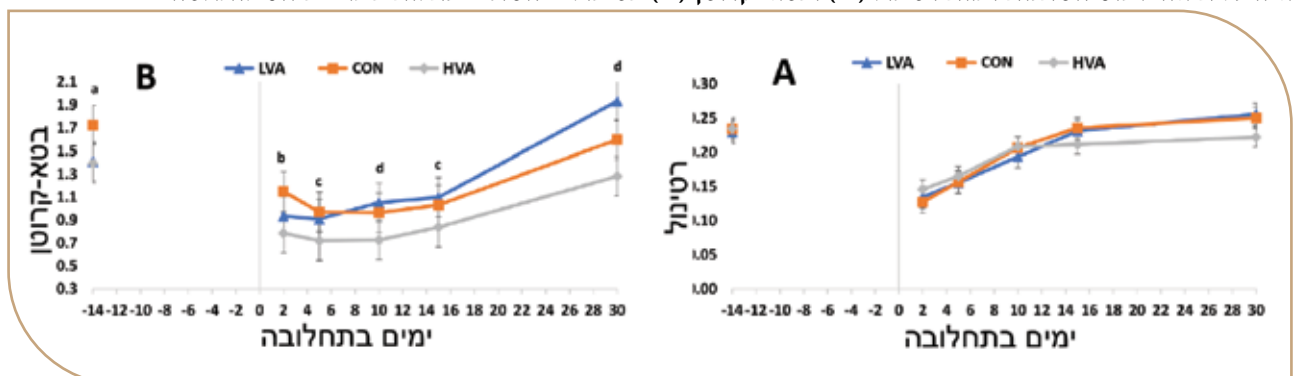
לא נמצאו הבדלים מובהקים בצריכת המזון בין הטיפולים בניסוי הן בתקופת ההכנה להמלטה והן בתחילת התחלובה

טבלה 3 ריכוז מטבוליטים בדם ומדדי הקולוסטרול הראשון בקבוצות הניסוי

מדד	LVA	CON	HVA	שת"מ	מובהקות לינארית
מטבוליטים בדם					
רטינול, מ"ג/ליטר	0.20	0.20	0.20	0.013	0.89
NEFA	331	324	314	24.8	0.6
BHB	1,004	1,027	894	107	0.35
קולוסטרול					
כמות, ק"ג	7.2	7.31	5.25	1.187	0.22
ריכוז רטינול, מ"ג/ליטר	1.89	1.61	2.08	0.262	0.53
תנובת רטינול, מ"ג/יום	13.5	11.5	10.7	2.68	0.48

לא נמצאו הבדלים בתנובת החלב, ובתנובת השומן והחלבון היומית (טבלה 2). כמו כן לא נמצא הבדל מובהק בריכוז השומן בחלב אשר היה גבוה יותר ככל שאספקת ויטמין A הייתה גבוהה יותר (טבלה 2). בנוסף נמצא הבדל מובהק ברמות הסת"ס בחלב, ככל שאספקת ויטמין A הייתה גבוהה יותר, רמות הסת"ס היו גבוהות יותר. יתכן וההסבר נובע מכך שתנובת החלב של קבוצת ה-HVA הייתה נמוכה (אך ללא הבדל מובהק) מתנובת החלב של שתי קבוצות הניסוי האחרות. לא נמצאו הבדלים במשקל הוולדות בין הטיפולים, וכן לא נמצאו הבדלים מובהקים בכמות הקולוסטרול הראשון, ובריכוז ותנובת הרטינול בקולוסטרול ובחלב (טבלה 3). בניגוד להשערת החוקרים, לא נמצאו הבדלים מובהקים בריכוז חומצות השומן החופשיות בדם (NEFA), בטא-הידרוקסיבוטיראט (BHB) וריכוז הרטינול בדם הפרות (טבלה 3). לא נמצאו הבדלים מובהקים בריכוז הבטא-קרופן והרטינול בדם הפרות אך כן נמצא כי ריכוז הרטינול מגיע לנדיר סמוך להמלטה ומתחיל לעלות בהדרגה עד ליום 15 בתחלובה, לעומת זאת ריכוז הבטא-קרופן המשיך לרדת לאחר ההמלטה ונשאר יחסית יציב עד ליום 15 (איור 4). לאחר מכן, ריכוזו בדם התחיל לעלות בהדרגה לפחות עד יום 30 בתחלובה.

איור 4. תיאור דפוס השתנות רמות רטינול (A) ובטא-קרופן (B) בטיפולים השונים כתלות בימים ביחס להמלטה

תנובה

קפה קר טעים עם חלב טרי

דיון בתוצאות

מטרת הניסוי הייתה לבדוק האם רמת ניווד השומנים בגוף והסיכון לקטוזיס מושפעים מאספקת רמות שונות של ויטמין A במנה, והאם תגובה זו תשפיע על ייצור החלב בתחילת התחלובה. כדי לבדוק השערה זו החוקרים ניסו לרוקן את מצבורי ויטמין A בכבד ע"י מתן מנה ללא כל תוספת של ויטמין A במהלך תקופת היובש ועד ההכנה להמלטה (כ-45 יום). מחקרים קודמים בבקר לבשר הראו ש 45 יום אינם מספיקים כדי לרוקן את מאגרי הויטמין A בכבד אך ההשערה הייתה כי בפרות חלב, להן דרישה גבוהה יותר לויטמין A בגלל הפרשה גבוהה יותר של ויטמין A בקולוסטרום ובחלב, תקופה של 45 יום תהיה מספיקה כדי לדלל מספיק את מאגרי הויטמין בכבד. למרות ההבדלים ברמת אספקת ויטמין A במנות ותקופת ההקעה לא נמצא כל הבדל ברמת הרטינוול בדם, דבר אשר ככל הנראה נובע מהבקרה ההדוקה על רמות הרטינוול בדם ע"י חלבון קושר רטינוול בכבד. המשך ירידת ריכוזי הבטא-קרופן בדם הפרות עד שבועיים לאחר ההמלטה יחד עם עליית ריכוזי הרטינוול לאחר ההמלטה מרמזות כי מתבצעת המרה של בטא-קרופן לרטינוול כדי לשמור על ריכוזו. ניסוי זה לא הצליח לייצר הבדלים ברמת הרטינוול בדם בין הטיפולים, זו ככל הנראה

הסיבה לכך שלא נצפו הבדלים ברמת ניווד השומנים בגוף (דבר המתבטא ע"י רמות NEFA בדם), וכן בסיכון לקטוזיס תת-קליני (המתבטא ברמות בטא-הידרוקסי בויטראט). בניסוי זה נמצא שרמות הסת"ס היו גבוהות יותר בפרות שקיבלו אספקת ויטמין A גבוהה יותר. ממצא זה אינו עולה בקנה אחד עם חלק מהעבודות שבחנו רמות שונות של אספקת ויטמין A אך למרות שאספקת ויטמין A תורמת למערכת החיסון ישנם ממצאים כי עודף ויטמין A עלול לגרום לפגיעה.

סיכום

בניסוי זה החוקרים לא הצליחו לאושש את השערת המחקר בשל חוסר ההצלחה לייצר הבדל ברמת הרטינוול בדם, למרות זאת, ההבדלים ברמות התאים הסומטיים בין הטיפולים דורשים מחקר המשך שיבחן את השפעת רמות גבוהות של ויטמין A על מערכת החיסון.

מחקר זה מחדד את המורכבות והקושי בניסויים הקשורים לוויטמינים ומיקרואלמנטים בחיה השלמה וכן שם דגש על הסיכונים במתן עודף ויטמין A. ▲

את המאמר המקורי של מ. רודריגז וחוב' (2023) מהמחלקה לבעלי חיים, אוניברסיטת אוהיו, ניתן למצוא בקישור הבא
<https://doi.org/10.3168/jds.2022-22491>

מו מהשטח...

משק הבקר והחלב 424 מדור פרסומי

הדברת זבובים ברפת

זבובים ברפת הן מן מטרד ידוע מזה שנים רבות. מזון זמין בכל מקום כל הזמן, כושר התפתחות בכל תנאי מזג אויר ויכולת תעופה למרחק, הופכים את הזבוב לבעייתי להדברה. יכולתו של הזבוב להעביר מחלות שונות לבני האדם ולפגוע בבריאותן ובהתפתחותן של חיות המשק, בתנובת החלב הבשר והביצים, גורמים לנו "להלחם" בהם על מנת להגן על בריאותנו ועל בריאות המשק החי שלנו. במשך השנים פותחו חומרים ומלכודות שונות ללכידת זבוב הבית הזבוב השוקיים - המזיקים העיקריים של הבקר, חלק מחומר ההדברה הם רעילים והיכולת להשתמש בהם מוגבלת גם לנו כמשתמשים וגם לחי. לאחר לימוד ממושך של דרכי התנהגות הזבוב וניסויים רבים פותח בישראל לפני כעשר שנים דבק בצבע צהוב - אמריליו - לא רעיל! על בסיס מים, עמיד בגשם

ובהמטרה ובעל כושר הדבקה ארוך טווח. הגוון הנכון של הצהוב מושך אליו את הזבובים בהמוניהם והם נדבקים אליו ללא יכולת להשתחרר. היותו של הדבק צהוב מאפשר למשתמש למרוח או לרסס אותו על משטחים (לא סופגים) שונים הנמצאים בסביבה וכשהמשטח מלא בזבובים, פשוט מרעננים את הדבק ע"י ריסוס חוזר של אמריליו על הזבובים הלכודים, כל זאת מבלי להחליף את המשטח עצמו.

הגמישות והקלות ביישום האמריליו של חברת לוקסמבורג ויכולת הלכידה ההמונית שלו הופכים את האמריליו לאטרקטיבי במיוחד. אין ספק שלא נצליח ללכוד את כולם אבל בהחלט נדלל משמעותית את האוכלוסייה של הזבובים למיניהם. בכל נקבת זבוב שלכדנו מנענו הטלה של עד 1000 ביצים !!! מחזור חי הזבוב בקיץ הוא 8-10 ימים.

לוקסמבורג תעשיות בע"מ

www.luxembourg.co.il 03-796 4300 טל: לוקסמבורג

לפרטים נוספים: דניאל 050-2933326 gddaniel@luxembourg.co.il

הטרקטור הטלסקופי הייחודי של מרלו

סדרת הטרקטורים האקסקלוסיבית **MULTIFARMER** של יצרנית המעמסים הטלסקופיים הוותיקה **MERLO** נולדה מתוך קונספט חדשני ורצון לענות על צורך חסר של השוק לשלב את יכולות ההפעלה של טרקטור עם הרבגוניות של מפעיל טלסקופי.

שילוב זה הוביל ליצירת

ה-**MULTIFARMER** הראשון, המעמיס הטלסקופי היחיד בשוק המצויד ב-PTO ו-3 נקודות מאחור. וכך החקלאי יכול לקבל את הטוב משני העולמות - טרקטור ומעמיס טלסקופי.

ביצועים נדירים

ה-Multifarmer המקורי מציע את כל הביצועים של מעמיס טלסקופי בעל כושר הרמה של 3.4 טון ומעלה (ישנם מס' דגמים) בשילוב עם התכונות של טרקטור עם 140 כ"ס. הסוד הגדול של הצלחתו הוא היכולת לפעול בשני מצבים נפרדים. במצב טרקטור, הסרן האחורי נעול, בדיוק כמו טרקטור, בעוד החזית נעה בחופשיות. תכונה ייחודית נוספת היא שניתן לפלס את הסרן האחורי הנעול בצורה הידראולית, בניגוד לטרקטור, מה שיכול להיות במקרים מסוימים יתרון מובהק.

במצב מעמיס טלסקופי, הסרן הקדמי ננעל ליציבות מירבית. זו הסיבה שביצועי ההרמה של ה-MULTIFARMER טובים בהרבה משילוב טרקטור/מעמיס רגיל. כמו כן ניתן גם לפלס את הסרן הקדמי, מה שמאפשר ל-MULTIFARMER להתרומם באופן אנכי ולמקסם את ביצועי ההרמה כמו מעמיס טלסקופי רגיל. למולטי פארמר יש שלושה מצבי היגוי:

- סרטני - כל הגלגלים לאותו כוון יתרון: סיבוב מלא במקום
- קדמי - היגוי לצדדים של הגלגלים הקדמיים והאחוריים מכוונים קדימה (כמו ברכב)

- משולב - הגוי הקדמיים לכיוון אחד והאחוריים לכיוון הנגדי

למולטי פארמר הנעה של 4x4 זהו שילוב המביא ביצועים טובים בשני התפקידים. פשוט חייבים לנסות את זה או לראות את הטרקטור בביצועים בשטח - זה תמיד מדהים!

גובה הרמה

למשפחת **MULTIFARMER** המקורית יש אפשרות לשני מכלולי בום על אותה שלדה. שניהם יכולים להרים 3.4 טון ומעלה בקלות. הבום הדו-שלבי מתרומם ל-6 מ' ומעלה, בעוד שחלופת התלת-שלבי מגיעה ל-9 מ', תוך שימוש בבום ייחודי בעל שלושה שלבים שנפתחים/נסגרים עם מנגנון כבל, המציע מהירות רבה ועבודה חלקה, תוך מזעור המשקל של המבנה. שני סגנונות הבום מגנים על המנגנון מבפנים.

הצמדה שלוש נקודות

מצמד שלוש נקודות מקטגוריה 2 מותקן מאחור. שלא כמו הסבות מזדמנות של מעמיסים טלסקופיים אחרים, ה-MULTIFARMER תוכנן מלכתחילה כטרקטור, כך שהצמדת שלוש הנקודות אינה רק 'מוברגת' לאחור. משמעות הדבר היא איזון טוב יותר של הקישור מאשר המרות פשוטות. ה-MULTIFARMER, בעל יכולת הרמה מלאה של 4300 ק"ג. ל-Compact Multifarmer קיבולת מעט נמוכה יותר ב-4000 ק"ג. במילים אחרות מדובר בפנט ייחודי למרלו שהשלדה היא המשקולת של הכלי ואין משקולת אחורית כמו במעמיסים אחרים בזכות הפנט הזה הכלי לעולם לא יכול להתהפך

הנחת כוח (PTO)

PTO אחורי הוא סטנדרטי והוא מונע באופן מכני וישיר על ידי המנוע. גל ההנעה עובר דרך משאבת ההנעה

ההידרוסטטית, באמצעות מצמד לחץ המגן על המנוע והחיבור. יש לו את מתקן הטרקטור הרגיל של 540/1000 סל"ד. ישנה אפשרות ל-PTO קדמי, המופעל על ידי גל הינע הפועל מתחת לשלדה.

כוח מנוע

ה-MULTIFARMER המקוריים מצוידים במנוע Deutz Tier III מגדש טורבו של 140HP. ה-Compact Multifarmers מצוידים במנוע מגדש טורבו HP102 Perkins Tier III

יתרונות לרפת

ברפתות משתמשים לפחות בשני כלים האחד שופל לטובת ההעמסה והשני טרקטור לטובת קילטור, קירוב מזון וגרירת עגלות מערבולות. ואילו המולטי פארמר אשר חזק כמו שופל נותן מענה לשני הכלים יחד בכלי אחד ואפילו נותן מענה לכלי שלישי לעבודה בגובה (החלפת נורות, תיקוני גג, צנרת וכן הלאה)

חשוב לציין!!!

כל איזורים אשר משתמשים בהם ברפת מתחברים בחיבור מהיר למולטי פארמר, כגון: כף, כף נפח, מקרב מזון, מקלטרת, סל, דוקני חציר וכו'. המולטי פארמר הינו כלי מאוד זריז וחסכוני בשונה מהשופל שהוא כבד וצורך המון סולר. למולטי פארמר יש יתרון, שהוא גם פטנט רשום, שדה הראייה מהקבינה של המפעיל, הוא פנורמי ויש ראות מלאה (קדימה, ימין ושמאל) משלושת צדדיו של הכלי.

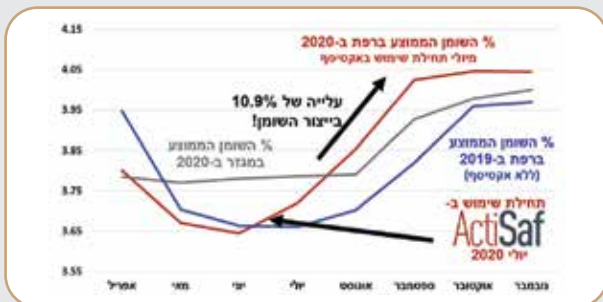

www.shaimagen.com

השפעות השימוש ב-ActiSaf^{Sc 47} (אקטיסאף) על היצור ברפת מסחרית במהלך הקיץ

עלויות ההזנה, נראה שהשימוש באקטיסאף הגדיל את הרווח של הרפת ב-4.1 אגורות לליטר בתקופה זו.

השוואה בין אחוז השומן ברפת ובמגזר, 2020-2019

לפני השימוש באקטיסאף, אחוז השומן ברפת היה נמוך ביחס לנתוני המגזר. לאחר הוספת האקטיסאף, נמדדה עלייה של כ-10.9% באחוז השומן, לרמות מעל נתוני המגזר בתקופה זו.

נתוני היצור ברפת 3

תצפית השוואתית ברפת קיבוצית גדולה מספטמבר 2020, בין מנת הביקורת ברפת שהכילה תרבות שמרים לבין קבוצות דומות שקיבלו מנה עם אקטיסאף.

יצור חמ"מ לפי ביקורות, ניסוי ברפת בדרום הארץ

ניתן לראות שבקבוצת האקטיסאף (אדום) תנובת החמ"מ הייתה גבוהה בכ-2 ק"ג לפרה ביום בממוצע. לפי חישוב כלכלי עם מחיר המטרה המתאים ולאחר הורדת עלויות ההזנה, נראה שהשימוש באקטיסאף הגדיל את הרווח של הרפת זו ב-4.1 אגורות לליטר בתקופה זו.

סיכום

לפי אוסף תצפיות אלו נראה שהשימוש ב-ActiSaf (אקטיסאף) מוביל למספר יתרונות בתקופת הקיץ:

- יצרנות - הזנה באקטיסאף שיפרה את תנובת החלב, השומן והחמ"מ.
- עקת חום - אקטיסאף סייע בשמירה על יצרנות גבוהה תחת עקת חום.
- הכנסה לליטר - בחישוב העלייה ביצרנות והורדת עלויות ההזנה, נראה שהשימוש באקטיסאף מוביל לעלייה בהכנסה לליטר -
 - רפת 1 - שיפור של 2.8 אגורות לליטר.
 - רפת 2 - שיפור של 4.1 אגורות לליטר.
 - רפת 3 - שיפור של 4.1 אגורות לליטר

חשוב לנו להודות לרפתות על שיתוף הפעולה והמידע אותו חלקו עמנו ועל האפשרות לחלוק זאת איתכם

יתרונות ה-ActiSaf (אקטיסאף) הוכחו במחקרים רבים, כולל מחקר מוצלח במכון וולקני שהוכיח את היתרונות תחת עקת חום. בפתח עונת הקיץ, נציג תוצאות יצור של רפתות מסחריות בארץ בתקופה זו. יש לציין שמלבד הוספת האקטיסאף למנה, לא בוצעו שינויים במנה או בממשק שמשיעים על היצרנות.

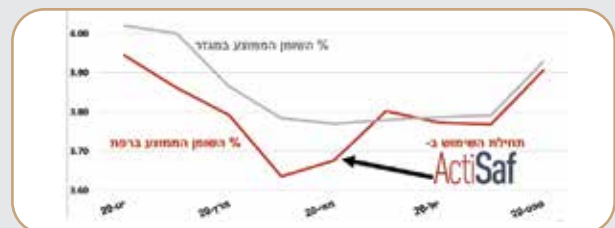
נתוני היצור ברפת 1

מכסה - כ-4 מיליון ליטר, כ-350 חולבות. תחילת שימוש - מאי 2020.

ממוצע יוני-אוגוסט	2019 ללא אקטיסאף	2020 עם אקטיסאף
חלב, ליטר	34.9	35
שומן, %	3.59	3.78
חלבון, %	3.31	3.28

לאחר הכנסת אקטיסאף למנה, אחוז השומן עלה בכ-5% ביחס לרמות השומן שנמדדו בשנה הקודמת, ללא שינוי בתנובת החלב.

אחוז השומן ברפת ובמגזר, הקיבוצי, 2020

לפני השימוש באקטיסאף, אחוז השומן ברפת היה נמוך ביחס לנתוני המגזר. לאחר הוספת אקטיסאף, נמדדה עלייה של כ-5% באחוז השומן והגעה לרמה הממוצעת במגזר לאורך כל הקיץ. לפי חישוב כלכלי עם מחיר המטרה המתאים ולאחר הורדת עלויות ההזנה, נראה שהשימוש באקטיסאף הגדיל את הרווח של הרפת ב-2.8 אגורות לליטר בתקופה זו.

נתוני היצור ברפת 2

מכסה - כ-3.5 מיליון ליטר, כ-260 חולבות. תחילת שימוש - יולי 2020.

יצור חמ"מ ברפת ובמגזר, 2020

לאחר הכנסת האקטיסאף למנה, נראה שימור החמ"מ וירידה קטנה ביחס לירידה שנמדדה במגזר תחת עומס החום הכבד בספטמבר 2020. לפי חישוב כלכלי עם מחיר המטרה המתאים ולאחר הורדת

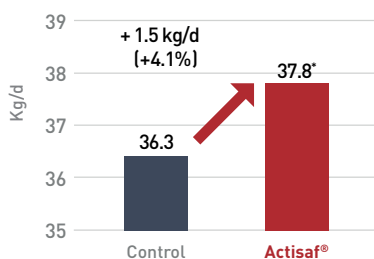
רוצה למנוע מההכנסות שלך להישרף בחום?

חברת השמרים המובילה בעולם מאפשרת לך לשנות את כללי המשחק עם השמרים החיים של ActiSaf

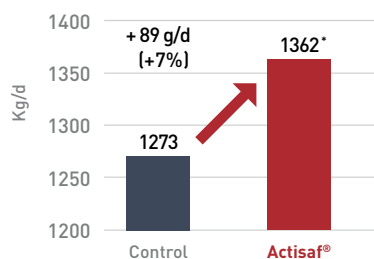
המקד המוצג, למיטב ידיעתנו, הינו נכון ומדויק. עם זאת, יש לעשות שימוש במוצרים בתנאים להחיות היצרן, החוקים וההנחיות בישראל.

↑ העלאת תנובת חלב בתנאי עקת חום

↑ העלאת שומן בתנאי עקת חום

שיפור ביצועי פרות חלב בתנאי עקת חום

על ידי שימוש בשמרים החיים של ActiSaf לשיפור תנובת החלב והשומן, שיפור בצריכת המזון וביעילות השימוש במזון

Phileo
by Lesaffre

phileo-lesaffre.com/heat-stress/dairycows

ליצירת קשר:
מעין וסר, מנהל ביתוח עסקי,
תחום הזנת בע"ח, סורפול
maian@sorpol.com, 054-7916263

הגבן 2, א.ת. קלה אשדוד WWW.SORPOL.COM

SORPOL.
nutrition

השותף שלך לפתרונות יעילים

OmniGen[®]
AF

למערכת חיסון חזקה. בכל עקה.

- שיפור בתפקוד מערכת החיסון
- להפחתה באירועי תחלואה ושימוש בתרופות
- תוספות משקל גבוהות יותר
- נצילות מזון טובה יותר
- איכות בשר גבוהה יותר
- מזעור נזקי עקות חום

